

Broj 4/2013. - Godina CXXVII - Sarajevo

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:

Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

Nakladnik:

Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:

Vinko kardinal Puljić
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:

Ilija Orkić, kancelar

Grafička obrada:

MCVN

Tisak:

Suton - Široki Brijeg

Sadržaj

UVODNA RIJEČ

Kardinalova Božićna poruka 2013	231
---------------------------------------	-----

SVETA STOLICA

Poruka pape Franje za 100. svjetski dan selilaca i izbjeglica 2014.	233
--	-----

BK BIH

Priopćenje s 59. redovnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine	236
Održana sjednica Vijeća za liturgiju Biskupske Konferencije Bosne i Hercegovine	237
Poziv Komisije Justitia et pax za izlazak na referendum i glasovanje "ZA"	237

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Susret dijecezanskih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije	239
Hodočašće u Mariju Bistricu 12. listopada 2013. godine	242
Dopis dekanatima za pripravu Susreta za sinodu	242
Članovi Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	243
XII. Molitveni dan za Domovinu	244
Sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	244
III. Redovna Sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	245
Sjednica Konzultora Vrhbosanske nadbiskupije	246
Sjednica Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	246
Potpuni oprost uz Dušni dan	247
Listopad – mjesec Gospine krunice	247
87. Svjetski misijski dan	248
Raspored kanonske vizitacije u Derventskom dekanatu 2013.	249
Sporazum o djelovanju družbe sestara SMI u Vrhbosanskoj nadbiskupiji – u Sarajevu	249
Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije	251
Priprava za nadbiskupijsku sinodu po dekanatima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji	252
Pomoć stradalima na Filipinima	253
Ovlast za binacije i trinacije u 2014. godini	253
Prve subote u mjesecu - Molitveni dan za duhovna zvanja	254
Međunarodni molitveni dan mira	254
Bogojavljenje - Dan Papinskih misijskih djela za sveto Djetinjstvo	255
Molitvena osmina za jedinstvo kršćana	255
Molitveni dan za mir u BiH	256
Dan posvećenog života - Svijećnica – prikazanje Gospodinovo u hramu	256
Dan života	257
Međunarodni dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika	257
Post i nemrs u 2014. godini	258
Nedjelja solidarnosti	258
Obnova svećeničkih obećanja i posveta ulja	259
Statistički podaci za 2013. godinu	259

Kvatre u 2014. godini	260
Duhovne vježbe za svećenike	260
Susret animatora liturgijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije	261
XX. Sabor prezbitera Vrhbosanske nadbiskupije	262
Raspored krizmi 2014. godine u Vrhbosanskoj nadbiskupiji	262
Radni susret po dekanatima kao priprava za nadbiskupijsku Sinodu	262
Održana sjednica Zbora konzultora VN	263
Održana sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	264
Održana sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	265
Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije	266
Imenovanja i premještaji	267
Dozvole	268
Novi pečati	268
Bogoslovi 2013./2014.	269
Nadbiskupova kronika	270
Povelja o posveti crkve sv. Nikole Tavelića na Kovačićima u Sarajevu	274
Povelja o posveti crkve u župi Presvetog Trojstva u Novom Travniku	275

IZ KORESPONDENCIJE

Bajramska čestitka Reisu-l-ulemi ef. Kavazoviću	276
---	-----

PRILOZI

Propovijed Vinka kard. Puljića u Mariji Bistrici	277
Propovijed Vinka kard. Puljića na Bobovcu	279
Propovijed Vinka kard. Puljića za redovničke dane na Šćitu-Rama	281
Osvrt na Godinu vjere u Vrhbosanskoj nadbiskupiji i ostvarene programe	283

BILJEŽIMO

Priopćenje na kraju plenarnog zasjedanja Vijeća europskih BK (CCEE) 2013.	287
Pozivi biskupa Biskupske konferencije BiH da se pristupi popisu stanovništva	289
Priopćenje sa Susreta biskupa koji su odgovorni za društvene komunikacije Biskupskih konferencija Europe	292
Održan kolokvij o odnosu Crkve i države u povijesno-egzistencijalnoj perspektivi	294
Apostolska pobudnica "Evangelli Gaudium"	296
Vrhbosanska nadbiskupija bogatija za petoricu novih đakona	297
Međunarodni znanstveni simpozij o Krunoslavu Draganoviću	299

NOVE KNJIGE

Pero Pranjić: "Vremenita dobra i vremenita dobra u Crkvi"	304
---	-----

NAŠI POKOJNICI

Vlč. Marijan Kopicć	305
---------------------------	-----

DODATAK

Pastoralni kalendar 2014.	309
--------------------------------	-----

Božićna poruka 2013.

„Ona rodi svojeg prvorođenog sina, povi ga i položi u jase. U gostinjcju nije bilo za njih mjesta“ /Lk 2,7/

Draga braćo misnici, redovnici i redovnice,
Draga braćo i sestre!

Tu divnu stvarnost Rođenja Isusa Krista danas slavimo i proživljavamo. S vjerom se uživljavamo u otajstvo očitovane i darovane Božje ljubavi po Mariji dogođeno u Betlehemske jaslje. Tako smo se živo pripremali kroz vrijeme Došašća za ovo slavlje. Skoro u svim našim župama u jutarnjim satima ljudi su hrlili na Mise Zornice. Iako je rano, iako je prohladno, ali neka radosna energija nosila nas na tu pobožnost Zornica. Kako su bili dragi osjećaji nakon Mise zornice zakoračiti u novi dan, već od ranih jutarnjih sati obasjan nadom i svjetlom koje osmišljava naš život i rad.

Kako su se ljudi u sebi lomili da skrušeno kleknu i ispovjedu svoje grijeha te zadobiju sakramentalno oprostjenje. Već je to bio doživljaj Božića, jer smo kroz oslobađanje od grijeha doživjeli Božju blizinu i postajali smo spremniji biti bližnji jedni drugima. Nije ništa čudno jer se time spremamo doživjeti Božju blizinu u rođenju Isusa Krista po Mariji. Ta Božja blizina osmišljava i ispunja naš život u ovom vremenu kada je sve manje život vrednovan, a sve važniji je profit. U tom Božjem rođenju u ljudskom tijelu po Mariji, mi sebe prepoznajemo kao čovjeka u svom dostojanstvu, jer vidimo da u ovom javnom ozračju sve manje ima čovjeka, a sve je važnije od čovjeka. Bog svojim utjelovljenjem i rođenjem vraća čovjeku njegovo dostojanstvo djeteta Božjega. Zato su mnogi ponovo gradili mostove mira i pomirenja međusobno, jer Bogu ne možemo sami, jer on je došao *radi nas i radi našeg spasenja*. Posebno je divno, što će Božić mnogu djecu približiti starim i bolesnim roditeljima, koji čeznu za svojom djecom, unučadi i prauučadi. Obiteljsko gnijezdo će ponovo procvasti onom ljubavlju kojom treba zračiti svaka obitelj, a tu ljubav Bog darova kao Stvoritelj. Isus Krist očitova se i darova i zato mu se radujemo i u njemu želimo podijeliti radost vjere u zajedništvu obitelji, u zajedništvu župe, u zajedni-

štvu ispovijedanja vjere i klanjanja novorođenom Kralju.

Nakon proživljene i doživljene godine vjere, želimo tu vjeru ispovijedati, naviještati i svjedočiti kroz djelotvornu ljubav. U prvom redu prihvativši Isusovu evanđeosku zapovijed da ljubimo bližnjega kao samoga sebe. Istinski iz djelotvorne ljubavi moramo vrednovati dar Božji u nama, pa ćemo znati vrednovati dar Božji u bližnjima. Iz toga će se pokrenuti snaga praštanja i pomirenja, snaga pomoći jedni drugima da nadiđemo beznade, te se ostvarimo u svjetlu nade i življene ljubavi.

Božić se treba dogoditi u srcu svakog vjernika, osobni susret s Bogom. Taj Božić – očitovana Božja ljubav treba ponovo ražariti radost obiteljskog života, svetost braka i prihvaćanje djece kao dara Božjega. Sam Isus se izjednačio s malenima govoreći: „što god

učinite jednom od ove najmanje braće, meni učinite“ (Mt 25, 40). Ti su maleni svi u našoj sredini koji trebaju našu pažnju, naše razumijevanje, našu pomoć, našu blizinu, našu podršku. Zato je važno odgajati vjerničko srce u toj djelotvornoj ljubavi. Time svjedočimo da živimo Božić. To treba poći iz obiteljskog doma, te sredine u kojoj živim i radim, a na poseban način kroz župsko zajedništvo.

Vjerujem da će nas osobna i zajednička molitva, kao i sakrament ispovijedi, osposobiti da očistimo srce od svake gorčine i mržnje, kako bi se ljubav Božja udomila u našim srcima, u našim obiteljima i u župskim zajednicama. To će unijeti radost i nadu života, da se suočimo sa svim izazovima koje proživljavamo, a da uvijek uporno živimo iz te radosne istine da je Bog s nama.

U tom duhu dolazim ovim riječima pozdrava, ohrabrenja i čestitke. Kao vaš pastir dijelim s vama ovu svagdašnjicu i zato ovim Božićnim pozdravom izražavam svoju blizinu svima, a posebno onima koji pate, koji Boga traže, koji vaze za utjehom. Hrabrim u prvom redu sve one koji s trostrukom službom svećeništva ne-

umorno žive i rade na ovoj „razrovanoj njivi“ naše nadbiskupije, ali nisu klonuli duhom, nego puni poleta i nade ispunjavaju svoje poslanje. Hrabrim sve naše obitelji koje živom vjekom i djelotvornom ljubavlju svjedoče da su Crkva u malom, da Bog stanuje u njihovim srcima i obiteljima. Od srca želim čestit i radostan Božić, te neka vas sve ispuni slavlje Isus-

ovog rođenja, te snagom vjere pokrene na djelotvornu ljubav, kako bi Novu 2014. godinu doživjeli uspješnu i blagoslovljenu.

Vaš
Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Poruka pape Franje za 100. svjetski dan selilaca i izbjeglica 2014.

Draga braćo i sestre!

Naša društva, kao nikada prije u povijesti, prolaze kroz procese međuovisnosti i interakcije na globalnoj razini. Iako u njima ima problematičnih ili negativnih elemenata, ti procesi strme ka poboljšavanju uvjeta života ljudske obitelji, i to ne samo u ekonomskom, već i u političkom i kulturnom pogledu. Svaka je osoba dio čovječanstva i zajedno sa čitavom obitelji narodâ dijeli nadu u bolju budućnost. Na tim je promišljanjima nadahnuta tema koju sam izabrao za ovogodišnji Svjetski dan selilaca i izbjeglica: Selioci i izbjeglice: prema boljem svijetu.

U tom svijetu izloženom promjenama, sve raširenija pojava selilaštva javlja se, da se poslužimo riječima pape Benedikta XVI. (usp. Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2006.), kao "znak vremena". Dok s jedne strane, migracije često ukazuju na manjkavosti i propuste država i međunarodne zajednice, s druge otkrivaju također težnju ljudskog roda da uživa jedinstvo označeno poštivanjem različitosti, prihvaćanjem i gostoljubivošću koji omogućuju pravednu raspodjelu zemaljskih dobara, promicanje i unaprjeđivanje dostojanstva svake ljudske osobe koja uvijek mora biti u središtu.

S kršćanskoga gledišta, u stvarnosti migracije, kao i u drugim ljudskim stvarnostima, zamjećuje se napetost između ljepote stvaranja, označene milošću i otkupljenjem, i misterija grijeha. Usporedo sa solidarnošću i prihvaćanjem, gestama bratstva i razumijevanja, tu se susreće također odbacivanje, diskriminacija, trgovina i izrabljivanje, bol i smrt. Posebnu zabrinutost pobuđuju situacije u kojima migracija nije samo prisilna, već je se čak provodi kroz razne oblike trgovine ljudima i porobljavanja. "Ropski rad" je danas posvuda u optjecaju! Ipak, usprkos, problemima, opasnostima i teškoćama s kojima se treba suočiti, veliki broj selilaca i izbjeglica i dalje pokreću povjerenje i nada; oni nose u srcu želju za boljom budućnošću ne samo za sebe, već također za svoje obitelji i drage osobe.

Što u sebi uključuje stvaranje "boljeg svijeta"? Taj izraz ne aludira naivno na apstraktni pojam ili nedostižni ideal, već radije ima za cilj

traženje istinskog i cjelovitog razvoja, ulaganje napora da se svima pruže dostojni uvjeti života, iznalaženje pravih odgovora na potrebe osoba i obitelji i jamčenje da se stvoreni svijet kojeg nam je Bog dao poštuje, čuva i njeguje. Sluga Božji Pavao VI. ovim je riječima opisao težnje današnjih ljudi: "biti oslobođen bijede, imati sigurnije zajamčen vlastiti opstanak, zdravlje, stalno zaposlenje; imati puniji udio u odgovornostima, biti pošteđen od svakog tlačenja i situacija koje vrijeđaju ljudsko dostojanstvo; mogućnost većeg obrazovanja – u jednu riječ, činiti, upoznati i imati više da bi se bilo više" (Enc. *Populorum progressio*, 26. ožujka 1967., 6).

Naše srce želi "više" a to "više" nije jednostavno više znati ili više imati, već je prije svega više "biti". Ne smije se razvoj svoditi na puki ekonomski rast, u čijem se postizanju često ne vodi računa o slabijim i nezaštićenim osobama. Svijet može postati bolji jedino ukoliko je pozornost u prvom redu posvećena osobi, ako je promicanje osobe cjelovito, vodeći računa u svim njezinim dimenzijama, uključujući duhovnu; ako se nikoga ne izostavlja, uključujući siromašne, bolesne, zatvorenike, potrebite, strance (usp. Mt 25, 31-46); ako se pokažemo sposobnima prijeći s kulture odbacivanja na kulturu susreta i prihvaćanja.

Selioci i izbjeglice nisu pijuni na šahovskoj ploči čovječanstva. Riječ je o djeci, ženama i muškarcima koji iz različitih razloga napuštaju ili su prisiljeni napustiti svoje domove, kojima je zajednička legitimna želja da prošire svoje spoznaje i više imaju, ali prije svega da budu više. Impresivan je broj osoba koje se sele s jednog kontinenta na drugi, kao i onih koje mijenjaju boravište unutar granica vlastitih zemalja i vlastitih zemljopisnih područja. Današnji migracijski valovi predstavljaju najveće seljenje osobâ, ako ne i narodâ, u povijesti. Dok prati selioce i izbjeglice na njihovu putu, Crkva se trudi shvatiti uzroke migracije, ali također radi na tome da se prevladaju negativni učinci te pojave i prepozna vrijednost njezinih pozitivnih utjecaja na zajednice podrijetla, tranzita i odredišta migracijskih kretanja.

Nažalost, dok potičemo razvoj prema boljem svijetu, ne možemo prijeći šutke preko sa-

blazni siromaštva u njegovim različitim oblicima. Nasilje, izrabljivanje, diskriminacija, marginalizacija, ograničavajući pristupi temeljnim slobodama, bilo pojedinaca ili skupina, samo su neki od glavnih elemenata siromaštva koji se moraju prevladati. Mnogo put upravo ti aspekti karakteriziraju migracijska kretanja, povezujući tako migraciju sa siromaštvom. Bježeći od bijede ili progona u nadi da ih drugdje čeka bolja budućnost ili jednostavno zato da spase goli život, milijuni osoba se odlučuju na emigraciju. No usuprot njihovim nadama i očekivanjima, često nailaze na nepovjerenje, zatvorenost i isključivost, da ne spominjemo druge nedaće, pa i tragedije koje vrijeđaju njihovo ljudsko dostojanstvo.

Stvarnosti selilaštva, s novim dimenzijama koje poprima u našem dobu globalizacije, treba pristupiti i njome upravljati na nov, pravičan i djelotvoran način, a to prije svega iziskuje međunarodnu suradnju i duh duboke solidarnosti i suosjećanja. U tome ključnu važnost ima suradnja na različitim razinama, uključujući složno usvajanje politikâ i pravilâ usmjerenih promicanju i zaštiti osobe. Papa Benedikt XVI. je zacrtao smjernice u vezi s tim rekavši kako "tu politiku valja razvijati počevši od uske suradnje između zemalja iz koje selioci potječu i zemalja u koje odlaze; nadalje, njoj su potrebne primjerene međunarodne norme koje su sposobne uskladiti razne zakonske okvire, u cilju zaštite potreba i prava iseljenih osoba i njihovih obitelji, a u isto vrijeme zemalja u koje se oni useljavaju" (Enc. Caritas in veritate, 29. lipnja 2009., 62). Zajedničko zauzimanje za bolji svijet zahtijeva da zemlje, spremno i s povjerenjem, jedne drugima pomognu, a ne da među sobom podižu nepremostive zidove. Dobra sinergija može djelovati poticajno na nositelje vlasti u njihovu suočavanju s društveno-ekonomskim neravnotežama i globalizacijom lišenom pravila, koji se ubrajaju među uzroke migracijâ u kojima su osobe više žrtve no protagonisti. Nijedna se zemlja ne može sama nositi s teškoćama vezanim uz tu pojavu, koja je danas uzela toliko maha da pogađa sve kontinente u dvostrukom vidiku imigracije i emigracije.

Važno je nadalje istaknuti kako ta suradnja započinje naporom koji svaka zemlja mora poduzeti da stvori bolje ekonomske i društvene uvjete u domovini, tako da iseljavanje ne bude

jedina mogućnost koja preostaje onima koji traži mir, pravdu, sigurnost i puno poštivanje ljudskog dostojanstva. Stvaranjem mogućnosti zapošljavanja u lokalnim ekonomijama izbjeći će se, nadalje, razdvajanje obitelji i osigurati da pojedinci i zajednice žive u uvjetima stabilnosti i mira.

Na poslijetku, s obzirom na situaciju u kojoj se nalaze selioci i izbjeglice, želim ukazati na još jedan element u izgradnji boljeg svijeta: to je uklanjanje predrasuda i pretpostavki u pristupu migracijama. Nerijetko, naime, dolazak selilaca, prognanika, tražitelja azila i izbjeglica pobuđuje kod mjesnog stanovništva sumnje i neprijateljstvo. Javlja se strah da će to narušiti sigurnost u društvu, dovesti do opasnosti gubljenja vlastitog identiteta i kulture, da će se povećati konkurencija na tržištu rada ili čak da će doći do porasta kriminala. Sredstva društvene komunikacije imaju u tome pogledu veliku odgovornost: njihov je, naime, zadatak razbiti stereotipe i pružiti točnu informaciju u smislu da će prokazati zablude nekolicine, ali ujedno pisati o poštenju, čestitosti i dobroćudnosti većine. Svi trebaju promijeniti svoj stav prema seliocima i izbjeglicama, prijeći sa stavova obrane i straha, nezainteresiranosti ili marginalizacije – što, najposlije, odgovara upravo "kulturi odbacivanja" – na stav koji se temelji na "kulturi susreta", koja je jedina kadra izgraditi pravedniji svijet, svijet u kojem će vladati veće bratstvo, riječju, bolji svijet. Komunikacijska su sredstva i sama pozvana pristupiti tom "zaokretu u stavovima" i potpomoći promjenu u načinu na koji se postupaju sa seliocima i izbjeglicama.

Mislim na to kako je i Sveta nazaretska obitelj na početku doživjela iskustvo odbacivanja: Marija "porodi sina svoga, prvorođenca, povi ga i položi u jaslje jer za njih nije bilo mjesta u svratištu" (Lk 2, 7). Štoviše, Isus, Marija i Josip su na vlastitoj koži iskusili što znači napustiti svoju zemlju i biti selilac: pod prijetnjom Herodove žeđi za moći, bili su prisiljeni pobjeći i skloniti se u Egipat (usp. Mt 2, 13-14). Ali Marijino majčinsko srce i brižno srce Josipa, čuvara Svete obitelji nisu nikada posumnjali u to da će Bog uvijek biti s njima. Neka po njihovu zagovoru u srcu svih selilaca i izbjeglica uvijek prebiva ista ta čvrsta sigurnost.

Odgovarajući na Kristov nalog: "Pođite i učinite mojim učenicima sve narode", Crkva je

pozvana biti Božji narod koji prihvaća sve narode i svim narodima nosi navještaj evanđelja, jer je u licu svake osobe utisnuto Kristovo lice! Tu se krije najdublji korijen dostojanstva ljudskog bića, kojeg se mora uvijek poštivati i štiti. Dostojanstvo osobe se ne temelji toliko na kriterijima učinkovitosti, produktivnosti, pripadnosti određenom društvenom sloju, etničke ili vjerske pripadnosti, koliko na činjenici da smo stvoreni na Božju sliku i priliku (usp. Post 1, 26-27) i, još više, da smo djeca Božja. Svako je ljudsko biće Božje dijete! U njemu je utisnuta Kristova slika! Mi sami moramo prvi gledati i pomoći drugima vidjeti u seliocima i izbjeglicama ne samo problem koji treba riješiti, već brata i sestru koje treba prihvatiti, poštivati i ljubiti. Oni su prigoda koju nam pruža providnost da pridonesemo izgradnji pravednijeg društva, savršenije demokracije, solidarnije zemlje, svijeta u kojem će vladati ve-

će bratstvo kao i otvorenije i evanđeoske kršćanske zajednice. Migracija može pružiti mogućnost nove evangelizacije, stvoriti prostore za rast novog čovječanstva predoznačenog u vazmenom otajstvu: čovječanstva za koje je svaka strana zemlja domovina a svaka domovina tuđina.

Dragi selioci i izbjeglice! Nikada ne gubite nadu da i vas čeka sigurnija budućnost, da ćete na svojem putu susresti pruženu ruku i da ćete moći iskusiti bratsku solidarnost i toplinu prijateljstva! Svima vama i svima onim koji svoj život i svoje snage posvećuju da vam pomognu, jamčim svoju molitvu i od srca udjeljujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 5. kolovoza 2013.

Papa Franjo

Priopćenje s 59. redovnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine

Biskupi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održali su 4. i 5. studenog 2013. u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu svoje 59. redovno zasjedanje pod predsjedanjem biskupa banjolučkog mons. dr. Franje Komarice, predsjednika BK BiH. Sudjelovali su svi članovi Biskupske konferencije BiH te delegati Hrvatske i Austrijske biskupske konferencije i delegat Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda koji su prenijeli pozdrave i blizinu članova spomenutih konferencija te izvijestili o najvažnijim događanjima. Posebnu zahvalnost biskupi su izrazili delegatu Hrvatske biskupske konferencije mons. Slobodanu Štambuku, biskupu hvarsko-bračko-viškom, jer je za Misno slavlje u sarajevskoj katedrali, 3. studenog iz Biskupijskog muzeja u Hvaru donio kalež i pliticu koje je pretposljednji bosanski kralj Stjepan Tomaš darovao hvarskom biskupu Tomi Tomasiniju u znak zahvalnosti za uspješno posredovanje između njega i tadašnjeg pape Eugena IV.

Prvog dana zasjedanja s biskupima se susreo apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini mons. Luigi Pezzuto koji im je izrazio zahvalnost i potporu za njihovo služenje u složenom socijalno-političkom i gospodarskom kontekstu. Zamolio ih je da svećenicima, redovnicima i redovnicama prenesu njegov poticaj da budu ujedinjeni u crkvenom zajedništvu jer ono čini evanđeosku poruku učinkovitom. Izrazio je potporu biskupima u njihovu nastojanje oko trajne formacije klera kao i sustavnog odgoja budućih svećenika.

Biskupi su konstatali da su provedeni ključni s prošlog zasjedanja te saslušali izvješća svojih delegata: s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE), koje je održano od 3. do 6. listopada 2013. u Bratislavi; i s biskupskog ređenja mons. Josepha Arshada, novoga biskupa Faisalabada u Pakistanu, bivšeg savjetnika u Apostolskoj nunci-

jaturi u Bosni i Hercegovini. Odredili su i svoje delegate za buduće važne susrete te dogovorili termine budućih zajedničkih susreta.

Biskupi su prihvatili prijedlog prijevoda novoga dodatka u trima euharistijskim molitvama i načina umetanja dodataka u II., III. i IV. euharistijsku molitvu prema kojima bi se, poslije imena Blažene Djevice Marije, dodalo ime sv. Josipa, zaručnika Blažene Djevice Marije. Prijedlog je ujednačen s Hrvatskom biskupskom konferencijom te će biti poslan Kongregaciji za bogoštovlje radi dobivanja odobrenja koje je potrebno imati prije uvođenja novih obrazaca u liturgijsku praksu.

Saslušavši izlaganje u vezi s katoličkim naukom o politici kao služenju općem dobru, biskupi su se osvrnuli na trenutno stanje.

Osvrnuvši se na Godinu vjere, koja uskoro završava, biskupi su izrazili zahvalnost svima koji su pokretali razne katehetske, pastoralne, liturgijske i druge akcije po župama te na učilištima i samostanima koji će sigurno donijeti svoje plodove. Potiču ih da nastave raditi na odgajanju za osobnu i aktivnu vjeru kod vjernika - osobito kod obitelji i mladih.

Biskupi su slavili Misu, 3. studenog 2013. u sarajevskoj katedrali te molili za pokojne nad/biskupe, svećenike, redovnike i redovnice kao i za sve koji su tijekom stoljeća stradali zbog vjere u Krista i vjernosti Katoličkoj Crkvi. Misu je predvodio i pod njom propovijedao kardinal Puljić. Također su, 4. studenog u kapeli Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa slavili Euharistiju. Misu je predvodio kardinal Puljić, a propovijedao biskup Štambuk. Dana 4. studenog u zgradi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa bili nazočni na prigodnom izlaganju koje je, u povodu 550 godina od pada Bosne, održao dr. sc. fra Andrija Zirdum na temu: *Katolička Crkva u vrijeme pada Bosne pod Osmanlije 1463. godine.*

Tajništvo BK BiH

Održana sjednica Vijeća za liturgiju Biskupske Konferencije Bosne i Hercegovine

Sjednici je predsjedao predsjednik Vijeća biskup banjolučki mons. dr. Franjo Komarica

U prostorijama Biskupske Konferencije Bosne i Hercegovine (BK BiH) u Sarajevu održana je u petak 29. studenog 2013. sjednica liturgijskog vijeća BK. Sjednici je predsjedao predsjednik Vijeća biskup banjolučki mons. dr. Franjo Komarica. Vijeće je raspravljalo o više aktualnih pitanja vezanih za liturgijski pastoral u liturgijskim zajednicama - župnim, redovničkim, sjemenišnim i zavodskim.

Posebna pozornost posvećena je završnim radovima na izradi novog Kantuala (zbornika pjesama), tj. pratnji za sve popijevke sadržane u službenoj liturgijskoj pjesmarici „Pjevajte Gospodinu pjesmu novu“. Dogovoreno je da se još preostale manje korekture izvrše do kraja mjeseca siječnja 2014., kako bi se definitiv-

ni sadržaj Kantuala mogao prezentirati članovima BK BiH i Hrvatske Biskupske Konferencije (HBK) na njihovom zajedničkom susretu planiranom pod konac veljače iduće godine.

Vijeće je raspravljalo i o „Zlatnoj harfi“ - okupljanju dječjih zborova po biskupijama i uvježbavanje liturgijskih pjesama. „Zlatna harfa“ je ocjenjena „kao vrlo dobra liturgijsko-pastoralna akcija, koja je dala snažan doprinos ispravnom liturgijskom pjevanju po našim župama“. Zaključeno je da će se još više zajednički poraditi na njenoj što većoj učinkovitosti.

Pojedini članovi Vijeća su preuzeli konkretne zadatke s obzirom na neka konkretna pitanja iz liturgijskog pastorala. Rezultati njihova rada bit će predloženi biskupima na idućem proljetnom zasjedanju.

(kta)

Poziv Komisije Justitia et pax za izlazak na referendum i glasovanje „ZA“

Poziv svim građanima Bosne i Hercegovine, koji imaju državljanstvo Republike Hrvatske s prebivalištem u BiH

Komisija Justitia et pax (Pravda i mir) Biskupske konferencije BiH sa svoje sjednice održane, 30. studenoga 2013. u Sarajevu uputila je poziv svim građanima Bosne i Hercegovine, koji imaju državljanstvo Republike Hrvatske s prebivalištem u BiH da izađu na referendum. Poziv je potpisao predsjednik Komisije mons. dr. Franjo Komarica, biskup banjolučki i predsjednik BK BiH:

P O Z I V

za izlazak na referendum i glasovanje „ZA“

Komisija Justitia et pax (Pravda i mir) Biskupske konferencije BiH poziva sve građane Bosne i Hercegovine koji imaju državljanstvo Republike Hrvatske s prebivalištem u BiH da izađu na referendum koji će se održati u nedjelju 1. prosinca 2013. godine, a na kojemu će se odlučiti hoće li u Ustav RH ući definicija braka kao zajednice muškarca i žene.

Budući da bosansko-hercegovačkoj javnosti nisu pružene potpuno jasne informacije o mogućnosti pristupanja referendumu građana Bosne i Hercegovine, koji imaju državljanstvo Republike Hrvatske s prebivalištem u BiH, Komisija Justitia et pax BK BiH smatra potrebnim informirati javnost i potaknuti sve birače da izađu na ovaj referendum i podrže inicijativu zaštite institucije braka kao ustavne kategorije, te da daju glas ZA zaštitu obitelji.

Ovim informiramo da na referendum mogu izaći svi građani, državljani RH s prebivalištem

BK BIH

u BiH, **bez obzira jesu li se prethodno registrirali.**

Svoje biračko pravo mogu ostvariti na sljedećim izbornim mjestima u BiH:

- u Veleposlanstvu RH u Sarajevu
- i u Generalnim konzulatima RH u Mostaru, Sarajevu, Tuzli i Banjoj Luci.

Prilikom pristupanja referendumskom glasovanju potrebno je predložiti **samo putovnicu RH** (s prebivalištem u BiH), a glasačka mjesta će biti otvorena u nedjelju 1. prosinca 2013. od 7,00 do 19,00 sati.

Komisija smatra da svi ljudi dobre volje imaju građansku i moralnu dužnost zaštititi brak i obitelj kao temeljne vrijednosti na kojima počiva društvo.

Susret dijecezanskih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, 18. rujna 2013.

ZUPA-MJESTO	IME I PREZIME	SLUŽBA
1. Presveto Srce Isusovo-Prozor	Ivan Butum	Župni vikar
2. Presveto Srce Isusovo-Katedrala	Ivan Karača	župni vikar
3. KSC „Sv.Pavao“-Zenica	Anto Ledić	ravnatelj
4. Sarajevo-Ordinanijat	Pero Brajko	Bolnički kapelan
5. Sv. Luka Evanđelista-Sarajevo	Anto Jelić	župnik
6. Sv. Ilija-Turić	Pero Brkić	župnik
7. Cer-M. Soćanica	Josip Batinić	župnik
8. Dragunja	Perica Majić	župnik
9. OLuka-Bok	Ilija Marković	student
10. Haljnići	Josip Šimunović	župnik
11. Deževica	Mladen Kalfić	župnik
12. Sarajevo-Ordinanijat	Slaviša Stavnjak	tajnik
13. Doboj	Pero Iljkić	župnik
14. Sarajevo	Fabijan Stanišić	Ravnatelj SV-doma
15. Sarajevo	Maio Čosić	Odgovornik u KSC-u
16. Vidovice	Josip Senjak	Župnik
17. Sarajevo	Luka Tunjić	Generalni vikar
18. Sarajevo	Luka Kesedžić	Ekonom VN
19. Sarajevo	Šimo Maršić	Profesor-ravnatelj Nadb. Centra - za mlade
19. Tuzla	Vlatko Rosić	Ravnatelj
20. Sarajevo-Ordinanijat	Marin Marić	bilježnik
21. Živinice	Damjan Soldo	Župni vikar
22. Oštra Luka Bok	Branko Jurić	Župni vikar
23. Maglaj	Josip Jelić	Župnik
24. Sarajevo	Tomo Knežević	profesor
25. Boće	Ivo Parađžik	župnik
26. Jelah	Ilija Marinović	župnik
27. Gorice	Đuro Živković	župnik
28. Radunice	Andrija Janjić	župnik
29. Pećnik	Marko Ikić	župnik
30. Zepče	Zlatko Ivkić	Župnik i dekan
31. Bežlja	Željko Vlajić	župnik
32. Morančani	Manjan Orkić	Župnik
33. Gradačac	Ivo Kopic	Župnik
34. Potkraj	Vito Šošić	Župnik
35. Kulina/Bukovica	Marinko Filipović	Župnik
36. Crkvice-Zenica	Anto Dominković	Župnik
37. Bijelo Brdo	Goran Kosić	župnik
38. Solakova Kula-Obri	Josip Majić	Župnik
39. Rajlovac-Ilijaš	Pero Tunjić	Župnik-vojni kap.
40. Žabljak	Bono Tomić	Župnik
41. Brusnica	Marko Hrskanović	Župnik i dekan
42. KBF/KSC	Ivica Mršo	Profesori i ravnatelj
43. Derventa	Filip Maršić	Župnik
44. KBF/ Prud	Zdenko Spajić	Župnik/profesor
44. Novi Travnik-Uzaš. Gospodinovo	Ivan Mandić	Past. suradnik
46. Prozor-Presveto Srce Isusovo	Stipo Knežević	Župnik

47. Sv. Josip Zenica	Vladimir Pranjić	Župnik
48. Novi Travnik- Uzaš. Gospodinovo	Marinko Grubešić	Župnik
49. Lug-Brankovići	Franjo Ivandić	Župnik
50. Žepče	Josip Budimir	Župni vikar
51. Teslić	Ivan Tomić	župnik
52. Presveto Srce Isusovo-Sa- katedrala	Pavo Šekerija	Župnik
53. Turbe	Nikola Lovnić	Župnik
54. Živinice	Manjan pejić	Župnik
55. KBF/ Breza	Anto Čosić	Profesor/župnik
56. Čajdraš	Ilija Karlović	Župnik
57. Bogoslovija	Marinko Perković	Profesor
58. Bogoslovija	Marko Stanišić	Profesor
59. Čardak	Pavo Kopic	Župnik
60. Husino	Marinko Mrkonjić	župnik
61. Poljaci	Mato Majić	Župnik
62. Sarajevo	Luka Brković	Župnik
63. Par Selo	Anto Stjepić	župnik
64. Bosanski Šamac	Josip Janić	Župnik
65. Sarajevo	Vladimir Borić	Umirovljenik
67. Srednja Slatina	Marko Stipić	Župnik
68. Modriča	Anto Penić	Župnik
69. Vogošća	Albero Zomada	Župnik
70. Žepče	David Trujillo	Župni vikar
71. Komušina	Anto Čosić st.	Župnik i upravitelj svetišta
72. Sarajevo	Ilija Orkić	Kancelar
73. Odžak	Jakov Filipović	Župnik
74. Brčko	Veselko Županić	Župnik
75. Lukavac	Andrija Županić	Župnik
76. Oštra Luka Bok	Bartol Lukić	Župnik
77. CVNS-Stup/KBF	Mirko Šimić	Direktor/profesor
78. KBF-Sa	Pavo Jurišić	dekan
79. KBF-Sa	Mario Bemdaić	Profesor
80. Katolički tjednik	Josip Vajdner	Urednik
81. KUVN-sa	Petar Jukić	Pročelnik
82. Uzdol	Miljenko Džalto	Župnik
83. Sarajevo	Božo Odošajić	profesor
84. KBF	Drago Županić	Profesor
85. Gromiljak	Marko Penić	Župnik
86. Sarajevo BKBiH	Ivo Tomašević	Generalni tajnik BK BiH
87. Sarajevo	Niko Ikić	Profesor
88. Sarajevo	Bosiljko Rajić	Caritas/Ordin.
89. Sarajevo	Miroslav Augostini	Umirovljenik
90. Sarajevo	Ante Meštrović	Kanonik
91. Sarajevo	Darko Tomašević	Profesor/kanonik
92. Sarajevo	Marko Zubak	Rektor VBS-a
93. N. Sarajevo	Josip Tadić	Past. suradnik, savjetnik
94. KBF	Franjo Topić	Profesor
95. Glavice	Josip Lubar	Župnik
96. Posavska Mahala	Ivan Ravlić	Župnik

97. Brnješće	Miroslav Karatović	Župnik
98. Globačica	Vlado Jagustini	Župnik
99. Borovica	Milan Blaha	Župnik
100. Novo Selo-Balegovac	Matija Šimić	Župnik
101. SK. Gračanica	Tadija Ivoš	Župnik
102. Rostovo	Ilja Ivoš	Župnik
103. Čememo	Ivo Jezidžić	Župnik
104. Sveta Obitelj-Kupres	Miodrag Brkan	Župni vikar
105. Travnik-Sjemenište	Marko Majstorović	Ekonom
106. Travnik-Sjemenište	Željko Marić	Rektor
107. Krepšćić	Mato Mikčić	Župnik
108. Bosanski Brod	Pavo Brajinović	Župnik
109. Kopanice	Ilja Matanović	Župnik
110. KBF-sarajevo	Juro Babić	Profesor
111. Travnik	Mato Janjić	Župnik
112. Rankovići	Jure Gavrančić	Župnik
113. Novi Travnik-Pres. trojstvo	Žarko Vujica	Župnik
114. Gromiljak	Jakov Pavlović	Vojni kapelan
115. Kakanj	Manjan Manjanović	župnik
116. Bogoslovija	Damir Ivanović	Ekonom i prefekt
117. Stup-sarajevo	Marko Jukić	Župni vikar

UKUPNO: 117 SVEĆENIKA KOJI SU SE UPISALI

ISPRIČALI SE:

Mons.mr. Marko Tomić-župnik/sudski vikar/profesor i dekan

Vlč. Marko Lacić-župnik

Vlč. Vinko Trogrlić-župnik

Vlč. Anto Trgovčević-župnik

Vlč. Davor Topić-župnik

Vlč. Donald Marković-župnik i vojni kapelan

Vlč. Predrag Stojčević-župnik

Vlč. Boris Salapić-prefekt

Vlč. Jakov Kajinić-duhovnik

Vlč. Filip Brajinović-župnik

Vlč. Marko Mikić-vicektor

Vlč. Miro Bešlić-župnik

Župama i ustanovama Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Osmo hodočašće u Hrvatsko nacionalno marijansko svetište u Mariju Bistricu 12. listopada 2013. godine

Datum: 11. rujna 2013.

Broj: 1376/2013

Ove godine ćemo po osmi put hodočastiti Mariji Majci Kraljici Hrvata, nošeni nutarnjom snagom i zanosom „Sve obnoviti u Kristu“. To je ujedno i geslo naše Biskupijske sinode. Duboko osjećamo potrebu promjena u svim sferama života. Kao vjernici smo sigurni, da je tek promjena duha temelj svim drugim promjenama. Koristim svaku prigodu pozvati vjernike, redovnice, redovnike i svećenike na molitvu za uspjeh Biskupijske sinode, duboko uvjeren da ta molitva već sad jača našu volju prvo osobne nutarnje pripreve a onda i želju obnoviti sve u Kristu. U tom molitvenom duhu će biti i ovo naše hodočašće. Nastojanja oko obnove duha će donijeti najbolje plodove u Godini vjere.

Program hodočašća je isti kao i proteklih godina. Sveta Misa je na otvorenom u 11.00 sati. Prije Mise će biti prigoda za ispovijed hodočasnika i osobnu pobožnost. Dobro bi bilo ispovjediti se i postići u Godini vjere potpuni oprost. Uobičajena pobožnost Križnog puta počinje u 14.00 sati, a završava u crkvi pozdravom čudotvornom Gospinu liku.

Organizirana hodočašća treba prijaviti izravno u Svetište ili svojem Ordinarijatu.

Našem hodočašću se pridružuju brojni vjernici podrijetlom iz Bosne i Hercegovine koji su se iz različitih razloga naselili u Hrvatskoj i drugim zemljama. Molit ćemo da okupljanje oko Majke Božje Bistričke urodi jednog dana okupljanjem i povratkom na svoja prijeratna ognjišta.

Praksa je da svake godine za vrijeme Mise i križnog puta pjeva zbor iz jedne župe. Lijepo bi bilo da pjevači koji dođu na hodočašće budu što bliže mjestu predviđenom za pjevače i potpomognu pjevanje. Pjevat će se poznate marijanske pjesme kako bi mogli pjevati svi hodočasnici.

Radujući se i ovogodišnjem susretu iskreno Vas i sve hodočasnike pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup*

Ilija Orkić, kancelar

Dopis dekanatima za pripravu Susreta za sinodu

Datum: 13. rujna 2013.

Broj: 1385/2013

Poštovani dekanii!

Dolazi jesenska korona na kojoj ćete uz ostala pitanja trebati obraditi i neke stvari kao pripravu za naš susret po dekanatima kao pripravu za Sinodu. Zato vam upućujem kratke upute.

1. Potrebno je u svakoj župi imati zakonito Pastoralno vijeće. Tamo gdje je imenovano, ali nije mandat produžen, obavezno ozakoniti mandat, tražiti popunjavanje vijeća ili produžiti mandat upućujući molbu na Ordinarijat. Tamo gdje još nije imenovano Vijeće (osim gdje stvarno nema uvjeta) treba čim prije poslati kandidate da se imenuje pastoralno vijeće u župi.
2. Potrebno je imati susret po župama s Pastoralnim vijećem i obraditi prvi *Bilten za Sinodu*,

barem osnovne informacije, kako bi vijećnici bili upoznati o projektu pripreme za Sinodu. Pripraviti tako i sebe i vijećnike za zajednički susret po dekanatima koji se predviđa. U Biltenu, kao i na poledini molitve za Sinodu osnovne točke cilja Sinode. Uznastojte ih usvojiti i prenijeti na svoje suradnike. Dostavljamo vam i raspored, kako bi svi znali kada je predviđen radni susret po dekanatima. Na tom susretu su obavezni sudjelovati svi pastoralni svećenici, redovnici, vjeroučitelji i pastoralni vijećnici iz župa.

3. Zato valja unaprijed taj termin osloboditi za susret, osim smrtnog slučaja, bolesti ili vremen-
skih nepogoda, kako bi svi mogli sudjelovati na tom susretu. Taj susret će biti umjesto uobičajenog susreta svećenika po dekanatima u Ordinarijatu ili vijećnika u Sarajevu. Stvorimo zauzetu klimu da svi sudjelujemo s voljom i aktivno. Važno je kako će župnici na terenu animirati svoje suradnike.

Očekujući vašu otvorenu i iskrenu suradnju, srdačno vas pozdravljam i na vas zazivam obilje Božjeg blagoslova.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

*Dr. Mario Bernadić
Gen. tajnik Sinode*

Članovi Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 16. rujna 2012.
Broj: 1407/2012

Poštovani,

ovim Vas obavještavamo o izmjeni – Vašem imenovanju za člana Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije. Ove izmjene se odnose za sljedeće članove:

Umjesto vlč. Marinka Grubešića – novi župnik **vlč. Pavo Brajinović**

Umjesto vlč. Ive Jezidžića – novi župni vikar **vlč. Marko Jukić**

U Toliškom arhiđakonatu – župni vikar **vlč. Branko Jurić**

Umjesto **preč. Marijana Pejića**, novi rektor Sjemeništa u Travniku **preč. Željko Marić**.

Tako su sada članovi SVVN:

Izabrani i potvrđeni članovi - predstavnici župnika:

Fojnički arhiđakonati: **fra Nikica Vujica i vlč. mr. Josip Lebo;**

Gučogorski arhiđakonati: **fra Antun Perković i vlč. Marko Lacić;**

Plehanski arhiđakonati: **fra Ilija Kovačević i vlč. Pavo Brajinović;**

Toliški arhiđakonati: **fra Pero Baotić i vlč. Josip Senjak.**

Izabrani i potvrđeni župni vikari: Fojnički i Gučogorski arhiđakonati:

fra dr. Stjepan Duvnjak i vlč. Marko Jukić

Plehanski i Toliški arhiđakonati: **fra Zvonko Zečević i vlč. Branko Jurić**

Izabrani i potvrđeni predstavnici KBF-a i Franjevačke teologije:

vlč. mr. Božo Odošić i fra dr. Anto Popović.

Dijecezanski svećenici izvan Nadbiskupije: **vlč. mr. Slavko Rajič i vlč. dr. Mato Drljo**

Predstavnik ostalih dijecezanskih svećenika: **mons. Pero Jukić**

Članovi SVVN snagom službe:

Mons. dr. Pero Sudar, pomoćni biskup; **Mons. mr. Luka Tunjić**, generalni vikar

Mons. Bosiljko Rajič, bisk. vikar za pastoral; **Fra Lovro Gavran**, provincijal Bosne Srebrene;

Mons. mr. Marko Tomić, sudski vikar; **Preč. Ilija Orkić**, kancelar

Mons. Luka Kesedžić, ekonom; **Preč. Marko Zubak**, rektor VBS

Fra dr. Vili Radman, dekan Franjevačke teologije

Imenovani članove SVVN (čl. 12 Statuta SVVN i kan. 497 §3 ZKP):

Mons. dr. Pavo Jurišić, dekan KBF-a; **Vlč. dr. Šimo Maršić**, povjerenik za pastoral mladih VN; **Vlč. dr. Mirko Šimić**, direktor Caritasa VN; **Preč. Željko Marić**, rektor Sjemeništa u Travniku; **Prof. dr. Mario Bernadić**, generalni tajnik 1. Sinode VN.

U prilogu je poziv na Sjednicu SVVN.

Bratski pozdrav u Kristu!

Ilija Orkić, kancelar

XII. Molitveni dan za Domovinu

Petak, 25. listopada 2013. godine
– Bobovac, 26. listopada 2013. u 11 sati –

Datum: 16. rujna 2013.

Broj: 1408/2013

Već dvanaesti put cijela Vrhbosanska nadbiskupija se okuplja moliti za Domovinu na dan smrti kraljice Katarine Kosače – Kotromanić. Isto toliko puta hodočastimo na Bobovac s nakanom moliti za Domovinu. Ove godine je to 26. listopada, subota. Nama su se prije deset godina pridružile oružane snage BiH, kao i službe sigurnosti u BiH.

Svi koji budu hodočastili na Bobovac, mogu se pridružiti oružanim snagama moliti zajednički krunicu penjući se na Bobovac. Drugi se mogu pridružiti na Misnom slavlju koje će biti u 11 sati.

Na 25. listopada, smrtni dan Kraljice neka se u svim župama uzme obrazac za zbornu molitvu iz Rimskog misala str. 722, a ostalo iz obrasca *Za napredak naroda*.

U radosnom molitvenom zajedništvu i nadi susreta na Bobovcu, srdačno Vas pozdravljam!

Mons. Luka Tunjić
generalni vikar

Ilija Orkić, kancelar

Članovima Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije (PVVN)

Predmet: Sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 17. rujna 2013.

Broj: 1417/2013

Ovim pozivamo sve članove PVVN na Sjednicu koja će se održati

u subotu, 19. listopada 2013.

u Travniku (Nadbiskupijsko sjemenište, Školska 1).

Dnevni red:

14.30 sati Dolazak i osvježenje

15.00 sati Zapisnik sa prošle sjednice

Godina vjere - nova evangelizacija
Sinoda Vrhbosanske nadbiskupije
Župni Caritas
Razno

Godina vjere za cijelu Crkvu traje od 11. listopada 2012. do 24. studenog 2013. godine. Što je sve učinjeno u župnim zajednicama za rast i jačanje vjere? Pokrenuli smo proces pripreme za održavanje Nadbiskupijske Sinode. Iskustvo koje imamo u Godini vjere pomoći će nam za pripremu i naše sudjelovanje u doprinosu izgradnje naše mjesne Crkve. Posebno ćemo naglasiti Župne caritase, koji su važni u pastoralnom djelovanju.

Nadamo se punom sastavu svih članova i aktivnom sudjelovanju na sjednici prema predviđenim temama.

Radujući se našem susretu iskreno Vas pozdravljamo u Gospodinu.

*mons. Luka Tunjić,
generalni vikar*

Ilija Orkić, kancelar

III. Redovna Sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, srijeda – 09. listopada 2013. s početkom rada u 9 sati.

Datum: 24. rujna 2013.

Broj: 1453/2013

Pozivam sve članove Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije (SVVN) na redovnu sjednicu 09. listopada 2013. godine.

Dnevni red:

1. Molitva Trećeg časa
2. Zapisnik sa II. redovne sjednice SVVN od 13. studenoga 2012. (tajnik SVVN)
3. Osvrt na Godinu vjere i ostvarene programe (mons. Ante Meštrović)
4. Župski caritas i kako ga organizirati na terenu (dr. Mirko Šimić)
5. Pastoralni kalendar i programi u 2014. (mons. mr. Luka Tunjić)
6. Razno

Početak III. redovne sjednice SVVN je u srijedu u 9 sati s molitvom Trećeg časa. Kratka pauza je u 10.30 sati. Zajednički ručak je u 12.30 sati nastavak rada nakon ručka dok ne završimo predviđene teme. U svaku temu predviđen je uvodničar.

Iskreno vas pozdravljam i radujem se našem radnom susretu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Svim članovima SVVN

Sjednica Konzultora Vrhbosanske nadbiskupije

8. listopada 2013. u 15 sati u prostorijama Ordinarijata

Datum: 25. rujna 2013.

Broj: 1463/2013

Već je ustaljen običaj da se članovi Konzultorskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije sastaju uoči sjednice Svećeničkog vijeća VN. Zato sazivam redovnu sjednicu Konzultora u utorak 8. listopada 2013. s početkom u 15. sati.

Dnevni red:

1. Zapisnik
2. Kako organizirati laike za izvanredne djelitelje svete pričesti ili akolite.
3. Uvođenje trajnog đakonata u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.
4. Na koji način pokrenuti trajnu intelektualnu i duhovnu formaciju svećenika.
5. Otvorenost za pokrete u Crkvi, koje Opća Crkva prihvaća
6. Razno

O svakoj pojedinoj točki svaki član treba iznijeti svoj stav kada budemo razmišljali o pojedinoj temi. Radujem se susretu i iskreno pozdravljam!

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

preč. Ilija Orkić, kancelar

Članovima konzultorskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije:

mons. dr. Pero Sudar

mons. mr. Luka Tunjić

mons. Luka Kesedžić

mons. Bosiljko Rajić

fra Nikica Vujica

fra dr. Anto Popović

preč. Ilija Orkić

dr. Mario Bernadić

dr. Šimo Maršić

dr. Mirko Šimić

Sjednica Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

7. listopada 2013. s početkom u 10 h u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata

Datum: 25. rujna 2013.

Broj: 1466/2013

Ovim sazivam članove Vijeća na redovnu sjednicu Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije, predviđen za 7. listopada 2013. s početkom u 10 h, koja će se održati u prostorijama Ordinarijata, Kaptol 7.

Dnevni red:

1. Zapisnik s prošle sjednice
2. Osvrt na izvješća s prošle sjednice
3. Razmišljanje o imovini Vrhbosanske nadbiskupije i dugovima za svećenički dom.

4. Planiranje ekonomskog poslovanja u nadbiskupiji
5. Razno

U nadi da ćemo moći zauzeto raditi i doprinijeti rješavanju pristiglih pitanja, iskreno Vas pozdravljam i želim dobrodošlicu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

preč. Ilija Orkić, kancelar

Dostavlja se članovima Ekonomskog vijeća

Potpuni oprost uz Dušni dan

Datum: 26. rujna 2013.
Broj: 1468/2013

Uz spomen Svih vjernih mrtvih, Crkva omogućava po odredbi mjesnog Ordinarija postići potpuni oprost namijenjen za duše u čistilištu. Potpuni oprost na području Vrhbosanske nadbiskupije može se dobiti uključujući svetkovinu Sviju Svetih (1. XI.) te uključujući i nedjelju 3. studenoga.

Taj potpuni oprost namijenjen za duše pokojnika, može se dobiti u svim crkvama i na svim grobljima uz redovne uvjete: biti u milosti tj. ispovjeđen i pričešćen, te pohoditi crkvu ili groblje te izmoliti Očenaš, Vjerovanje i molitvu na nakanu Svetog Oca.

Uvjeren sam da će svećenici uznastojati staviti se na raspolaganje za ispovijed, kako bi vjernici mogli postići povlasticu vezanu uz Spomen svih vjernih mrtvih, te namijeniti je za pokojne.

Ujedno podsjećam na odredbu pape Benedikta XV. iz 1915. godine gdje govori da Crkva u svojoj ljubavi prema pokojnicima svetkuje i spomendan svih vjernih mrtvih kad svim svojim svećenicima velikodušno omogućuje da svaki svećenik na Dušni dan može slaviti tri mise u različito vrijeme: za jednu može uzeti stipendij, drugu slavi za sve vjerne mrtve, a treću slavi na nakanu Svetog Oca.

Uz iskreni pozdrav zazivam na vas Božji blagoslov!

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

Listopad – mjesec Gospine krunice

Datum: 26. rujna 2013.
Broj: 1469/2012

Već je od davnina u brojnim našim župskim zajednicama zaživjela molitva krunice prije slavlja svete Mise, ovim potičem da se u ovom Gospinom mjesecu na poseban način organizira molitva krunice u župskoj zajednici, u obitelji i osobnoj molitvi. Kako se nalazimo u **Godini vjere i pripreme za našu Nadbiskupijsku sinodu**, to su snažni izazovi i nakane da se zdušno ujedinito u molitvi na tu nakanu.

U ovom mjesecu listopadu, i u Godini vjere zajedno s Gospodinovom Majkom papa Franjo želim podsjetiti na važnost i ljepotu molitve svete krunice. *Moleći Zdravo Marijo, potaknuti smo*

razmatrati Isusova otajstva, to jest razmišljati o središnjim trenucima njegova života, da On, kao za Mariju i svetoga Josipa, bude u središtu naših misli, naše pažnje i naših djela. Bilo bi lijepo, osobito u ovom mjesecu listopada, moliti zajedno u obitelji, s prijateljima, u župi svetu krunicu. Zajednička molitva je dragocjeni trenutak da se obiteljski život i prijateljstvo učine još čvršćima! Naučimo moliti više u obitelji i kao obitelj, riječi su pape Franje. (svibanj 2013.)

Molimo za što odlučnije promišljanje i djelovanje Božje riječi, jer Marija je slušala pozorno, ne površno, kao što se u nas zbiva kad nešto čujemo ali ne obraćamo pozornost na to niti tražimo značenje i smisao.

Ovim pozivam sve pastoralne djelatnike da se iskreno zauzmu kako bi ovaj Gospin mjesec molitve krunice istinski izmolio sve potrebne milosti na nakane koje sam naveo, a ujedno nas učvrstio u hodu vjere u ovim vremenima.

Krunica je Evandjelje u malom.

Sve vas iskreno pozdravljam i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova.

*Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

87. Svjetski misijski dan

Nedjelja, 20. listopada 2013.

Datum: 26. rujna 2013.

Broj: 1470/2013

Već je ustaljen način obilježavanja Misijske nedjelje u predzadnju nedjelju u mjesecu listopada. Tako ove godine pada na 29. nedjelju kroz godinu 20. listopada 2013. godine. Za taj dan Sveti Otac Franjo uputio je svoju poruku koja se nalazi u službenom glasilu naše Nadbiskupije Vrhbosna broj 3/2013(str.172-175) i u Radosnoj vijesti, ali i u materijalima koje razaslilje Misijska središnjica iz Sarajeva.

Na Misijsku nedjelju i uz tu nedjelju se animira župska javnost oko misijskog duha: molitva za misije i misionare, skupljanje priloga, širenje misijskog mjesečnika Radosne vijesti. Zato preporučam pastoralnoj dosjetljivosti na terenu, kako će ozbiljno pripremiti i proslaviti u župskoj zajednici i svim zajednicama taj dan. Potičem sve župnike, pastoralne djelatnike, vjeroučitelje i vjeroučiteljice u školskom vjeronauku, kao i sve katehete i katehisticu u župskoj katehezi da porade na širenju misijske svijesti. Papa Franjo kaže da je *Vjera dragocjeni dar Božji, taj se dar ne može držati za sebe nego ima biti dijeljen. Svi smo poslani ispovijedati i svjedočiti svoju vjeru u Krista.*

Ovim pozivam da se u svakoj župskoj zajednici i svim drugima zajednica u nadbiskupiji animira misijska nedjelja i prikupljeni prilozi cjelovito dostave u ekonomat Vrhbosanske nadbiskupije čim prije kako bi mogli na vrijeme proslijediti.

Uz iskreni pozdrav zazivam na vas Božji blagoslov!

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

Raspored kanonske vizitacije u Derventskom dekanatu

Datum: 03. listopada 2013.
Broj: 1514/2013

U Derventskom dekanatu sam osobno ostavio obaviti vizitaciju. Nisam uspio tijekom proteklog vremena, zato želim sada pri kraju godine naći mogućnost obići svaku župu. Napravio sam preliminarni raspored, koji može biti i mijenjan ukoliko bude izvanredna potreba. **Zato je važno da nedjelju prije pohoda, župnik nazove i potvrdi termin vizitacije.**

Znam da su radni dani neprikladni za okupljanje većeg broja vjernika, ipak ću pokušati slaviti sv. Misu u svakoj župi, bez obzira koliko vjernika bude. Uz sv. Misu, susreo bih se sa župskim pastoralnim i ekonomskim vijećem, gdje je uspostavljeno. Onda slijedi razgovor sa župnikom i pregled administracije.

Preliminarni raspored vizitacije izgledao bi ovako:

Foča – 11. studenog 2013.
Cer i Sočanica- 12. studenog 2013.
Derventa- 13. studenog 2013.
Plehan- 14. studenog 2013.
Bijelo Brdo -15. studenog 2013.

Kulina i Bukovica- 18. studenog 2013.
Žeravac- 19. studenog 2013.

Novo Selo/kod Broda- 25. studenog 2013.
Koraće -26. studenog 2013.
Sijekovac- 27. studenog 2013.

Brusnica -2. prosinca 2013.
B. Brod i Kolibe- 3. prosinca 2013.

Radujem se susretu s vama na terenu i uživljanju u pastoral kojeg vi proživljavate. Iskreno Vas pozdravljam i želim obilje Božjeg blagoslova.

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

S P O R A Z U M O DJELOVANJU DRUŽBE SESTARA SLUŽAVKE MALOG ISUSA Provincija Bezgrješnog Začeca BDM U VRHBOSANSKOJ NADBISKUPIJI – U SARAJEVU

Datum: 04. listopada 2013.
Broj: 975/2013

Sukladno apostolskoj naravi Družbe *Sestre Služavke Malog Isusa* (Konstitucije SMI čl. 3), Provincija *Bezgrješnog Začeca* u Bosni i Hercegovini, sa sjedištem u Sarajevu, Bjelave 54, uz djelatnosti svojstvene i vlastite Družbi, preuzima, prema svojim mogućnostima, i određena zadu-

ženja i djelatnosti u pastoralnoj službi Crkve.

Potaknuta tim duhom, Provincija *Bezgrešnog Začeca BDM* spremna je pružiti svoju pomoć i preuzeti određene djelatnosti u Vrhbosanskoj nadbiskupiji u Sarajevu. U tom smislu, a sukladno odredbi Kanonskog prava (usp. ZKP k. 681 & 2), provincijska glavarica s. M. Admirata Lučić, koja zastupa spomenutu Provinciju, i uzoriti kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski, koji zastupa Vrhbosansku nadbiskupiju, sklapaju ovaj pismeni Sporazum, i njime utvrđuju i uređuju uzajamne obveze i prava Provincije i sestara, s jedne strane, i Nadbiskupije, odnosno njezine uprave, s druge strane, a koje se odnose na djelatnosti koje sestre preuzimaju u Nadbiskupiji.

I. NAČELNE ODREDBE

Provincija Bezgrešnog Začeca BDM će dodijeliti tri sestre za službe u Nadbiskupiji.

Provincijalna uprava slobodno određuje sestre za djelovanje u Nadbiskupiji, premješta ih i zamjenjuje s drugim, kada i kako to bude smatrala potrebnim ili uputnim, priopćivši pravodobno svoju namjeru i odluku nadbiskupu vrhbosanskom.

Sugestije i želje obzirom na poslove, kao i upozorenja i eventualne prigovore Ekonom iznosi predstojnici sestara i po potrebi iskrsla pitanja rješavaju Provincijalka i Nadbiskup.

Sestre imaju stan i hranu u zgradi Ordinarijata.

II. OBAVEZE SESTARA PREMA NADBISKUPIJI

Sestre u Vrhbosanskoj nadbiskupiji preuzimaju službe kako slijedi:

Čišćenje i pospremanje prostorija Nadbiskupa, Biskupa,
Uređenje sakralnog prostora-kapelice, misnog ruha i posuđa,
Rad u Nadbiskupovu uredu
Pomoć u kuhinji,
Pomoć oko poslova u domaćinstvu.

III. OBAVEZE NADBISKUPIJE PREMA SESTRAMA

Osigurati stan i ishranu u Nadbiskupiji.

Radne i stambene prostorije trebaju biti prikladne za redovnički život i ispunjavanje preuzetih obaveza.

Davati novčanu naknadu za rad u Nadbiskupiji u visini 500 KM,
i redovito zdravstveno i mirovinsko osiguranje u visini prema državnim propisima u Bosni i Hercegovini a to je 200 KM.

Omogućiti sestrama godišnji odmor u trajanju od 21dan,
odsutnost za duhovne vježbe sedam dana godišnje,
jedan slobodan dan u tjednu.

Na dan Družbe i Provincije (24. listopada i 8. prosinca i) sestre imaju slobodan dan.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Redovnički život sestara je u nadležnosti redovničkih poglavara, a rad u Nadbiskupiji u nadležnosti pretpostavljenih koje Nadbiskup odredi.

Radi boljeg uvida u zaduženja sačinīt će se jasan opis poslova, način i vrijeme rada sestara.

U slučaju da nije moguć obostrani sporazum u nekom pitanju, rješenje će se tražiti posredovanjem Ordinarija Vrhbosanske nadbiskupije i Provincijalne glavarice.

Ovaj se Sporazum sklapa na vrijeme od 3 godine, a ako ne bude formalno otkazan mjesec dana prije njegova isteka, on se automatski produžuje na narodno trogodište. Izmjene

Sporazuma moguće su dogovorno, a njegov raskid treba najaviti najmanje tri mjeseca ranije.

Ovaj Sporazum je sačinjen u četiri istovjetna primjerka, po jedan za Provincijalnu upravu Provincije *Bezgrješnog Začeca BDM*, Vrhovnu upravu

Družbe sestara *Služavki Maloga Isusa*, Nadbiskupski ordinarijat u Sarajevu i za dotičnu zajednicu sestara u Nadbiskupiji, smatra se zaključenim i stupa na snagu kad ga potpišu i svojim pečatom ovjere ugovorne strane

U ime Provincije *BZ BDM*
Družba Sestre *Služavke Malog Isusa*

sestra M. Admirata Lučić, provincijska glavarica

U ime Nadbiskupije

Vinko kardinal Puljić, nadbiskup vrhbosanski

U Sarajevu, 4. listopada 2013.godine

Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 23. listopada 2013.

Broj: 1610/2013

Sarajevo, 6. studenog 2013. u 9.30h

Već je duga tradicija da se u Ordinarijatu održava Dekanska konferencija. Zato i ove godine sazivam dekanstu konferenciju koja će se održati u Ordinarijatu 6. studenog 2013. (srijeda) s početkom u 9.30 h. Zato pozivam sve dekane da se pripreme te sudjeluju na ovoj konferenciji.

Treba donijeti pismeno popis članova Pastoralnog vijeća i Ekonomskog vijeća svake župe iz tog dekanata kao i vrijeme kada su imenovani i uvedeni u službu.

Potrebno je donijeti popis svetih Misa kada se u župama slavi (nedjeljom i radnim danom). Misli se na stabilne termine.

U kojim se župama redovno moli za Sinodu.

Dnevni red:

Molitva Trećeg časa – uvodni pozdrav kardinala

Kratki osvrt na tražene pismene materijale koje se dostavljaju

Dogovor o održavanju susreta po dekanatima pripreme za Sinodu

Pastoralni kalendar

Razno

Zajednički objed je u 12.30h. Iskreno se radujem radnom susretu te na vas zazivam obilje Božjeg blagoslova uz srdačan pozdrav!

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

preč. Ilija Orkić, kancelar

Priprava za nadbiskupijsku sinodu po dekanatima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Datum: 23. listopada 2013.

Broj: 1611/2013

Povjerenstvo za nadbiskupijsku Sinodu je pripravilo program za pripremu po Dekanatima održavajući susrete sa svim svećenicima, redovnicima i redovnicama, te župskim vijećnicima i vjeroučiteljima na području jednog dekanata. Da bi se to uspješno moglo obaviti, potrebno je da se u svakoj župi uspostavi župska vijeća, a tamo gdje postoje da im se redovno obnove mandati, ako su im istekli da imamo cjeloviti popis svih sudionika u ovoj pripravi. Također je važno da svaki župnik ima redovnu komunikaciju sa svim vjeroučiteljima u školama na području župe, kao i katehetama za župski vjeronauk.

Prije održavanja ovog susreta po dekanatima, potrebno je da svaki župnik održi susrete sa svojim vijećnicima i podijeli im **Bilten za Sinodu, te upozna vijećnike sa sadržajem biltena i sebe i vijećnike**. Važno je da se u svim župama redovno moli molitva predviđena za uspjeh Sinode. Zato je potrebno da preuzme te molitve i upozna vjernike i redovno nakon sv. Mise moli.

Važno je da u zakazani dan susreta po dekanatima ne bude nepotrebnih izostanaka, jer je važno ozbiljno pristupiti ovom radu. Neka se upozna zajednica o tom susretu i potrebnom sudjelovanju.

Ovdje iznosimo i raspored po dekanatima koji će se održavati subotom od 9.30h do 12h a onda bi u 12h bila sv. Misa na koju mogu doći i župljani gdje se održava susret. Nakon sv. Mise je zakuska.

7. prosinca 2013.	-	Brčanski dekanat u župi Brčko (dvorana u školi).
14. prosinca 2013.	-	Usorski dekanat – u Komušini (župske prostorije).
18. siječnja 2014.	-	Kreševski dekanat – u župi Gromiljak kod sestara SMI.
25. siječnja 2014.	-	Ramski dekanat – u samostanu Rama-Šćit.
1. veljače 2014.	-	Sarajevski dekanat u Bogosloviji.
8. veljače 2014.	-	Sutješki dekanat u Kaknju – u župnom centru.
15. veljače 2014.	-	Bugojanski dekanat u župnom centru u Bugojnu.
22. veljače 2014.	-	Travnički dekanat u KŠC-u Petar Barbarić u Travniku.
1. ožujka 2014.	-	Žepački dekanat u KŠC – don Ivan Bosco – Žepče.
8. ožujka 2014.	-	Derventski dekanat - u kripti župne crkve u Derventi.
15. ožujka 2014.	-	Tuzlanski dekanat - u KŠC-u sv. Franjo u Tuzli.
22. ožujka 2014.	-	Šamački dekanat u župi Vidovice.
29. ožujka 2014.	-	Doborski dekanat – u župi Odžak.

Ukoliko bude potrebno dodatni dogovor stupiti u kontakt s Ordinarijem ili s generalnim tajnikom Sinode dr. Mariom Bernadićem. Radujem se radnom susretu, te na Vas zazivam obilje Božjeg blagoslova te iskreno pozdravljam!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

*dr. Mario Bernadić
generalni tajnik Sinode*

Župama Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Pomoć stradalima na Filipinima

Datum: 13. studenog 2013.

Broj: 1730/2013

Poštovane kolege svećenici!

Svjedoci smo ovih dana velike tragedije koju su doživjeli stanovnici Filipina. Posljedice razornog tajfuna su nesagledive: preko deset tisuća mrtvih, na desetine tisuća ranjenih i ožalošćenih te isto toliko bez krova nad glavom i osnovnih uvjeta za život... Ohrabruju vijesti da su pojedine zemlje i katoličke organizacije već ponudile i uputile svoju pomoć. Želimo kao vjernici, barem simbolično, i materijalno pomoći Filipinskom narodu. Na taj način ćemo iskazati svoju kršćansku solidarnost i duhovnu blizinu. Zbog toga neka se na tu nakanu u sljedeću nedjelju 17. studenog 2013. godine, uz redovite kolekte, prikupe prilozima u svim našim župama i do 1. prosinca 2013. godine dostave ekonomatu Nadbiskupije. Posredstvom nadbiskupijskog Caritasa ćemo prikupljena sredstva predati Caritasu Filipina. Evo i žiro računa za one kojima je lakše prikupljeni novac poslati bankovno: Vrhbosanska nadbiskupija, INTESA SANPAOLO BANKA D.D. SARAJEVO, transakcijski račun u KM: 1549995000001338 s naznakom „za stradale na Filipinima“.

I dosad su naši vjernici, u različitim akcijama, pokazivali veliku osjetljivost s onima koji trpe i kojima je naša pomoć potrebna. Koliko god bila teška i naša ekonomska situacija, nadamo se da ćemo i ovaj put - premda bez posebne najave zbog hitnosti i velike potrebe - prikupiti dolikna sredstva i tako još jednom pokazati svoju nesebičnost i razumijevanje.

U toj nadi Vam već sad zahvaljujemo i iskreno u Gospodinu pozdravljamo.

Mons. Luka Tunjić
generalni vikar

Dr. vlč. Mirko Šimić
direktor Caritasa

P.S

Molimo prečasnou gospodu dekane da obavijeste župnike u svojim dekanatima o ovoj akciji jer će, vjerojatno, ovaj dopis nekima stići iza naznačene nedjelje za prikupljanje.

Ovlast za binacije i trinacije u 2014. godini

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1845/2013

Za 2014. godinu dajem ovlast binacija i trinacija svima koji su tu ovlast imali u 2013. godini.

Važno je držati se uputa objavljenih u *Vrhbosni* br. 4/98, str. 680.

Neka se svi svećenici pridržavaju upozorenja objavljenog u *Vrhbosni* br. 4/99, str. 485, a posebno pravila o binacijama i trinacijama Vrhbosna br. 2/2011, str. 172-173 (Izvadak iz *Direktorija za pastoral sakramenata u župnoj zajednici*, BK BiH 2008., str. 73-75) u vezi takse za binacije i trinacije. Ovim još jednom potičem na savjesno i odgovorno postupanje s misnim nakanama.

Za kvadrinaciju nitko nema dopuštenje u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Na sve misnike zazivam obilje Božjeg blagoslova i iskreno pozdravljam.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

Prve subote u mjesecu Molitveni dan za duhovna zvanja

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1847/2013

Uobičajena je praksa u našoj Nadbiskupiji da prve subote u mjesecu molimo za duhovna zvanja. Zato ovim molim i potičem župnike i pastoralne djelatnike da se u svim župama i zajednicama organiziraju molitve na prvu subotu u mjesecu s posebnom nakanom za duhovna zvanja. U mnogim našim župama se već obavljaju pobožnosti prvih subota u čast Bezgrješnom srcu Marijinu, pa je to prigoda za molitveni poticaj na tu nakanu.

Kao i prijašnjih godina, u Đakovu izdaju priručnik za tu prigodu koji može poslužiti za animiranje molitve. Potičite sve obitelji da se taj dan u obiteljima po mogućnosti zajednički moli na tu nakanu. Time ćemo stvarati molitveno ozračje i izvršavati Isusovu zapovijed: «Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnika u žetvu svoju!» (Mt 9, 38). Papa Franjo 21. travnja 2013. godine rekao je: „Zvanja nastaju u molitvi i po molitvi, čitajte i žarko meditirajte Gospodnju riječ da biste vjerovali ono što ste pročitali, naučavali ono što ste shvatili u vjeri, živjeli ono što ste naučavali. Sjetite se također da Božja riječ nije vaše vlasništvo: ona je Božja riječ. A Crkva je čuvarica Božje riječi“.

Neka ova molitva bude i zahvala Gospodinu za postojeća duhovna zvanja, kao blagoslov Božji ove mjesne Crkve.

Iskreno pozdravljam u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

Međunarodni molitveni dan mira

Srijeda, 1. siječnja 2014. godine

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1848/2013

Prvog dana Mladog ljeta 2014. Crkva slavi svetkovinu **Svete Marije Bogorodice**, a po odredbi Svetog Oca taj dan molimo s cijelom Crkvom za **mir u svijetu**. Cijela Nadbiskupija u svim zajednicama neka se pridruži ovoj molitvi na veliku nakanu mira. Za taj dan Sveti Otac redovno uputi svoju poruku, pa se nadamo da će dospjeti do svih župa u prijevodu, te ćete prenijeti vjernicima u bitnim porukama ili je pročitati.

Mi, koji još duboko osjećamo posljedice rata te nosimo tolike rane na duši i tijelu, znamo dobro što znači mir. Posebno smo u posljednje vrijeme uvidjeli kako je i ovaj mir, koji nije pravedan, na krhkim nogama. Potrebno je moliti i uspostavljati stabilan i trajan mir koji će počivati na pravednosti i jednakopravnosti. Mir je predragocjeni dar kojeg treba promicati i čuvati. Molimo zdušno za taj Božji dar u našim dušama, obiteljima, našem hrvatskom narodu i u ovoj zemlji BiH, kao i u cijelom svijetu.

Neka nas prati zaštita i zagovor Kraljice mira da budemo iskreni molitelji i graditelji mira.

U toj nadi Vas iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

B O G O J A V L J E N J E

Dan Papinskih misijskih djela za sveto Djetinjstvo

Ponedjeljak, 6. siječnja 2014. godine

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1849/2013

Tijekom godine sudjelujemo u dva navrata s redovnim prikupljanjima za Misije i misionare. U listopadu je prikupljanje prigodom Misijske nedjelje, a u siječnju na svetkovinu Bogojavljenja prikupljamo milostinju za **Papinska djela svetog Djetinjstva**. Tu milostinju treba čim prije dostaviti Ordinarijatu, kako bi je predali Misijskoj središnjici koja će prikupljena sredstva proslijediti Kongregaciji. Htjeli bismo biti učinkoviti da ne zatežemo s predavanjem misijske milostinje, jer prigodom izvješća nije ugodno ako je naša rubrika prazna. *Stoga vas potičem da milostinju od Bogojavljenja dostavite čim prije. Pozvani smo pomoći drugima, osobito djeci i mladima, da se što bolje pripreve za svetu dužnost koja i u našem životu ostavlja tragove radosti i mira.*

Redovno se u *Radosnoj vijesti*, a i u *Katoličkom tjedniku* objave poruke i prigodni tekstovi za taj dan, a imate materijale i od lanjske godine koji Vam mogu poslužiti.

Uz iskreni pozdrav želim Vam svako dobro od Gospodina.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana

18. - 25. siječnja 2014.

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1850/2013

Isus je u svojoj Velikosvećeničkoj molitvi vapio «da svi budu jedno» (Iv 17, 21). Njegova molitva postaje molitva Crkve koja kroz svu povijest doživljava bolna iskustva ugrožavanja jedinstva Kristovih učenika. Zato kao vjernici moramo biti svjesni da jedinstvo Crkve valja izgrađivati, čuvati i za to moliti. Kroz osam dana Crkva na poseban način moli za jedinstvo kršćana od petka 18. do petka 25. siječnja. I mi ćemo se u našim župnim zajednicama uključiti u tu Kristovu molitvu «da svi budu jedno», te tako ostvarivati živu Crkvu.

Živeći s drugim kršćanskim zajednicama u ovoj zemlji, neka nas molitva osposobi da, čuvajući svoj identitet, budemo otvoreni za ekumenski dijalog i zajednički vapaj za dar jedinstva. Što više budemo vjerovali u Božju volju svojim mislima, riječima i djelima, jače ćemo stvarno ići prema jedinstvu.

Ova molitvena osmina završava na blagdan Obraćanja sv. Pavla apostola. Dok ispovijedamo vjeru u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu, želimo to svjedočiti i za to moliti.

Srdačan pozdrav u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

Molitveni dan za mir u BiH

Nedjelja, 26. siječnja 2014.

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1851/2013

Svećeničko vijeće Vrhbosanske nadbiskupije je predložilo i prihvaćeno je da posebno molimo za mir u Bosni i Hercegovini. Određeno je da to bude posljednja nedjelja u siječnju. **Predlažemo da se uoči tog dana u subotu, 25. siječnja, pozove na dobrovoljnu pokoru ili post za pravedni mir u BiH.** Znak Božje nazočnosti u Crkvi jesu mir i radost zbog toga u nedjelju s vjernicima zajedno molimo i razmišljajmo o miru, a jedan od oblika toga razmišljanja može biti nastavak čitanja Papine poruke upućene za Dan mira na Novu godinu.

Želeći mir svakom srcu i svim obiteljima, kao i svim narodima žiteljima ove zemlje Bosne i Hercegovine.

Iskren pozdrav u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA Svijećnica – prikazanje Gospodinovo u framu

Nedjelja, 2. veljače 2014. godine

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1852/2013

Već je postalo uobičajeno da na blagdan Prikazanja Gospodinova slavimo Dan posvećenog života u našoj Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Također je već ustaljen program slavljenja tog dana.

Ovim podsjećam da će se i ove godine taj dan obilježiti u našim redovničkim zajednicama, posebno slaveći svetu Misu u katedrali u 10.30 sati sa već uhodanim popodnevnim programom. On nas je naučio da se u svijetu ne može biti posvećen ako se posvećenje ne živi s kontemplativnim duhom, molitva je, dakle, glavni oslonac posvećena života. Nama je uzor Djevica Marija kada je izrekla svoj „Neka mi bude po tvojoj riječi“. Bog nas svojom prisutnošću posvuda šalje da u svim sredinama možemo darivati Njega, jedini čovjekov spas.

Želeći što bolju pripravu i doživljaj proslave Dana posvećenog života, iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova na sve Bogu posvećene osobe.

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

Dan života

Nedjelja, 2. veljače 2014. godine

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1853/2013

Po odluci Biskupa BK BiH, a na prijedlog Svetog Oca, svake godine na prvu nedjelju u veljači posebno razmišljamo i molimo za dar života.

Za ovaj dan pročelnik Vijeća za obitelj upućuje poruku koja se može pročitati ili svojim riječima prenijeti vjernicima. Živimo u složenom vremenu izazova, destrukcije, nesigurnosti i opasnosti od različitih katastrofa. Sve je manje onih koji se usude glasno govoriti o kulturi života utemeljenoj na općeljudskim i kršćanskim načelima. Tim više je zadaća Crkve biti „glas u pustinji“ koji se ne smije dati ušutkati bez obzira na pritiske i cijenu. Kršćanski život je Krist koji za sebe posvjedoči da je Put, Istina i Život.

Da je život Božji dar i da je ljubav Božji dar, to se najjasnije očituje u obitelji, koja veliku ulogu ima u prenošenju vjere djeci. I otac i majka na to su pozvani kao i bliži rođaci koji žive u obitelji. I ovo je prigoda da jasno i javno iskažemo svoje opredjeljenje, da razmotrimo bitne elemente u našim nastojanjima oko zaštite i razvoja ljudskog života u svim njegovim etapama, te da pritom razvidimo mogućnosti o udruživanju svojih akcija i napora s akcijama i naporima koje imaju i provode ljudi i institucije u našoj zemlji koji su izvan Katoličke crkve. (mons. Marko Semren 3. ožujka 2013.)

Obilježavajući Dan života molimo Ga da omekša naša tvrda srca te da se ne bojimo života. Hoditi s Kristom je najčešće trnovit put, ali vodi u sigurnu budućnost.

S tom sigurnošću i molitvom iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

Međunarodni dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika

Utorak, 11. veljače 2014. godine

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1854/2013

Po želji Svetog Oca na spomendan Gospe Lurdske, 11. veljače, svake godine molimo za sve zdravstvene djelatnike i sve one koji skrbe o bolesnicima, kao i za sve bolesnike. Ovim pozivam sve svećenike i sve pastoralne djelatnike da za taj dan organiziraju u svim župama molitveni dan i animiranje javnosti za posebno vrednovanje skrbi za bolesnike. Također, potrebno je u svima nama odgajati plemenite osjećaje prema bolesnicima kako bi u svakom čovjeku prepoznali Isusa koji trpi. Tamo gdje postoje medicinski centri i bolnice, neka se organizira animacija i pastoralni program obilježavanja ovog molitvenog dana.

Evandeoska prisposoba koju je napisao sveti Luka uklapa se u niz slika i događaja preuzetih iz svakodnevnog života, kojima nam Isus želi pomoći da shvatimo duboku Božju ljubav prema svakom ljudskom biću, osobito prema onima koji su pogođeni bolešću ili patnjom. No, istodobno, završnim riječima iz prisposobe o dobrom Samarijancu, „Idi pa i ti čini tako!“ (Lk 10, 37), Gospodin pokazuje koji stav svaki njegov učenik mora zauzeti prema drugima, navlastito prema onima koji su u potrebi. Iz beskrajne Božje ljubavi, kroz snažnu povezanost s njim u molitvi, moramo crpiti snagu da svakoga dana iskazujemo stvarnu brigu, po uzoru na dobrog Samarijanca, za one koji su ranjeni u tijelu i duhu, za one koji traže pomoć, pa bili oni nepozna-

ti i ma koliko siromašni bili. To vrijedi ne samo za pastoralne i zdravstvene djelatnike, već za sve, pa i za same bolesnike, koji svoje stanje mogu proživljavati s vjerom.

U mnogim našim župama i obiteljima sve se više zanemaruje ona bitna utjeha vjere naših bolesnika. Ovaj je dan posebna prigoda odgajanja svijesti i savjesti kako bi svi odgovornije postupali s našim bolesnicima omogućujući im primanje sakramenta bolesničkog pomazanja. Vjera daje utjehu i novu nadu bolesnicima a snagu i poticaj zdravstvenim djelatnicima za što savjesnije služenje.

Srdačan pozdrav u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

Post i nemrs u 2014. godini

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1855/2013

Dani posta i nemrsa u 2014. godini su: Pepelnica (Čista srijeda) – 05. ožujka i Veliki petak, 18. travnja. Post i nemrs na ta dva dana obvezuje sve one koji su punoljetni do započete šezdesete godine (usp. kan. 1249-1253 i KKC br. 1430, 1434-1439; 2043).

Nemrs je ujedno propisan u sve petke u godini, ali se izvan korizme mogu zamijeniti drugom pokorom. Nemrs obvezuje sve koji su navršili četrnaest godina do kraja života.

Uz ove crkvene propise, trajno ostaje potreba odgajanja u pokori i obraćenju. Zato želim da u pastoralu i katehezi istinski bude prisutna formacija u duhu pokore. Post i nemrs doprinose jačanju i rastu u vjeri.

Iskren pozdrav i blagoslov!

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marina Marić, bilježnik

Nedjelja solidarnosti

Nedjelja, 23. ožujka 2014.

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1856/2013

Na Svećeničkom vijeću Vrhbosanske nadbiskupije je odlučeno uvesti jednu nedjelju svećeničke solidarnosti. Prevelike su socijalne razlike među svećenicima, zato želimo pomoći onim svećenicima koji su u težem materijalnom stanju.

Na treću korizmenu nedjelju, 23. ožujka 2014. godine, skupljat će se milostinja u svim župama kao izraz naše solidarnosti sa župama koje imaju skromnije mogućnosti.

Župe koje imaju svoju partnersku župu dostavljaju prikupljena sredstva direktno toj župi, ostale župe trebaju dostaviti milostinju Ekonomatu. Solidarnost sa svakim čovjekom rađa obvezu Crkvi da skrbi za bližnjeg, a kao svećenici mi smo dionici svetog zajedništva. No, istovremeno

no smo i graditelji toga zajedništva. Kao takvi moramo prepoznati načela za gradnju zajedništva: poniznost, blagost, dobrohotnost. Solidarnost je kršćanska vrлина.

U toj vjeri i nadi vas iskreno pozdravljam u Gospodinu.

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Vlč. Marin Marić, bilježnik

Obnova svećeničkih obećanja i posveta ulja

Velika Srijeda, 16. travnja 2014. godine u 10.30 sati

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1857/2013

Ustaljena je tradicija da svećenici naše Nadbiskupije na Veliku Srijedu slave sa svojim Ordinarijem sv. Misu posvete ulja u kojoj obnavljaju svoja svećenička obećanja. Na ovo liturgijsko zajedništvo pozivam svećenike da se sa svojim dekanima priključe ovom zajedničkom slavlju i da preuzmu posvećeno ulje za svoje dekanate.

Ova sv. Misa u kojoj obnavljamo svoja svećenička obećanja na poseban način učvršćuje naše zajedništvo i potiče na solidarnost među svećenicima. Trebalo bi nas također vratiti na naše početke kada je svaki osobno izrekao „**Evo me Onome kome sam povjerovao**“. Stoga bi bilo logično da svi svećenici upravo na toj Misi zahvale na daru svećeništva i poslanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Obnova svećeničkih obećanja, uz vraćanje na početke – dan našeg svećeničkog ređenja, pokazuje nam put, daje snagu i sigurnost našim krhkim nastojanjima. Na ovaj dan svećenici iskazuju i svoju solidarnost (Djela sv. Petra) pomažući svojim priložima školovanje svećenika u misijskim zemljama. Svoje priloge možete predati osobno u ekonomatu Nadbiskupije ili preko dekana. Papa Franjo ističe da će solidarnost posebno doći do izražaja *ako budemo pastiri s mirisom ovaca, pastiri usred vlastita stada, i ribari ljudi*.

U toj nadi vas iskreno pozdravljam u Gospodinu.

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Vlč. Marin Marić, bilježnik

Statistički podaci za 2013. godinu

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1858/2013

Poštovani gosp. Župniče!

Dostavljamo vam formular *Statistički podaci za 2013. godinu*. **Molim da se podaci dostave tijekom mjeseca siječnja 2014. godine**. Zato vas potičem da ovom pristupite odgovorno i dostavite formulare do naznačenog roka.

Ispunjeni formular možete poslati poštom, faxom (a poslije original poštom). Važno je da ispunjeni formular stigne čim prije zbog slanja podataka u Vatikan. A **dok svi župnici ne dostave**

ve podatke ne možemo kompletirati statistiku. Stoga molim odgovorno precizno i blagovremeno dostavljanje traženih podataka.

Već sada zahvaljujem i iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

Kvatre u 2014. godini

Datum: 25. studenoga 2013.
Broj: 1860/2013

Kvatre su osobiti dani kada Crkva poziva vjernike na molitvu, djela pokore i ljubavi na određenu nakanu. U kvatrenu subotu slavi se misa koja će odgovarati duhovnom usmjerenju kvatri, velike nakane Crkve (v. *Red euharistijskih procesija, kvatri i prosnih dana*, str. 33-51).

**Proljetne kvatre: u prvom tjednu Korizme (12. ožujka - 15. ožujka):
OPROŠTENJE GRIJEHA.**

**Ljetne kvatre: u prvom tjednu po Duhovima (11. lipnja - 14. lipnja):
POSVEĆENJE LJUDSKOG RADA;**

**Jesenske kvatre: sredinom mjeseca rujna (17. - 20. rujna):
SVEĆENIČKA ZVANJA;**

**Zimske kvatre: iza druge nedjelje Došašća (10. - 13. prosinca):
ZAHVALA I DJELOTVORNA LJUBAV.**

Stoga se vjernici pozivaju da kvatrene dane posvete intenzivnije molitvi, djelima pokore i ljubavi na određenu nakanu uz slavljenje sv. Mise. Neka nas prati milost obraćenja i rasta u vjeri, ljubavi i nadi kroz ove milosne dane.

U tom duhu iskren pozdrav u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Vlč. Marin Marić, bilježnik

Duhovne vježbe za svećenike

17. – 20. veljače 2014. u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu

Datum: 26. studenog 2013.
Broj: 1861/2013

Duhovne vježbe za svećenike, prema već ustaljenoj praksi, održat će se od 17. do 20. veljače 2014. godine u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu sa početkom u 19.00 sati, kada je predviđena zajednička večera i dogovor za početak razmatranja. Duhovne vježbe završavaju u četvrtak, 20. veljače s ručkom. Voditelj duhovnih vježbi je dr. fr. Anto Gavrić, provincijal Hrvatske

dominikanske provincije.

Crkva određuje obvezu svakom svećeniku odvojiti vrijeme za duhovne vježbe jedan put svake godine. Godina vjere nas je poticala na što zauzetije produblјivanje i upoznavanje svoje vjere. Ova liturđijska godina i naredne godine su prigoda nastaviti živjeti i svjedočiti u duhu nove evangelizacije. Poneseni tim duhom sudjelovat ćemo aktivno u pripravi naše biskupijske sinode.

Svoj dolazak i sudjelovanje u duhovnim vježbama treba najaviti ekonomu Bogoslovije vlč. Damiru Ivanoviću na telefon 033/538-935 ili preko porte 033/236-764.

Razumlјivo je da će svaki svećenik dati svoj doprinos za troškove kuće.

Iskreno Vas pozdravlјam i želim svako dobro od Gospodina.

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Susret animatora liturđijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije

Subota, 22. veljače 2014. godine

Datum: 25. studenoga 2013.

Broj: 1862/2013

U subotu, 22. veljače 2014. godine, u dvorani Pavla VI. u Vrhbosanskoj katoličkoj bogosloviji, održat će se susret animatora liturđijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije s početkom u 9.30 sati. Liturđijska glazba pomaže očitovanju vjere i pridonosi novoj evangelizaciji, a pjevanje zaista obogaćuje bogoslužje, zato je Crkva uvijek pridavala veliku važnost svetoj glazbi.

Drugi vatikanski sabor u Liturđijskoj konstituciji Sacrosanctum Concilium i posaborska uputa o glazbi u svetom bogoslužju Musicam Sacram. U njima se naglašava da je glazbena baština opće Crkve blago nepocijenjive vrijednosti, kojemu je svrha Božja slava i posvećenje vjernika (SC 112) i da liturđijski čini poprimaju plemenitiji oblik kad se svečano obavljaju pjevanjem (SC 113; MS 5).

Bl. Ivan Merz govorio je o glazbi na slikoviti način: *Budući da je u raj u istinska sreća, ne može nedostajati nešto čemu je zemaljsko pjevanje samo blijeda slika. Zato raj zamišljamo s neprestanim anđeoskim pjevanjem. Zemlja, Crkva je već početak, slika Božjeg kraljevstva, zato ne može biti bez glazbe i pjevanja, nego u njoj trebaju započeti pjesme radosti, koje ćemo nastaviti u vječnosti. On kaže da se u Crkvi ne trebaju čuti samo pokornički uzdasi, nego mnogo više izrazi radosti i kršćanske nade*

Termin i program susreta liturđijskih zborova bit će objavlјen naknadno.

Koristim prigodu i zahvalјujem voditeljima liturđijskih zborova i svim pjevačima, koji i na taj način iskazuju svoju privrženost Crkvi i obogaćuju liturđiju u svojim zajednicama.

Uz zahvalu iskreno vas pozdravlјam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Marin Marić, bilježnik

XX. Sabor prezbitera Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, srijeda 30. travnja 2014.

Datum: 26. studenog 2013.

Broj: 1864/2013

Već je ustaljen termin susreta svih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije, dijecezanskih i redovničkih, u srijedu nakon druge uskrsne nedjelje. Praksa je da se na ovom susretu obradi novi crkveni dokument bilo da ga je izdala Sveta Stolica ili naša Mjesna crkva. Takva praksa je nastavljena jer se naši susreti shvaćaju kao permanentno obrazovanje svih svećenika. Međutim, na zadnjem Saboru svećenika je bilo prijedloga, doduše ne javno izrečenih, da je vrijeme u kojem živimo nadišlo postojeću praksu i da bi trebalo organizirati naše susrete u duhu vremena i sukladno izazovima koje to vrijeme nosi. Bilo bi hvale vrijedno da i s „terena“ dođu konkretni prijedlozi, kako bi se naši susreti mogli organizirati i koje su to aktualne teme, a koje bi zanimalle sve, odnosno barem većinu svećenika. Molio bih da Vaše prijedloge pošaljete do konca siječnja 2014. godine. Nakon toga ćemo Vam poslati raspored ovog, na neki način, jubilarnog Sabora svećenika.

Koristim prigodu i na ovaj način zahvaliti svim svećenicima naše Nadbiskupije koji hrabro i nesebično žive i naviještaju Riječ Božju.

Primijetno je odsustvo svećenika koji djeluju u našim institucijama, redovničkim i dijecezanskim. Podsjećam svećenike koji eventualno ne mogu doći na naš godišnji susret neka svoju pismenu ispričnicu dostave kancelariji Ordinarijata.

Uz izrečene zahvale iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Vinko kard. Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

Raspored krizmi 2014. godine u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Datum: 27. studenoga 2013.

Broj: 1871/2013

26. IV- subota	-	P. S. - Dolac 11h i Brajkovići 17h.
27. IV- nedjelja	-	P. S. - Busovača 11h.
1. V. - četvrtak	-	T. V. - Lukavac 11h; P. S. Turbe 11h
3. V. - subota	-	T. V. - Šikara 11h i Drijenča 17h.; P. S. - Podkraj 11h i Ovčarevo 17h
4. V. - nedjelja	-	T. V. - Tuzla 11h; P. S. Guča Gora 11h
10. V. - subota	-	A. N. - Nova Bila 11h; T. V. Husino 17h; V. P. - Bučići 17 h; P. S. Prud 17h
11. V. - nedjelja	-	T. V. - Živinice 11h; P. S. Grebnice 11h; V. P. - Vitez 11h i G. Dubica 17h.
17. V. - subota	-	A. N. - Rankovići 11h; V. P. Tolisa 11h i Dubrave 17h.
18. V. - nedjelja	-	V. P. - Par Selo 11h.
24. V. - subota	-	A. N. - Novi Travnik - Presveto Trojstvo 11h.
31. V. - subota	-	V. P. - Radunice 17h; P. S. Boće 17h.
1. VI. - nedjelja	-	V. P. - Novi Šeher 11h i Potočani 17h; P. S. Ulice 11h
7. VI. - subota	-	V. P. - Domaljevac 11h, Orašje 17h; P. S. - N.Travnik - Uzašašće 11h i Travnik 17h; T. V. - Breške 11h
8. VI. - nedjelja /Duhovi	-	V. P. katedrala 11 i N. Selo-Balegovac 18h; P. S. N. Grad 11h
14. VI. - subota	-	V. P. - Dragunja 11h i Ilijaš 17h; P. S. Bistrica/k.Ž. 11h i Maglaj 17h
15. VI. - nedjelja	-	V. P. - Kraljeva Sutjeska 11h i Gorice 17h; P. S. Derventa 11h

19. VI. - Četvrtak/Tijelovo: **V. P.** - Pos. Mahala – Svilaj 17h
 21. VI. - subota - **V. P.** - Vareš 11h Vijaka 17h; **P. S.** Zovik 11h i Poljaci 17h
 22. VI. - nedjelja - **V. P.** - Osova 11h i Odžak 17h; **P. S.** Špionica 11h i Kopanice 17h
 28. VI. - subota - **V. P.** - Zenica - Čajdraš 11h; **T. V.** Žepče 11h.; **P. S.** - Kopanice 11h i Gorice 17h.

Ilija Orkić, kancelar

Župama i crkvenim institucijama u VN

Radni susret po dekanatima kao priprava za nadbiskupijsku Sinodu

Datum: 27. studenoga 2013.
Broj: 1895/2013

Povjerenstvo za pripravu nadbiskupijske Sinode priprema je program priprave po dekanatima u našoj Nadbiskupiji. Dostavljamo raspored održavanja radnih susreta po dekanatima. Ovim ujedno pozivamo da na te dekanatske radne susrete su dužni doći s područja dekanata slijedeći:

1. župnici i župni vikari
2. svi redovnici i redovnice
3. članovi pastoralnog i ekonomskog župskog vijeća svake župe u dekanatu
4. katehete i katehistice, kao i vjeroučitelji koji djeluju na području tog dekanata.

Na dekanskoj konferenciji je dogovoreno da će se pokušati u svakoj župi pripremiti za taj radni susret. Pod vodstvom dekana izorganizirati susret, također i zakuska nakon susreta. Neka svećenici s dekanom ili nađu donatora ili se međusobno dogovore o pokrivanju troškova zakuske.

Još se jednom poziva da svaka župa uspostavi legalno župsko pastoralno vijeće, kao i župsko ekonomsko vijeće. Samo legalni članovi trebaju prisustvovati, a ne prakaraturi ili oni koje župnik predviđa za vijeće.

Budući da se održavaju ovi susreti po dekanatima na ovaj način, zato neće biti posebnih susreta kako je do sada bilo sa svećenicima po dekanatima u veljači, niti će biti posebni susreti za vijećnike u određene subote kao do sada.

U nadi da će ovi susreti biti dobro pripremljeni i doživljeni, iskreno sve pozdravljam i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Održana sjednica Zbora konzultora VN

8. listopada 2013.

U utorak, 8. listopada 2013., u prostorijama Vrhbosanskog nadbiskupskog ordinarijata u Sarajevu je održana redovna sjednica Zbora konzultora VN. Sjednici je predsjedao nadbiskup i metropolita vrhbosanski Vinko kard. Puljić, pozdravivši na početku sve nazočne konzultore.

Susret je započeo u 15 sati čitanjem prošlogodišnjeg Zapisnika. Prvi dio sjednice je bio rezer-

viran za razgovor o organiziranju laika kao izvanrednih djelatnika sv. Pričesti ili službe akolitata. Svaki konzultor je iznio svoje mišljenje na predloženu temu. Konstatirano je da ova praksa već postoji u općoj crkvi. Čula su se razna mišljenja: od toga da je naš mentalitet malo drugačiji, konzervativniji i da treba sačekati s uvođenjem izvanrednih djelatnika sv. Pričesti, do mišljenja da se može odmah uvesti, ovisno o potrebi, izvanredne djelatnike pričesti, uz kraću ili dužu pripravu i trajnu formaciju.

U drugom dijelu sjednice se razmišljalo o uvođenju trajnog đakonata u vrhbosanskoj nadbiskupiji. Pravno ostaje briga o đakonu i njegovoj obitelji. Predlagano je da ukoliko već ima radno mjesto, u dogovoru sa župnikom, može mu se podijeliti đakonat. On može imati stalni angažman u župi ili samo povremeni. U biti se inkardinira u biskupiju a veže se uz župu. –Nekoliko sudionika je izrazilo svoju rezerviranost.

Jedan konzultor je iznio stav da se radi o dvije potrebe: potreba crkve i potreba osobe koja se želi ostvariti i dati. Mi bi išli za potrebom župe.

Treća tema sjednice je bila kako pokrenuti trajnu intelektualnu formaciju svećenika. Crkva traži da se radi na trajnoj formaciji; trajna izgradnja je obaveza svakog svećenika, i ujedno i njegov pravo. Uz godišnje duhovne vježbe, omogućiti svećenicima i trajnu formaciju. Čula su se razmišljanja o potrebi intelektualne izobrazbe, ali i potreba godišnjih zdravstvenih pregleda svećenika, jer je važno i tjelesno zdravlje. Predlagani su izleti izvan Bosne i Hercegovine – studijska putovanja, hodočašća na sveta mjesta... Primjera imamo u drugim biskupijama i njihovim aktivnostima. Problem mogu biti materijalne ne/mogućnosti. Najavljeno je hodočašće iduće godine u Svetu zemlju u vrijeme korizme.

Četvrta tema susreta je bila otvorenost za pokrete u crkvi. Statistike pokazuju, rekao je dr. Šimo Maršić, da su 60 % mladih uključeno u neke udruge ili pokrete, te da su oni koji su uključeni u neku udruhu privrženiji crkvi. – Biti s njima i pomagati im da budu crkveniji! – riječi su dr. Tomislava Ivančića za pokrete u crkvi.

Duhovnost svećenika mora biti takva da je on župnik svih župljana a ne samo jedne skupine. Uglavnom su svi bili mišljenja da treba biti otvoren za pokrete u crkvi, te bdjeti da takve zajednice ne postanu geto, te da oni ne vrše na druge prisilu ili da se prave superiornijima iznad drugih. – Pokreti su tu, nad njima valja bdjeti, voditi ih, i razlučivati duhove.

Na kraju susreta je predloženo organiziranje godišnjeg susreta u katedrali svih pokreta, kako bi im se dalo prostora u crkvi; ujedno da se uoči njihova različitost i mjesto u župnoj zajednici.

Izvešće priredio: Ilija Orkić, kancelar

Održana sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

9. listopada 2013.

Treća sjednica Svećeničkog vijeća VN (SVVN) održana je u srijedu, 9. listopada 2013. u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskoga u Sarajevu, s početkom u 9 sati. Sjednicom, koja je započela molitvom trećeg časa, predsjedao je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić. U uvodnom pozdravu je nadbiskup istaknuo da mi služimo Božjem djelu, a on mijenja svijet. Uz promišljanje o planiranju iduće godine, nadbiskup je stavio na razmišljanje članovima svećeničkog vijeća kako skrbiti o obiteljima.

Najprije je dr. Mirko Šimić pročitao sažetak zapisnika prošle sjednice, koja je bila 13. studenoga 2012. godine. Pred vijećnike su za ovo zasjedanje stavljene tri glavne teme: Osvrt na Godinu vjere u Vrhbosanskoj nadbiskupiji, Župni Caritas - kako ga organizirati na terenu te Pastoralni kalendar. Prije razgovora o glavnim temama vijećnici su preko zapisnika upoznati sa

zaključcima i temama prošlogodišnje sjednice Svećeničkog vijeća.

Mons. Ante Meštrović, kanonik vrhbosanski, predočio je u svom izlaganju pastoralna događanja koja su obilježila Godinu vjere u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Naša nadbiskupija je imala dvije godine Godinu vjere. Mons. Meštrović je prikazao ukratko ključna zbivanja u Godini vjere kroz izvješća koja je prikupio preko dekana sa župa i drugih institucija na teritoriju Vrhbosanske nadbiskupije. Napominjući kako mu nije moguće u kratkom vremenu obuhvatiti sva događanja, kojih je bilo doista jako puno, istaknuo je veći broj važnih događanja kojima je nadbiskupija željela ukazati na potrebu jačanja osobne vjere u Krista, vjere u katoličkim obiteljima te jačanja međusobnog zajedništva u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Kroz mnoge molitve, propovijedi, poticanje mladih, klanjanja, predavanja... ukazivalo se i poticalo na produbljivanje vjere.

Druga tema o kojoj se razmišljalo bilo je pitanje identiteta župnog Caritasa, njegovog konkretnog organiziranja na terenu i primjene u stvarnom životu. Prof. dr. Mirko Šimić, ravnatelj Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije, u svom izlaganju naglasio je, između ostalog, da je župni Caritas pastoralno tijelo nadbiskupije, a ne socijalna udruga. „Uz katehezu i liturgiju Caritas je nezaobilazan dio crkvenog života, a trebao bi biti organiziran na način da se prije svega evidentira te materijalno podupire najsiromašnije vjernike u župi“, kazao je ravnatelj Šimić. Caritas je puno više od toga da netko pošalje paket a mi ga dadnemo potrebnima. Važno je sustavno voditi brigu, organizirati u župu tim, pronaći suradnike. Djelotvorna ljubav dolazi iz vjere. Caritas je plod vjere a ne naše moći.

Generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. mr. Luka Tunjić je potom, kroz predstavljajući pastoralnog kalendara za sljedeću godinu, iznio kratak prikaz događanja, predviđenih za 2014. godinu, te još jednom naglasio važnost sudjelovanja na zajedničkim terminima na razini nadbiskupije. U zimskim mjesecima je predviđena sinodalna priprava po dekanatima. U planu je pokrenuti sve strukture u župi za pripravu Sinode.

Sjednica je završena molitvom i zajedničkim objedom.

kta/Ilija O.

Održana sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

U prostorijama Nadbiskupijskog sjemeništa „Petar Barbarić“ u Travniku, 19. listopada 2013. održana je sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića.

Nakon uvodne molitve i molitve za Sinodu, sve nazočne pozdravio je rektor sjemeništa vlč. mr. Željko Marić. Kardinal Puljić je potom upoznao sve nazočne s dnevnim redom nakon čega je pročitan i jednoglasno usvojen zapisnik s posljednje sjednice Vijeća.

Prvo izlaganje imao je kanonik vrhbosanski mons. Ante Meštrović na temu: „*Godina vjere – osvrt na Godinu vjere i ostvarene programe*“. Na početku je podsjetio da je u Vrhbosanskoj nadbiskupiji Godina vjere započela na dijecezanskoj razini na prvu nedjelju Došašća 2011. godine na prijedlog Pastoralnog vijeća i Svećeničkog vijeća nadbiskupije kao odgovor na brojne površnosti, pesimizam, gubitak osjećaja za čovjeka i sveto. Podsjetio je da je potom uslijedila odluka da se slavi Godina vjere na razini sveopće Crkve kada je papa Benedikt XVI. objavio apostolsko pismo kojim je najavio Godinu vjere s početkom 11. listopada 2012. i završetkom 24. studenog 2013. Naglasio je da u spomenutom apostolskom pismu Papa upozorava na potrebu „ponovnog otkrivanja hoda vjere da se otkrije draž Božje Riječi“. Podsjetio je i da je uskoro Kongregacija za nauk vjere uputila Notu s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere u kojoj se nalaze smjernice i prijedlozi za Godinu vjere kojima se želi potaknuti spreman odgovor Crkve na poziv Svetog oca da se Godina vjere u punini živi kao posebno „vrijeme milosti“. Dodao je da smjernice kreću od razine opće Crkve, biskupskih konferencija, biskupija, župa, zajednica, udruga, pokreta pa sve do običnih vjernika.

Osvrćući se na odziv Vrhbosanske nadbiskupije na spomenute smjernice, mons. Meštrović je kazao da teško dati objektivan osvrt i u potpunosti znati kako se sve ono što je činjeno odrazilo na one koji su „davali i one koji su primali“. „Možemo samo govoriti o vanjskim efektima, a što se u srcu događalo možemo jedino pretpostaviti“, rekao je mons. Meštrović napominjući da je, na temelju upita poslanog dekanima, odgojnim ustanovama (dijecezanskim i redovničkim), Katehetskom uredu, Nadbiskupijskom centru za mlade, crkvenim glasilima, Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica i kontemplativnim redovima, može vidjeti da su svi dali svoj doprinos u obilježavanju Godine vjere. „No, ostaje pitanje, je li se moglo više i kakve će plodove dati ovo što je urađeno“, zaključio je mons. Meštrović. Nakon izlaganja uslijedila je kratka rasprava koja je zaključena sljedećim riječima: vjera mora biti uvjerenje, a vjerničko svjedočenje jedino može svijet mijenjati.

„Sinoda Vrhbosanske nadbiskupije“ bila je sljedeća tema susreta. Kardinal Puljić je u svom obraćanju informirao nazočne da će od konca ove godine i početkom sljedeće godine započeti održavanje dekanskih susreta na kojima će se okupljati po dekanatima zajedno svećenici, redovnici, redovnice, vjeroučitelji i članovi pastoralnih i ekonomskih vijeća župa. Naglasio je kako je zamisao da se kroz ove susrete zajedno nađu i dogovaraju oni koji rade u pastoralu pojedinog dekanata s članovima Ordinarijata.

Treća točka bilo je izlaganje vlč. dr. Mirka Šimića, ravnatelja Caritasa vrhbosanske nadbiskupije na temu „Župni caritas – formiranje župnih Caritas“. U svom izlaganju vlč. dr. Šimić istakao je da Caritas ne bi smio biti samo distribucija pomoći (humanitarna pomoć, socijalna služba, podjela hrane), nego i sredstvo pastorala. Istaknuo je da je polazna točka sveg karitativnog djelovanja Crkve Isus Krist te da je župnik odgovoran za župni Caritas povjerene mu župe s tim da Caritas treba biti animator duhovnog zajedništva. „Ne postoji idealni Caritas, nego optimalni“, rekao je ravnatelj Šimić dodajući da Caritas treba biti otvoren svima te raditi na animaciji vjernika. Istaknuo je da, formiranjem župnog Caritas, župnik odgovara trostrukoj zadaći Crkve: naviještanju Božje riječi; slavljenju sakramenata i služenju ljubavi. Zaključio je da se u ova tri elementa župnog i župničkog rada odražava duboka narav Crkve. Nakon izlaganja slijedila je kratka rasprava o ovoj temi.

Kardinal Puljić je na kraju informirao vijećnike o potrebi formacije izvanrednih djelatnika sv. pričesti, formaciji čitača te formaciji stalnog/trajnog đakonata u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Zahvalio je svim članovima Vijeća na aktivnoj suradnji.

hta/z.a.

Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, 6. studenoga 2013.

U prostorijama Vrhbosanskog nadbiskupskog ordinarijata, pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, 6. studenoga 2013. u prijedopodnevni satima održana je godišnja Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije. Na sjednici su, osim kardinala i članova ordinarijata, sudjelovali dekani iz svih 13 dekanata Vrhbosanske nadbiskupije. To su: preč. Marko Hrskanović, derventski dekan; preč. Veselko Župarić, brčanski dekan; preč. Marko Perić, kreševski dekan; preč. Bono Tomić, usorski dekan; mons. mr. Marko Tomić, bugojanski dekan; preč. Franjo Martinović, OFM, tuzlanski dekan; mons. Mato Janjić, travnički dekan; preč. Jakov Filipović, doboarski dekan; preč. Mato Topić, ramski dekan; preč. Bartol Lukić, šamački dekan; preč. Marijan Marijanović, sutješki dekan; preč. Zlatko Ivkić, žepački dekan; preč. Pavo Šekerija, sarajevski dekan.

Za konferenciju su dekani prikupili izvješća iz župa u dekanatima o stanju župnih vijeća. Nakon izlaganja svih dekana, uočeno je da u većini župa još uvijek nema župnih pastoralnih i ekonomskih vijeća ili im je istekao mandat. Zbog malog broja župljana u četrdesetak župa je

teško osnovati vijeća, ali je nadbiskup naglasio i potakao da se ipak i u njima pristupi imenovanju župnih vijeća.

Uz iznošenje podataka o vijećima, dekani su prezentirali termine slavljenja svetih misa u nedjelje i radne dane u župama vrhbosanske nadbiskupije, te u kojim se sve župama redovno moli molitva za nadbiskupijsku Sinodu.

Druga velika tema konferencije je bila priprava za održavanje susreta po dekanatima kao priprema za Sinodu. Počevši od 7. prosinca ove godine, održavat će se susreti u pojedinim dekanatskim središtima, kao priprava za Sinodu; a pozvani su svi svećenici iz dekanata, časne sestre, vjeroučitelji i katehete, kao i svi članovi župnih pastoralnih i ekonomskih vijeća. Stoga neće biti posebnih susreta svećenika po dekanatima u veljači, kao ni susreta župnih ekonomskih i župnih pastoralnih vijeća u korizmenom vremenu. Već su dogovorena mjesta gdje će se održavati susreti. Održavali bi se subotom; radni dio bi započeo u 9.30 sati, a onda bi zaključili sv. Misom u 12 sati, na koji mogu doći i župljani gdje se održava susret. Nakon mise je predviđena i zakuska.

Uz nekoliko praktičnih napomena, kao i konstataciju da još moramo poraditi na kvalitetnijoj komunikaciji, konferencija je završena u 12 i 30 sa zajedničkim objedom u ordinarijatu.

Ilija Orkić

Imenovanja i premještaji

Prof. Mons. dr. Pavo Jurišić imenovan v. d. dekanom Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu na godinu dana – od 1. listopada 2013. do 30. rujna 2014. (Dekret br. 1366/2013 od 10. rujna 2013.)

Vlč. gosp. Mirko Ikić razriješen službe župnika u župi Sv. Alojzija Gonzage u Pećniku i imenovan župnikom u župi Sv. Mihovila arkandela u Kolibama (Dekret br.: 1389/2013 od 13. rujna 2013.)

Vlč. gosp. Anto Perić, župnik u Modriči, imenovan župnim upraviteljem u župi Sv. Alojzija Gonzage u Pećniku (Dekret br.: 1390/2013 od 13. rujna 2013.)

Vlč. gosp. Ilija Matanović razriješen službe župnika u Kopanicama i imenovan župnikom u župi Uzvišenja sv. Križa u Jelaškama (Dekret br. 1391/2013 od 13. rujna 2013.)

Vlč. gosp. Marinko Filipović razriješen službe vođenja župa Bukovica i Kulina i imenovan župnikom u župi Sv. Mihovila arkandela u Kopanicama (dekret br. 1392/2013 od 13. rujna 2013.)

Vlč. gosp. Filip Maršić, župnik u Derventi, imenovan župnim upraviteljem u župi Sv. Ante Padovanskoga u Bukovici (Dekret br.: 1393/2013 od 13. rujna 2013.)

Vlč. gosp. Goran Kosić, župnik u Bijelom Brdu, imenovan župnim upraviteljem u župi Sv. Petra i Pavla u Kulini (Dekret br.: 1394/2013 od 13. rujna 2013.)

Vlč. gosp. Nikici Lozančiću (Nick Ryan), na traženje biskupije Basel, odobreno djelovanje u biskupiji Basel na sljedećih pet godina (Br.: 1405/2013 od 16. rujna 2013.)

Vlč. gosp. Oliver Jurišić, nakon završenog magisterija, upućen na doktorski studij na Filozofskom fakultetu Papinskog sveučilišta Sv. Tome – Angelicu – Rim (Br.: 1462/2013 od 24. rujna 2013.)

Vlč. Vladimir Brzić imenovan vicerektorom u MMNS Redemptoris Mater u Vogošći (br.: 1472/2013 od 26. rujna 2013.)

Vlč. Marijan Pejić razriješen članstva u Ekonomskom vijeću VN (Br.: 1473/2013 od 26. rujna 2013.)

Vlč. Željko Marić imenovan članom Ekonomskog vijeću VN (Br.: 1474/2013 od 26. rujna 2013.)

Mons. Petar Jukić razriješen službe Pročelnika KUVN-a i stavljen u svećeničku mirovinu (Br. 1570/2013 od 16. listopada 2013.)

Vlč. mr. Tomo Mlakić imenovan Pročelnikom Katehetskog ureda Vrhbosanske nadbiskupije (Br. 1571/2013 od 16. listopada 2013.)

Preč. Mato Topić, OFM, župnik u župi Sv. Ante Padovanskoga u Gračacu, imenovan dekanom Ramskog dekanata na pet godina (Br. 1631/2013 od 25. listopada 2013.)

Vlč. gosp. Mato Aračić dekretom Zagrebačke nadbiskupije (Br. 2462/2013 od 16. X. 2013.) dobio

ovlast isповijedanja na području Zagrebačke nadbiskupije (Broj: 1606/2013 od 23. listopada 2013.)
Mons. dr. Pavo Jurišić, imenovan kanonikom Stolnog kaptola Vrhbosanskog (Dekret br. 1660/2013 od 31. listopada 2013.)

Vlč. gosp. Josipu Budimiru zabranjuje se slaviti svetu misu i svako drugo svećeničko djelovanje (Br. 1810/2013 od 21. studenoga 2013.)

Dozvole

Dekret broj 1323/2013 od 06. rujna 2013.: Dozvola obnove kapelice Sv. Male Terezije u Donjem Vakufu, župa Sv. Ante Padovanskoga – Bugojno

Dekret broj 1359/2013 od 9. Rujna 2013.: Dozvola prikupljanja kolekte za izgradnju NCM-a „Ivan Pavao II.“ – Sarajevo.

Dekret broj 1375-1/2013 od 12. rujna 2013.: Dozvola obnove dvorane pape Pavla VI. u Skopaljskoj Gračanici, župa Srca Marijina – Skopaljska Gračanica.

Dekret broj 1459/2013 od 24. rujna 2013.: Dozvola blagoslova kapele na groblju sv. Luke u Donjim Vrelima – župa Žeravac.

Dekret broj 1557/2013 od 10. listopada 2013.: Dozvola obnove filijalne kapaele Sv. Nikole Tavelića u Modranu, župa Sv. Marka evanđeliste – Plehan.

Dekret broj 1568/2013 od 16. listopada 2013.: Dozvola blagoslova novog oltara, tabernakula i krstionice u župnoj crkvi Sv. Luke evanđeliste – Novi Grad Sarajevo.

Dekret broj 1648/2013 od 15. listopada 2013.: Dozvola izvođenja građevinskih radova na uređenju vanjskog oltara, sanitarija, nadstrešnice za auto u župi Sv. Ante Padovanskoga – Žepče.

Dekret broj 1689/2013 od 6. studenoga 2013.: Posveta oratorija (kapele sv. Nikole Tavelića u Sarajevu na Kovačićima 14. studenoga 2013.

Dekret broj 1692/2013 od 7. studenoga 2013.: Dozvola gradnje kapele na groblju u Lipovcu, župa Sv. Ante Pustinjaka – Gorice.

Dekret broj 1808-1/2013 od 21. studenoga 2013.: Dozvola izgradnje Gospine špilje u župi Kraljice Krunice – Krepšić.

Dekret broj 1809-1/2013 od 21. studenoga 2013.: Dozvola izvođenja radova – ugradnje grijanja u crkvi i vjeronaučnoj dvorani u župi Kraljice Krunice – Krepšić.

Novi pečati

Bogoslovi 2013./2014.

Ime	Prezime	Biskupija	Župa	Tečaj
Leon	Dominović	VN	Presvetog Trojstva, Novi Travnik	I.
Ivan	Dragičević	VN	Sv. Anto Padovanski, Žepče	I.
Petar	Filipović	MO – DU	Katedrala, Mostar	I.
Ante	Jukić	MO – DU	Bezgrešno začće BDM, Posušje	I.
Davor	Krajinović	VN	Sv. Josip, Zavidovići	I.
Boris	Lovrić	MO – DU	Sv. Ivana Evanđeliste, Mostar	I.
Domagoj	Markić	MO – DU	Župa rođenja BDM, Polog	I.
Dražen	Skenderović	SU	Presveto Trojstvo, Mala Bosna	I.
Nebojša	Stipić	SU	Sv. Rok, Subotica	I.
Tomislav	Šimunović	BL	Uznesenja BDM, Jajce	I.
Ivan	Vukčević	KO	Sv. Eustahije, Kotor	I.
Mario	Grbavac	BL	Sv. Josip, Drvar	II.
Ivan	Injić	VN	Uzašašće Gospodinovo, Novi Travnik	II.
Mario	Jurišić	VN	Presvetog Srca Isusova, Pećine	II.
Juro	Juroš	VN	Sv. Marko ev., Potočani	II.
Stipica	Lešić	VN	Presveto Trojstvo, Novi Travnik	II.
Željko	Pasković	KO	Sv. Matej, Dobrota	II.
Josip	Erjavac	ĐA - OS	Sv. Filip i Jakov, Odvorci	III.
Marin	Krešić	MO -DU	Sv. Marko – Cim, Mostar	III.
Davor	Madžarević	VN	Glavosjek sv. Ivana krstitelja, Odžak	III.
Robert	Perić	MO -DU	Presveto Trojstvo, Blagaj - Buna	III.
Josip	Šimić	VN	Uznesenje BDM, Kreševo	III.
Ante	Vrhovac	VN	Uzašašće Gospodinovo, Novi Travnik	III.
Marko	Župarić	VN	Sv. Mihovil ark., Kopanice	III.
Ivan	Ivančević	VN	Presv. Srce Isusovo, Prozor	IV.
Petre	Kalev	SKOP	Uznesenje BDM, Nova Mala	IV.
Dražan	Kustura	VN	Sv. Josip, Zenica	IV.
Marko	Slišković	VN	Sv. Ivan Krstitelj, Lug-Brankovići	IV.
Anto	Zubak	VN	Sv. Petar i Pavao, Kulina	IV.
Stjepan	Didak	VN	Turbe	V.
Vedran	Lešić	VN	Presveto Trojstvo – Novi Travnik	V.
Ljubo	Zelenika	VN	Presv. Srce Isusovo - Prozor	V.
Predrag	Ivandić	BL	Ljubija	VI.
Bojan	Ivešić	VN	Zavidovići	VI.
Oliver	Jerković	VN	Rostovo	VI.
Gabrijel	Jukić	VN	Žepče	VI.
Boris	Ljevak	BL	Sv. Josip, Drvar	VI.
Marko	Škraba	VN	Bistrica kod Uskoplja	VI.
Vlado	Vrebac	VN	Stup, Sarajevo	VI.

Nadbiskupova kronika

Od 1. rujna do 30. studenoga 2013.

1. rujna 2013.

U 18:00 sati Nadbiskup je slavio sv. misu u Travničkom sjemeništu za sjemeništarce i vjernike uz koncelebraciju odgojitelja.

2. rujna

U 8:00 sati Nadbiskup je slavio sv. misu za zaziv Duha Svetoga na početku nove školske godine u Travničkom sjemeništu uz koncelebraciju odgojitelja. Na misi su nazočili svi učeni, nastavnici i profesori Travničke gimnazije.

U 12:00 sati Nadbiskup je predvodio sv. misu u bogoslovnoj kapelici prigodom jurisdikcijskih ispita na katoličkoj Bogosloviji.

U 15:00 sati Nadbiskup je primio grupu Talijana na razgovor u pratnji č. sestre Genoveve.

U 16:30 sati Nadbiskup je primio s. Mariju Bešker, predstojnicu školskih sestara franjevki Hercegovačke provincije.

U 17:00 sati Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, župnika na Stupu i direktora MCVN.

3. rujna

U 10:00 sati Nadbiskup je primio preč. Luku Kesedžića, ekonomu nadbiskupije i vlč. Fabijana Stanušića, voditelja svećeničkoga doma.

U 10:30 sati Nadbiskup je primio vlč. Mirka Šimića, direktora Caritasa i vlč. Tomu Čubelu, župnika u Hirtenbergu – Austria.

U 11:30 sati Nadbiskup je predvodio sv. misu u bogoslovnoj kapelici prigodom završetka jurisdikcijskih ispita na katoličkoj Bogosloviji.

U 15:00 sati Održana je sjednica ordinarijata Vrhbosanske nadbiskupije.

4. rujna

U 15:00 sati Nadbiskup je otputovao u Milano.

6. rujna

U 14:15 sati Nadbiskupov povratak iz Milana.

U 15:30 sati Održana je sjednica članova povjerenstva Biskupske sinode VN.

U 17:00 sati Nadbiskup je primio vlč. Mirka Šimića, ravnatelja Caritasa VN.

7. rujna

U 12:15 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu na Šćitu, prigodom redovničkih dana.

U 19:00 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu u župi Turić na grobu mučenika fra Lovre Milanovića.

8. rujna

U 11:00 sati Nadbiskup je predvodio sv. misu i blagoslovio kamen temeljac nove žup-

ne crkve Rođenja BDM na Husinu.

9. rujna

U 11:00 sati Nadbiskup je primio novog Talijanskog veleposlanika u BiH Rogera Corriasa.

U 16:00 sati Nadbiskup je predvodio sv. misu za dušnicu i obred sprovoda za pokojnu Mandu Župarić r. Kobaš, majku trojice svećenika naše Nadbiskupije u župi Vidovice.

10. rujna

U 15:00 sati Nadbiskup je primio gosp. Adnana J., studenta teologije na KBF u Sarajevu.

U 16:00 sati Nadbiskup je primio gđu. Božanu Katavu, tajnicu MRV-a u BiH i vlč. Maria Bernadića prof. na KBF-u, člana MRV-a.

11. rujna

U 10:00 sati Održana je sjednica članova povjerenstva Biskupijske sinode VN. U 16 sati nadbiskup primio s. Katu, KBLJ, iz Sarajeva.

12. rujna

U 10:00 sati Nadbiskup je primio gđu. Tatjanu Mušnjak, zamjenicu direktora Hrvatskog državnog arhiva i preč. Antu Meštovića, kanonika i arhivara u VN. U 15 sati Sjednica Ordinarijata. U 20 sati intervju na Radio Mariji

13. rujna

U poslijepodnevnom satima Nadbiskup je otputovao u München.

14. rujna

U poslijepodnevnom satima Nadbiskup se vratio iz Münchena.

15. rujna

U 11:00 sati Nadbiskup je predvodio križni put i sv. misu na brdu Kalvarija u župi Vitez prigodom 100. obljetnice izgradnje, obnove crkve i postavljanja križnoga puta.

16. rujna

U 10 sati primio Josipa Budimira. U 11 sati s. Admirata. U 18 sati Vedran Džido.

17. rujna

U 11:00 sati Nadbiskup je predvodio sv. misu na „zidinama“ u župi Dubrave. U 18 sati Nadbiskup primio na razgovor Fabijana Stanušića

18. rujna

U 9:30 sati Nadbiskup je predvodio sv. misu u bogoslovnoj crkvi prigodom Susreta dijecezanskih svećenika. U 16 sati Sjednica vijeća za mlade.

19. rujna

U 10:00 sati Nadbiskup je primio austrijskog veleposlanika u BiH gosp. Donatusa Ko-

cka u oproštajni posjet.

U 11:00 sati Nadbiskup je bio na zasjedanju MRV-a BiH. U 14 sati CRS.

20. rujna

U 7:00 sati Nadbiskup je otputovao u Prištinu na mirovnu konferenciju u organizaciji CRS-a, a potom došao u Niš, na proslavu 1700 god. Milanskog edikta.

21. rujna

Proslava u Nišu – misa u 11 sati za katolike.

22. rujna

U prijepodnevnim satima Nadbiskup se vratio iz Niša. Popodne otputovao u Zagreb.

23. rujna

U 19:00 sati Nadbiskup je predvodio sv. misu u župi sv. Leopolda u Dubravama - Zagreb.

24. rujna

U 15 sati interwiev na TV1

25. rujna

U 11:00 sati Nadbiskup je primio predstavnike partnerske biskupije Limburg-Njemačka, kao i predstavnike Renovabisa.

26. rujna

Primio Tadiju Ivoša, popodne u 15 sati biskupa Tomu Vukšića.

27. rujna

U 9:30 sati Nadbiskup je primio Vrhovnu glavaricu SMI, časnu majku s. Radoslavu Radek, u pratnji provincijalne glavarice s. Admirante Lučić.

28. rujna

U popodnevnim satima nadbiskup je otputovao u München.

29. rujna

U poslijepodnevnim satima nadbiskup je iz Münchena otputovao u Rim.

30. rujna

Mirovni skup u Rimu – sv. Egidije i audijencija s Papom.

02. listopada

U poslijepodnevnim satima nadbiskup je doputovao iz Rima.

02. listopada

U 15:00 sati Nadbiskup je primio vlč. Josipa Kneževića, studenta na poslijediplomskom studiju Rimu.

U 16:00 sati Nadbiskup je primio bogoslove iz sjemeništa „Redemptoris Mater“ iz Vogošće, zajedno sa njihovim rektorom Dr. Micheleom Capassom.

U 18:00 sati Nadbiskup je bio na prijemu u provincijalatu Bosne srebrene prigodom blagdana sv. Franje Asiškoga.

03. listopada

U 10:00 sati Nadbiskup je pohodio Bogoslo-

viju u Sarajevu i razgovarao s odgojiteljima.

4. listopada

U 10 sati Nadbiskup razgovarao s Josipom Budimirom.

U 16:30 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu u KŠC sv. Franjo u Tuzli na dan škole.

05. listopada

U jutarnjim satima nadbiskup je otputovao u Sloveniju – Škofia loka. U večernjim satima Nadbiskup je otputovao za Niš, na proslavu Milanskog edikta u organizaciji Pravoslavne crkve.

06. listopada

U večernjim satima Nadbiskup se vratio nakon slavlja u Nišu.

07. listopada

U 10 sati Sjednica Ekonomskog vijeća VN. U 14.30 susret s talijanskim veleposlanikom.

U 15:00 sati Nadbiskup je primio gosp. Franju Marića, povjesničara. U 18 sati Sv. Misa u Bogosloviji.

08. listopada

U 10:00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednicom o Vrhbosanskoj sinodi. U 15:00 sati je predsjedao sjednicom Zbora konzultora. U 18 sati Nadbiskup primio Davora Topića.

09. listopada

U 9:00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednicom Svećeničkog vijeća VN.

U 17:00 sati Nadbiskup je sudjelovao na sjednici stalnog vijeća BK BIH.

10. listopada

U jutarnjim satima Nadbiskup je otputovao u Rim.

11. listopada

U večernjim satima Nadbiskup se vratio iz Rima i uputio prema M. Bistrici.

12. listopada

U 11:00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje na VIII. nacionalnom hodočašću Hrvata katolika iz BiH u Mariji Bistrici.

13. listopada

U 11:00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u Dubrovniku prigodom 300. obljetnice dubrovačke katedrale.

14. listopada

U poslijepodnevnim satima Nadbiskup je započeo duhovne vježbe svećenicima Đakovačke biskupije u duhovno pastoralnom centru Mukinje kod Plitvica.

17. listopada

U večernjim satima Nadbiskup se vratio u Sarajevo.

18. listopada

U 10:30 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u crkvi sv. Ćirila i Metoda na

blagdan sv. Luke, patrona Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu i tom prigodom uručio diplome diplomiranim teolozima.

19. listopada

U 10:00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u župi Presvetog Trojstva u Novom Travniku i tom prigodom je posvetio župnu crkvu.

U 15:00 sati u Travniku je počelo zasjedanje Pastoralnih vijeća VN, a u 19:00 sati tribina na temu „Djelo i lik blaženika vlč. Miroslava Bulšića“, gdje je nazočio i Nadbiskup.

20. listopada

U 9:00 sati Nadbiskup je predvodio sv. misu 9:00 sati, u župi Korićani, a u 11:00 sati u župi Podkraj.

21. listopada

U 9:00 sati Nadbiskup je primio prof. Zoricu Maros. U 10:00 sati Nadbiskup je primio sportaše paraolimpijce na čelu sa njihovim koordinatorom gosp. Dariom Udovičićem i suradnicima.

U 18:00 sati U Mostaru je predstavljena Nadbiskupova knjiga „Moje druge konklave“.

22. listopada

Nadbiskup je sudjelovao na sprovodnoj misi u Oštroj Luci vlč. Ilije Arlovića. U 18 sati predslavio sv. Misu u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih – Sarajevo.

23. listopada

U 11:00 sati Nadbiskup je primio Dr. Christofa Fritzena, veleposlanika Reda malteških vitezova u BiH. U 15 sati sjednica Uredničkog vijeća Katoličkog tjednika.

24. listopada

U 9:00 sati Nadbiskup je primio fra Peru Karajicu, župnika na Dobrinji-Sarajevo.

25. listopada

U 9:00 sati Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Karatovića, župnika na Brijesću, vlč. Peru Brajku, bolničkog kapelana i vlč. Josipa Vajdnara, urednika Katoličkog tjednika.

26. listopada

U 11:00 sati Nadbiskup je predvodio sv. misu za Domovinu na Bobovcu.

27. listopada

U 15:30 sati Nadbiskup je predvodio duhovnu obnovu redovnicama u Sarajevu, na bogosloviji. U 18 sati stigli gosti iz Bola na otoku Braču.

28. listopada

U jutarnjim satima nadbiskup je primio delegaciju općine Bol na Braču, te s njima posjetio važnije institucije Vrhbosanske nadbiskupije. U 15 sati posjetio s gostima iz Bola gradonačelnika Ivu Komšića.

29. listopada

U 17:00 sati Nadbiskup je primio predsjednika Hrvatskog Sabora gosp. Josipa Leku sa suradnicima.

30. listopada

U 9 sati primio provincijala BS fra Lovru Gavrana. U 10:00 sati Nadbiskup je primio na razgovor predsjednika HDZ 1990 gosp. Martina Raguža, zamjenika predsjednika Rudu Vidovića i ministara za ljudska prava i izbjeglice Damira Ljubića.

U 11:30 sati Nadbiskup je primio u posjetu novog Slovenskog veleposlanika u BiH gosp. Iztoka Grmeka.

U 16:00 sati Nadbiskup je primio Apostolskog nuncija u BiH, Mons. Luigia Pezzuta, nadbiskupa.

31. listopada

Posjet ureda gosp. Reisa ul Uleme. U 15 sati sjednica ordinarijata.

01. studenoga

U 9:00 sati Nadbiskup je primio skupinu mladih Talijana iz Piacence.

U 11:00 sati Nadbiskup je slavio sv. misu na groblju stupske petlje, župa Stup.

U 15:00 sati Nadbiskup je slavio sv. misu na groblju sv. Josip u Sarajevu.

02. studenoga

U 11:00 sati Nadbiskup je slavio sv. misu na groblju Bare u Sarajevu.

U 15:00 sati Nadbiskup je slavio sv. misu na groblju u župi Brijesće.

U 19:00 sati Nadbiskup je primo umirovljenog biskupa Maximilijana iz Linza.

03. studenoga

U 18:00 sati Nadbiskup je zajedno sa biskupima iz BiH i predstavnicima BK iz Austrije i Hrvatske predvodio sv. misu u katedrali uoči 59. redovitog zasjedanja BKBIH.

04. studenoga

U 9:00 sati Otpočelo je 59. redovito zasjedanje BKBIH u ordinarijatu VN. U večernjim satima je Nadbiskup sudjelovao na predavanju fra Andrije Zirduma, u sklopu 550. Obljetnice pada Bosne pod tursku vlast.

05. studenoga

U 9:00 sati Nastavak redovitog zasjedanja BKBIH u ordinarijatu VN.

U 16:00 sati Nadbiskup je primio predstavnike Neokatekumenskog pokreta.

6. studenoga

U 9:30 sati Otpočelo je zasjedanje dekanske konferencije u Vrhbosanskom ordinarijatu.

U 14:30 sati Nadbiskup je primio gosp. Vjekoslava Bevandu, predsjedatelja u Vijeću Ministara BiH, sa suradnicima.

U 16:00 sati Nadbiskup je primio gosp. Martina Pammera, novog veleposlanika Austrije u BiH, u nastupni posjet.

7. studenoga

U 9:30 Nadbiskup je u pratnji dekana KBF-a prof. Pave Jurišića posjetio gosp. Suada Zeljkovića, Premijera Kantona Sarajevo.

U 10:30 sati Nadbiskup se susreo sa župnicima bogoslova, a u 12:30 sati slavio je sv. misu u bogoslovskoj kapeli.

U 15:30 sati Nadbiskup je primio gosp. Ivana Del Vechia, novog veleposlanika Hrvatske u BiH, u nastupni posjet.

08. studenoga

Nadbiskup u 10.30 primio vlč. Matu Mikičića. U popodnevnom satima je započeo znanstveni Simpozij o svećeniku dr. Krunoslavu Draganoviću.

09. studenoga

U 12:30 sati Nadbiskup je predvodio sv. misu zadušnicu za pok. svećenika u mirovini, vlč. Marijana Kopića, a u 14:30 sati pokop na groblju Bare u Sarajevu.

10. studenoga

U 9 sati sv. Misa na završetku znanstvenog međunarodnog simpozija o dr. Krunoslavu Draganoviću.

11. studenoga

U 11:00 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu u župi Foča kod Dervente, prigodom kanonske vizitacije.

12. studenoga

U 11:00 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu u župi Sočanica, a u 16:00 sati u župi Cer, prigodom kanonske vizitacije.

13. studenoga

U 16:00 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu u župi Bijelo Brdo, prigodom kanonske vizitacije.

14. studenoga

U 11:00 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu u župi Plehan, prigodom kanonske vizitacije.

U 17:00 sati Nadbiskup je posvetio obnovljenu crkvu sv. Nikole Tavelića u franjevačkom provincijalatu u Sarajevu.

15. studenoga

U 9.30 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu u župi Derventa, prigodom kanonske vizitacije.

16. studenoga

U 9:30 sati Nadbiskup je na seminaru sa odgojiteljima obaju teologija i sjemeništa u Ordinarijatu.

17. studenoga

u 9:30 sati Nadbiskup je na susretu s roditeljima sjemeništaraca i odgojitelja u Travničkom sjemeništu. U 12 sati je slavio sv. Misu s njima.

18. studenoga

U 10:00 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu u župi Bukovica, a u 16:00 sati u župi Kulina, prigodom kanonske vizitacije.

19. studenoga

U 11:00 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu u župi Žeravac, prigodom kanonske vizitacije.

20. studenoga

U 10:00 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu i nazočio na dekanskoj koroni u Breškama kod Tuzle.

21. studenoga

U 10:00 sati Nadbiskup je nazočio sjednici Povjerenstva biskupske sinode.

U 15:00 sati Nadbiskup je nazočio na sjednici Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije.

U 18:00 sati Nadbiskup je predvodio sv. misu u katedrali, a zatim primio katedralni zbor uoči blagdana sv. Cecilije.

22. studenoga

U 9:00 sati Nadbiskup je nazočio na Kolokviju održanom u bogoslovij na temu "Crkva i država".

U 16:00 sati Nadbiskup je uputio pozdravnu riječ u KŠC-u "sv. Josip" na početku "Međunarodne konferencije o pastoralu mladih u Sarajevu".

23. studenoga

U 18:00 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu prigodom 50. obljetnice braka obitelji Stanić u Kreševu.

24. studenoga

U 10:30 sati Nadbiskup je predslavio pontifikalnu sv. misu u katedrali.

25. studenoga

U 11:00 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu u župi Novo Selo, prigodom kanonske vizitacije.

26. studenoga

U 16:00 sati Nadbiskup je predslavio sv. misu u župi Koraće, prigodom kanonske vizitacije.

27. studenoga

U 19:30 sati Nadbiskup je na predstavljanju zbornika radova u bogosloviji: „Hrvatski mučenici i žrtve iz vremena komunističke vladavine“.

28. studenoga

U 9:00 sati Nadbiskup je primio vlč. Tadiju Ivoša, župnika u Uskoplju.

U 13:15 sati Nadbiskup odlazi u Rim.

30. studenoga

U 13:00 sati Nadbiskupov povratak iz Rima.

U 18:00 sati Nadbiskup je primio članove pokreta Fokolara iz Rima i Splita.

Kroniku zabilježio: Vlč. Slaviša Stavnjak, osobni nadbiskupov tajnik

Provincia S. Crucis Bosnae Argentinae
FRANJEVAČKA PROVINCIJA SVETOG KRIŽA
BOSNA SREBrena

POVELJA

U ime Presvetog Trojstva! Amen.

*Na svetkovinu Svetog Nikole Tavelića, 14. studenog, godine Gospodnje 2013.,
prve godine papinstva sv. oca pape Franje,
dok je Vrhbosanskom nadbiskupijom upravljao uzoriti gospodin Vinko kardinal Puljić,
a Franjevačkom provincijom sv. Križa – Bosnom Srebrenom mnp. o. fra Lovro Gavran,
pod svečanom sv. Misom u 17 sati,
posvećena je crkva sv. Nikole Tavelića,
u ulici Zagrebačka 18, na Kovačičima u Sarajevu,
i u oltar su ugrađene moći*

Rimskih mučenika, čija su tjelesa sahranjena u katakombama.

Ova je crkva izgrađena na onom istom mjestu gdje je još 1938. godine bila podignuta crkva tadašnjeg blaženika Nikole Tavelića, u sklopu Franjevačkog fakulteta, koji su poslije Drugog svjetskog rata 1947. godine komunističke vlasti konfiscirale i pretvorile u Poljoprivredni fakultet. Ta je zgrada u ratu 1992.-1995. potpuno spaljena i kao ruševina vraćena Franjevačkoj provinciji svetog Križa, Bosni Srebrenoj, koja je na istom mjestu podigla novu crkvu, koja je danas svečano posvećena, u prisutnosti velikog broja svećenika, redovnika, redovnica i vjernog Božjeg naroda.

Provincijal:

Fra Lovro Gavran
Fra Lovro Gavran, OFM

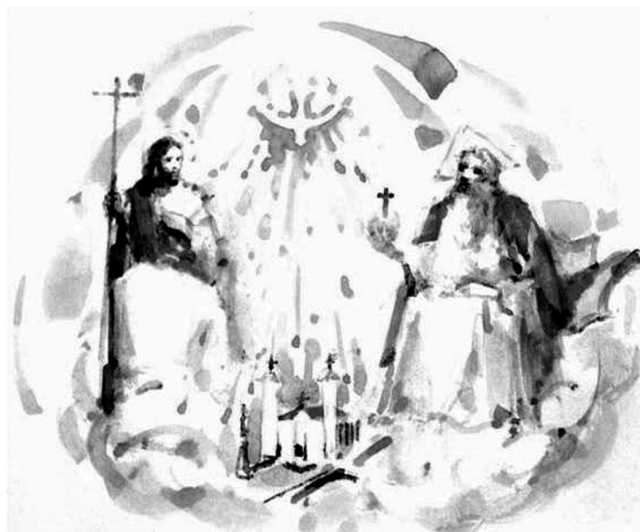

Gvardijan:

Fra Jozo Marinić
Fra Jozo Marinić, OFM

Posvetitelj:

Vinko kard. Puljić
Uzoriti g. Vinko kard. Puljić,
nadbiskup i metropolit vrhbosanski

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA

ŽUPA PRESVETOG TROJSTVA
Novi Travnik

POVELJA

U Ime Presvetog Trojstva:
Oca, Sina i Duha Svetoga!

Za: pontifikata pape Franje, Nadbiskupa
Vrhbosanskoga Vinka kardinala Puljića,
Župnika Žarka Vujice, župljani župe
Presvetog Trojstva i dobročinitelji, izgradiše
ovu novu crkvu Presvetog Trojstva.

Papa bl. Ivan Pavao II
na Koševu - Sarajevo, 13.4.1997.
blagoslovi kamen temeljac.

11.6.1998. Nadbiskup Vinko
daje dozvolu za gradnju.

30.9.1998. Zakopani temelji crkve.

21.3.1999. blagoslov gradilišta i ugradnja
kamenog temeljca, obavio nadbiskup Vinko.

U oltar su ugrađene
moći sv. Leopolda-Bogdana Mandića.

CRKVU POSVETI 19.10.2013.
VINKO kardinal PULJIĆ
nadbiskup i metropolita vrhbosanski.

Nadbiskup

župnik

Vinko kard. Puljić *Žarko Vujica*

Datum: 15. listopada 2013.
Broj: 1566/2013

Poštovani gospodin
Mr. Husein ef. Kavazović
Reisu-l-ulema
Obala Isa bega Isakovića 2
BiH – 71000 SARAJEVO

Poštovani gospodine Reisu-l-ulema ef. Kavazoviću!

U svojoj najdubljoj biti kurban Bajram upućuje vjernike na uzvišenog Gospodina koji je sama dobrota i ljubav. Upravo ta božanska dimenzija uobličuje vjerničku zbilju i potiče ih na međusobnu ljubav, prihvaćanje, darivanje, sebedarje... Zagledani u Božju ljubav i dobrotu vjernici se osjećaju Njegovom djecom i braćom. Osjećaju i nadahnuće tu istu plemenitost osobno živjeti, svjedočiti i s drugima podijeliti.

Neka danas na blagdan kurban Bajrama i ovih dana takvi uzvišeni osjećaju obuzmu sve vjernike i neka Božjom milošću pobijede sve osobne ali i zajedničke zle sklonosti koje imaju za posljedicu urušavanje ljudske osobe i cijele zajednice, a na dobro i izgradnju našeg bosansko-hercegovačkog društva.

U molitvenom duhu i s tim osjećajima, u ime odsutnog uzoritog gospodina Vinka kardinala Puljića, nadbiskupa metropolita Vrhbosanske nadbiskupije i svoje osobno ime čestitam kurban Bajram Vama poštovani gospodine Reisu-l-ulema i svim vjernicima islamske vjeroispovijesti koje predvodite i predstavljate.

Mons. Luka Tunjić
generalni vikar

Propovijed kard. Vinka Puljića na Mariji Bistrici

12. listopada 2013.

Preuzvišeni nadbiskupe apostolski nuncije!

Draga braćo biskupi! Mnogopoštovani oče provincijale! Dragi braćo misnici! Dragi braćo i sestre!

Moj predšasnik sluga Božji Josip Stadler, negdje početkom prošlog stoljeća bio je poseban hodočasnik ovdje s narodom u ovo svetište. To je isto i mene nadahnulo prije osam godina da i ja krenem stopama mog predšasnika na ovo hodočašće. Evo već osmi puta, zajedno sa Banjalučkom biskupijom, dolazimo ovdje u nacionalno svetište. Biskupi u hrvatskom narodu su ovo svetište proglasili nacionalnim. I mi dolazimo, kao sinovi svoga naroda ovdje Gospi, koju nazivamo Kraljica Hrvata. Mene ovdje posebno veže i drugi događaj, a to je proglašenje blaženim Alojzija Stepinca. Mi dobro znamo što je on sve proživio: s njim sam posebno proživljavao svoje mladenaštvo, i svoje studije, a onda i početke svoga svećeništva. Zato sam bio nevjerojatno sretan kad sam u ovom svetištu, 3. listopada doživio proglašenje blaženim. Danas ga je blaženi proglasio blaženim - blaženi papa Ivan Pavao II. To me mjesto na poseban način veže sa svim našim svecima koji su rasli u vjeri, imali hrabrosti upravo suočiti se sa izazovima života.

Vi ste čuli prvo čitanje (*Jud 13, 14. 17-20*) koje posebno govori o Izraelskom narodu u kojemu je bila ta hrabra žena koja je bila simbol opstanka izraelskog naroda. I naš hrvatski narod u svojoj povijesti posebno gleda na Mariju kao jedno utočište; kad god mu je bilo teško dolazio je k njoj, molio je, prvo tražio utjehu, a onda snagu da opstane. Možemo reći u ovom vremenu Katolička Crkva općenito proživljava jedno iskušenje jer ne smije naučavati ono što je Isus ostavio, nego traže od Crkve da se prilagodi modernom duhu. Hvala Bogu ovaj papa tako to jasno ukazuje: Crkva mora biti Crkva, ne smije se prilagoditi ovom svjetovnom, modernom duhu. Mora biti prepoznatljiva da je Kristova. Svi mi, mi kao Crkva, moramo biti prepoznatljivi da smo Kristovi. Zato smo i došli Mariji jer po njoj nam je Isus dar, po njoj nam je Isus rođen, ona je Majka

Crkve, k njoj smo došli da se doživimo kao Crkva, kao njezina djeca.

Ovih dana čitam jedan članak u Katoličkom tjedniku što fra Tomislav Pervan piše, upravo sam to i sam doživio, kako novinari postavljaju otrcana pitanja. Jednostavno ne dozvoljavaju da Crkva bude Crkva u svom naučavanju: te pitanje ređenja žena, te pitanje kontracepcijskih sredstava, pilula, pobačaja, pripuštanje sakramentima rastavljenih i ponovno oženjenih, pitanje celibata, imenovanje biskupa, ređenje oženjenih itd. Jednostavno ne daju Crkvi da ona naučava ono što treba naučavati. Ne, treba se prilagoditi. Zato je čudno kako nam nameću jedan strah, jel mi ne doživljavamo upravo to nametanje straha. Strah od neimaštine; jednostavno uvjerali nas u to iako imamo možda i kruha i ruha bolje nego u ona teška vremena. Ne, unio je jedan strah - nećemo imati. Umjesto da u onom što imamo uživamo, nek' mi živimo od straha - nećemo imati. Ili koliko je straha u toj bolesti!? Istina zdravlje je veliki dar, ali ne znači da je bolest prokletstvo, a to moramo shvatiti očima vjere. Ne, u javnosti je nametnut taj strah. Nametnut je strah, pogotovo od patnje; kao da je patnja prokletstvo, a patnja nas je spasila. Kristov križ nas je spasio. Taj strah se nameće od samoće. Nije ni čudno jer je doveden jedan mentalitet da djeca ne brinu o svojim roditeljima, niti roditelji brinu o svojoj djeci. Taj je strah od te samoće zavladao na svakom koraku. On jest težak.

U zadnje vrijeme svaki čas nam te statistike govore o nezaposlenosti pogotovo u nas u Bosni i Hercegovini; nameću nam u medijima, a nitko ne radi o zaposlenju. Ne, treba unijeti strah da taj narod ovisi o vlasti. Taj strah jednostavno zbunjuje ljude. Posebno vidimo da se nameće nihilizam u medijima, a u politici sinkretizam. Nikakva razlika, sve je to krivnja što smo različiti. To nije samo domaća politika nego i svjetska.

Kako se zapravo suprotstaviti tome?

Kako doživjeti jedan zaokret u ovoj krizi o kojoj se toliko govori?

Kriza nije tragedija. Kriza je šansa da pokažemo i dokažemo za koje se vrijednosti borimo, što u sebi nosimo. Kriza je na neki način

jedan ispit što čovjek u sebi nosi. I zato je važno za koje se vrijednosti borimo. Ovdje smo da doživimo sebe.

Djeca kad dođu Majci prepoznaju se. Mi smo djeca svoje Majke, mi smo njezina krv, njezin duh nosimo u sebi. Došli smo Mariji, njezinom krvlju smo oprani jer je ona dala svoju krv Isusu Kristu, po Krvi Kristovoj smo otkupljeni. Došli smo sebe prepoznati, došli smo prepoznati svoje dostojanstvo djeteta Božjega. Došli smo biti svjesni da smo otkupljeni čovjek, ne prokleti čovjek, nego otkupljeni čovjek. Došli smo da shvatimo Krist nam daje smisao života; ne ovo javno bolesno mnijenje koje nas jednostavno truje, nego Krist nam daje smisao da u toj krizi unesemo svjetla, nade, vjere. Ova godina vjere ima upravo smisao da se obnovimo u vjeri, da to bude naša snaga nositi se sa životom. Ali mi smo djeca svoga vremena, i ne samo da mi to kažemo vama, vjernicima. Svi smo mi pomalo u opasnosti da bivamo zaraženi tim duhom vremena.

Koji je posebni duh današnjega vremena?

Čovjek bježi od sebe. Kada hodate ulicama vidite: te začepjene uši, te mobitel te ovo... jednostavno čovjek se boji sam sebe susresti; bježi u galamu, bježi u opojna sredstva, boji se tišine jer se u tišini čovjek susreće sa sobom, u tišini se susreće s Bogom. A čovjek kao da se boji tog susreta.

Tko se neće sjetiti one divne geste koju je Benedikt XVI. učinio kad je, kao papa pohodio Zagreb i na trgu bana Jelačića pozvao na šutnju. Svi su se zadivili jer su vidjeli da čovjek treba te šutnje: čuti sebe, čuti Boga.

Po čemu je Marija velika? To danas Isus kaže: „*Blaženi oni koji Božju riječ slušaju i vrše*“ (Lk 11, 28). Po tome je Marija velika: čuti Boga. Danas smo došli od Marije učiti kako Božju slušati, kako Božju poslušati, kako Božju vršiti, jer velike se stvari u šutnji događaju. Ova mi je šutnja draga, čovjek se smiri. Pogledajte, tko je bio na hodočašću u Svetoj zemlji, u Nazaretu; padne mu na pamet ona šutnja nazaretske kuće i govor Božji „*Zdravo Marijo, milosti puna!*“ (usp. Lk 1, 28). Ta nazaretska šutnja je dovela do Utjelovljenja Sina Božjega. U šutnji se Riječ Božja utjelovljuje u nama. Tko ne može prepoznati u mislima onu šutnju Betlehemske noći kad je nebo progovorilo: „*Slava Bogu na visini, a mir ljudima na zemlji*“ (usp. Lk 2,14). Tad se Isus rodio na zemlji. Tko se neće sjetiti one Gets-

emanske šutnje kad Isus moli pred križem: „*ne moja nego tvoja volja*“ (usp. Lk 22, 42). Tko se neće sjetiti onog groba; kada je Isus stavljen u grob mrtav i progovorio je Uskrsli. To je ta šutnja koja govori.

Znate čovjek ima fizičku naglušost, ja to zna dobro jer nosim te posljedice, ali ima i duhovnu naglušost kad nije sposoban čuti Božju, oguglo. Bog govori, Bog kuca, a on je u srcu gluhi, ne čuje Božje. Kako će čuti kad je galama u kući, u njegovoj kući, u njegovom srcu. Došli smo ovdje da pročujemo, da Božja probije našu gluhoću, da dospije do srca, da i mi čujemo te divne riječi današnjeg evanđelja: „*Još blaženiji koji Božju Riječ slušaju i vrše*“ (Lk 11, 28). Da mi, kad pođemo ovdje od naše Gospe, pođemo s njezinim primjerom, da oslušujemo Božju.

Tko je ostvaren? Onaj tko je Božju volju izvršio. Ne slušajući Boga ne možemo Božju volju izvršiti.

Tko je nesretan? Onaj koji svoju volju provodi. Koji misli da je njegova najpametnija.

I mi se čudimo što smo prazni u srcu. Svaki puta kada oholost pobijedi - Božja nema mjesta; kad sebičnost pobijedi - Božja nema mjesta. Zato smo ovdje da od Marije naučimo kako Božju čuti, kako da Božja Riječ probije našu gluhoću, i da mi istinski u vjeri rastemo, hrabri budemo jer se na Boga oslanjamo.

Danas je potrebna ta nada. Nada je nježna biljka. Nju se lako ubije, korijen sasiječe svjetovnim duhom, ohološću, i sebičnošću. Zato nam je potrebno ovdje učvrstiti tu vjeru, nadu i ljubav ražariti.

Kako?

Na poseban način. Čovjek u sebi ima glas Božji. Vjerujem da se svi sjećate govora Pape Benedikta XVI. u Zagrebu kad je govorio ovim uglednim, da ne kažem „*kajmaku*“ društva. O čemu im je govorio? O savjesti. Savjesti! Jer savješću čovjek osluškuje istinu i dobrotu. To je sposobnost nutarnjeg sluha gdje se gradi odgovornost prema čovjeku i Bogu.

Danas moram ovdje reći makar me i napadali: demokracija se urušila. Nema demokracije! Zašto? Zato što nema odgovornosti, nema savjesti. Pogažena je savjest jer vlada mrkva i štap: ako nećeš to, nećeš dobiti to. To nije demokracija, to je uvjetovanje. Kad govorimo tob ože o borbi protiv terorizma, time se daje pravo ubijanja. Tako se terorizam ne pobjeđuje.

Terorizam se pobjeđuje preodgojem mentaliteta: da u čovjeku progovori savjest, odgovornost prema Bogu i čovjeku. Tko može šutjeti nad tim ubojstvima, nad tim strašnim tragedijama? Svijet je oguglao: danas 30, danas 50, danas 100 mrtvih... Ubija se, a onda se daje pravo da i mi ubijamo jer oni ubijaju. Zločin se zločinom ne liječi, nego se liječi tako da čovjek bude čovjek koji ima savjest, koji je Bogu odgovoran i s čovjekom računa. Zato vidimo kako nihilisti niječu istinu, a fundamentalisti nameću istinu silom. Zato ne možemo liječiti tako terorizam.

Valja istinski hraniti tijelo, a još je isto važno hraniti duh. Duša se hrani Bogom, molitvom,

Riječju Božjom, sakramentima. Danas smo došli tu da kod Gospe doživimo svoje dostojanstvo vjernika, ponos vjernika. Hvala ti Bože što te smijem moliti, što smijem s tobom pričati. Nećete zamjeriti što ću biti osoban, pomalo se zacrvnem kad ljudi kažu: „drago mi je da te susretnem“. A šta sam ja? Jad, šaka jada! Zar nam nije drago što možemo Boga susresti, s Bogom razgovarati, s Bogom pričati kao njegova djeca.

Marijo, vodi nas svome Sinu da se vratimo kući hrabrom vjerom, da se ne bojimo svih tih negativnih silnica nego da svjedočimo: Crkva živi, ostat će vjerna Kristu upravo po molitvi i zagovoru Marijinom. Amen.

Propovijed Vinka kardinala Puljića na Bobovcu

26. listopada 2013.

**Dragi brate u biskupstvu,
draga braćo misnici svih službi,
dragi redarstvenici,
dragi vojnici, časnici, dočasnici, djelatnici
Ministarstva obrane,
dragi vjernici, a posebno dragi pjevači iz
Vareša,
svi vi koji ste na ovom, na svoj način, svetom
mjestu Bobovcu!**

Kako se rodila ideja da dođemo na Bobovac? Jedne godine nalazio sam se u Rimu na Biskupskoj sinodi. S našim ljudima u Rimu organizirao sam da slavimo Svetu misu u Rimu na grobu Katarine Kosača Kotromanić u crkvi Ara Coeli. Tom prigodom razgovarao sam s jednim veleposlanikom pri Svetoj Stolici koji mi je pričao o mojoj zemlji kao da bolje poznaje stanje u njoj nego ja. Čudio se kako se ja priznajem Hrvatima u Bosni i Hercegovini. Iako sam se trudio da ga uvjerim, on mi je odgovorio kako vjeruje da ja tako mislim, ali da on ne misli tako. Što mene briga što Ti misliš! U toj je stvari važno što ja mislim. Valjda sam ja ono što jesam. Ta me je njegova riječ izazvala da, nakon molitve kod groba kraljice Katarine Kosača, počnem razmišljati da krenemo na Bobovac kako bi postali svjesni svoga korijenja.

Zato smo danas kao vjernici Vrhbosanske nadbiskupije, zajedno s drugima, došli po dv-

anaesti put, a deseti puta kao vojnici i redarstvenici. Došli smo da otmemo zaboravu svoje korijenje. Dragi naši gosti iz Hrvatske i Slovenije, katolik nigdje nije stranac i svugdje je kod kuće jer je Bog Otac svih nas. I ovdje ste kod kuće. Mi, koji živimo u ovoj zemlji, želimo postati svjesni svojih povijesnih korijena, obnoviti pamćenje sjećajući se one koja je u narodu kršćansku vjeru snažno širila i podržavala, koja je rođena u Hercegovini, a udata ovdje i odavde kraljevala – Katarine Kosača Kotromanić. Odavde je nastojala da se ta vjera, koju mi na ovim prostorima već trinaest stoljeća živimo, što bolje ukorijeni. Zato je i gradila crkve u Jajcu, Otinovcima itd. U narodu je ostala veoma cijenjena i poštovana kao osoba vjerna Bogu i svom narodu, dostojanstvena. Posebno sam se zadivio njezinom dostojanstvenom držanju u vrijeme kad je morala odavde bježati preko Dubrovnika. Neki dan to spominju u Dubrovniku na proslavi tristote obljetnice katedrale i govore kako nas vežu uspomene i kako je važna veza naših krajeva s Dubrovnikom. Treba reći i da se najviše povijesnih stvari i sačuvalo u Dubrovniku jer je većih drugih stvari ili izgorjela ili nestala. Ako želimo posegnuti za povijesnim podacima, moramo ponajprije poći u dubrovačke arhive.

Kraljica je iz Dubrovnika pošla u Rim i tamo je živjela dostojanstvo prognanice što u meni

izaziva divljenje. Ostale je bez djeci i muža, ali je dostojanstveno živjela kao prognanica. Nije se slomila jer je imala vjeru. Taj primjer ostao je zapisan pa i u Vatikanu o tome postoje tragovi. Njezina dostojanstvenost, vjernost i življenje iz nade potaknulo me je da iz njezinog nadahnuća i mi, koji ovdje proživljavamo teška iskušenja rata i poraća, ne damo se slomiti i u zemlju satrti. Kad je potpisan Daytonski sporazum u jednom televizijskom intervju rekao sam: Ovaj Dayton nas želi žive u zemlju pokopati. Ali nije, tu smo! I nisu nas pokopali. Jesu nas protjerali, ali nisu nas pokopali.

Vi dobro znate da je Bobovac pao zahvaljujući izdajici Radaku i tu je stijena odakle su ga, kako govori povijest, strovalili upravo oni kojima je izdao Bobovac. Izdajica svoga naroda. Na žalost! I Isus je imao izdajicu. I kroz svu povijest bit će izdajica koji će gaziti svetinju svoje vjere i svoga naroda. I u ovim vremenima, kada nam je potrebna dostojanstvenost, slogu i zajedništvo, uvijek se nađu, na žalost, oni koji će u ime interesa trgovati narodom i založiti narod radi svog interesa. Zato nam je potrebno očuvati pamćenje i ponosno moliti za ostanak i budućnost. Ne da širimo mržnju prema izdajicama ili onima koji niječu naše korijenje i povijest nego, poput kraljice Katarine, da dostojanstveno nosimo svoj križ stvarnosti. Ovdje želimo pobuditi svoj vjerski ponos. Godina je vjere i u toj Godini vjere želimo obnoviti hrabrost za život. Želimo obnoviti hrabrost da budemo ono što jesmo svoje voleći tuđe poštujući.

Želimo reći da mi u ovoj zemlji živimo različiti po kulturi, vjeri i nacionalnosti. Nitko nije zaslužan što se rodio u svom narodu, ali nije ni kriv. To je datost koju treba prihvatiti i živjeti. Normalno je da svaki narod ima svoje simbole po kojima prepoznaje svoj identitet. Zato i mi katolici i kršćani imamo križ. Križ je simbol našeg vjerničkog identiteta. Zbunjuju me oni koji govore da ovu zemlju vole, kad kažu da im smeta križ te da bi ga trebalo ukloniti jer to vrijeđa. Poručujemo: valja da svatko svoj stijeg voli i s njim se ponosi, a ne da drugima prkosi. Treba svatko moći svoj stijeg nositi kako bi po njemu bio prepoznatljiv. Ne znači da je to širenje mržnje. Došli smo moliti da u ovoj zemlji, u kojoj živimo različiti, istinski znamo graditi takav suživot i toleranciju. Ako vjerujemo u istog Boga Stvoritelja, Boga koji je dao svoje zapovijedi, onda ćemo dokazati svoju

vjeru i poštenje svojom čestitošću i svojom suradnjom. Onaj, koji ne zna čovjeka poštivati, taj Boga niječe jer je Bog Stvoritelj čovjeka i svi mu se molimo. A onaj koji iskreno moli, taj i čovjeka voli. Ako u njemu ima mržnje prema drugome, ta njegova vjera je kriva vjera. To nije ispravna vjera jer je čovjek Božje stvorenje i Bog ga je iz ljubavi stvorio.

Draga braćo i sestre, želimo ovdje obnoviti svoje dostojanstvo vjernika Hrvata koji je korijenom na ovoj zemlji. I u tom duhu želimo izgrađivati suradnju, suživot i toleranciju i to ne na račun da moram sebe zaniijekati i svoj identitet izgubiti. Bolno je doživjeti da ima izdajica koji trguju svojim narodom. Ovo ne govorim napamet. Ovih dana pri popisu stanovništva vidio sam vrlo prljave aktivnosti. Dižem glas protiv te nepravde. Hvala Bogu da je došlo do popisa. Ali, žao mi je što je taj popis tako obavljen da se provede etničko čišćenje. U ime pravde, čovjeka i budućnosti ne smijem šutjeti. Moram podići glas. Vas poziv na molitvu: Bože daj mudrost onima koji vode ovu zemlju; daj i nama poštenja da ponosno živimo i radimo u njoj.; daj da znamo slogu graditi, mir izgrađivati i napredak za svakog čovjek! Tako molimo za ovu domovinu.

Neki dan sam s tugom u srcu čuo da je majka otpuštena s posla zato što je začela dijete jer to poduzeće ne želi imati majke koje rađaju. To je jedna tuga. Druga tuga je ono što je Papa rekao da se grijeh može oprostiti, ali ne i kriminal. Usudi se meni kao kardinala reći: plati toliko pa ćeš to dobiti. Neću nikad platiti pa makar nikad ne dobio jer ne mogu i ne smijem podržavati kriminal. Kaže mi da ga tužim! Kome ću Te tužiti kad i tamo sjedi isti kao i Ti? Moramo izgrađivati ovu zemlju na pravednosti; zemlju u kojoj ćemo svi biti jednaki pred zakonom i da taj zakon poštuje savjest, čovjekovo dostojanstvo i ljudska prava. Zato želimo iz vjerničkog duha stati u obranu čovjeka, protiv kriminala i protiv svega čime se čovjekom trguje.

Moliti za domovinu znači voljeti ovu zemlju koja je natopljena krvlju, znojem i suzama. To ne smijemo prezreti. Ova zemlja je skupa i nema cijene. Gdje god zakopamo, naći ćemo kosti svojih predaka mučenika. Zato na njihovim grobovima obnavljamo svoju vjeru i vjernost, hrabrost i ustrajnost za buduće stanje u ovoj zemlji. Hvala svima koji ste došli. Ovo je dvanaesti put, a Bog nas je obdario ovim lije-

pim vremenom da doživimo ovdje taj ponos kako bi molili i znali cijeliti tu zemlju jer su nju platili toliki preci naši. Ne smijemo biti ni izdajice ni kukavice ni radaci nego ljudi koji vole i koji u njoj i za nju žive.

Draga braćo i sestre! Dozvolite mi da progovorim ovdje prisutnim strukturama.

Draga braćo misnici, najprije vas pozivam: izgrađujemo jedinstvo Crkve u skladu s pozivom pape Franje. Crkva treba biti vjerodostojna i prepoznatljiva po evanđeoskom poslanju. Valja se oduprijeti ovom svjetovnom duhu koji želi zasjeniti evanđeoske vrjednote. Treba nam hrabrosti. Mjerila ne smiju biti materijalna nego evanđeoska!

Dragi vojnici, vaša služba je čuvati zemlju i čuvati mir, a u teškim trenucima spašavati čovjeka. Molim Bog da vi kao sastavnica vojske Bosne i Hercegovine, kao Hrvati katolici, dostojanstveno ugradite svoj život i rad voleći ovu zemlju.

Vas, časnici, hrabrim da dostojanstveno vodite povjerenu vam vojsku; da čuvate vrjednote baštinjene iz povijesti i hrabro stanete u obranu pravih vrijednosti.

Vas u vlasti, u ministarstvu, pozivam da vaše djelovanje bude ispunjeno mudročću te ne dozvolite bilo kakvu trgovinu. Ako izgrađujemo ovu zemlju, onda je izgrađujemo partnerski, a ne u podređenom položaju.

Vas, redarstvenici, pozivam da sami izazovete poštovanje poštenjem i čuvanjem reda i mira, čuvanjem čovjeka i njegove imovine. Nije lako boriti se protiv kriminala, protiv svih

vrsta zlobe i zloće. Molimo za vas. Stalo nam je da imamo prave ljude na pravom mjestu.

Vas, dragi vjernici koji ste došli iz raznih krajeva, posebno podržavam u ovoj molitvi. Neka vas ova molitva ohrabri da, poput kraljice Katarine, dostojanstveno idemo naprijed ne bojeći se izazova i ne dajući se zbuniti ni prestrašiti. Bog je s nama. Kad je čovjek s Bogom, nikad izgubiti ne može.

Vama, dragi gosti iz Hrvatske koji ste došli na osobit način svojima, želim da vaš stav u susjednoj državi bude stav koji zna podići glas za obranu prava i pravедnosti.

Vas iz Slovenije posebno želim podržati jer mi je poznato da prolazite kroz teška iskušenja. Mi kao katolici uz vas smo moleći da povijesna kršćanska korjenitost i danas bude prepoznatljiva i vjerodostojna.

Draga braćo i sestre! Neka ovo današnje hodočašće bude svima nama izazov ohrabrenja, svjedočanstva nade kako bi, obnovljeni vjerom sišli u svoju svagdašnjicu te bili prepoznatljivi i vjerodostojni u svom radu i u svom životu. Vjerujem da Katarina Kotromanić Kosača iz neba gleda nas svoje potomke na ovom njezinom kraljevskom gradu Bobovcu. Neka moli za svoju zemlju koju je darovala Papi u ostavštinu. Blaženi papa Ivan Pavao II. to je dobro razumio pa se zato i molio i borio za mir u ovoj zemlji. Neka i ona danas nama izmoli i sjedini se s našim molitvama te u nama provre povijesna hrabrost i dostojanstvo kako bi se vratili kući puni nade i pouzdanja u Boga. Gospo, štiti nas u sve dane našega života! Amen.

Propovijed Vinka kard. Puljića za redovničke dane na Šćitu-Rama

07. rujna 2013.

Dragi brate u biskupstvu!

Mnogopoštovani oci provincijali i mnogopoštovane sestre provincijalke!

Draga braćo i sestre!

Za ovaj dan našeg susreta, ne samo vašeg, nego i moga s vama, htio sam progovoriti vrlo jednostavno kao odgojitelj iz svoga odgojiteljskog iskustva. Vi ste lijepe poruke čuli koje smo imali u dva predavanja, koje su lijepo izložene.

Možda ću malo neozbiljno početi. Vi znate onu zgodu kada je svećenik na vjeronauku pitao djecu što je to sveti red? A jedan mali odgovara i svećenici se moraju držati nekog reda. A što reći, što su to onda redovnici? Redovnici i redovnice, sama riječ kazuje da su ljudi od reda. Dakle, valja se držati reda. Može to zvučati malo banalno, međutim, velika je stvar, čuli smo u predavanju, znati poredati vrijednosti, živjeti vrijednosti, i najvažnija u tom redu

kojeg trebamo držati je "vršiti volju Božju". To vrijedi i za vas, i za mene i svakog vjernika. Tada smo pravi redovnici. Ako nam je Božja ne prvome mjestu, sigurno bit ćemo ispunjeni. Onog trenutka kad mjesto Božje stavimo svoju ili nečiji tuđi interes, ostajemo prazni. Zato ima toliko frustriranosti među nama. Često Bog nije na prvome mjestu. I čim Bog nije na prvom mjestu dolazi frustracija. Nisam se ispunio. U tom redu kojeg trebamo držati, na poseban način vi koji ste položili zavjete, to znači živjeti svoj "fiat". To je taj red, živjeti svoj fiat, evo me. U tome i jest posvećenje, evo me Bože, za tvoju stvar, za tvoju slavu, za spas duša. Ja vas hrabrim danas ovdje pred Gospom, u ovom svetištu Gospinim. Želimo s Gospom ponavljati; "Evo me". Ta spremnost, u tome i jest bit redovništva, evo me Bože za tvoju stvar. Jasno da to mogu uvijek provjeravati, ali moram izgrađivati i svoju savjest, savjest koja je ispravna. Na žalost, mi danas moramo stugom reći da je pramlo duhovnog vodstva. Prvo mi svećenici smo propustili svoju dužnost, to je naše poslanje, pastirsko poslanje, biti duhovni vođa, ali ne u gospodarenju, nego u služenju, što papa Franjo kaže. Biti duhovni vođa. Toliko puta sam znao od redovnica čuti; "ma jedva nađem ispovjednika, a kamoli duhovnika". Tu želim pred nas iznjeti tu odgovornost, kako odgajati savjest? Jasno ako nisam odgojio kod sebe, kako ću drugom pomoći. Zato je prevažno istinski biti vjerodostojan. Ono što papa Franjo posebno zadnje vrijeme želi cijeloj Crkvi, a napose posvećenim osobama. Biti vjerodostojan. Zato je prevažan i znak, ali on nije cilj, on je sredstvo. Znak upućuje na značenje.

Sad ću preći na osobni život. Već sam jednom propovijedao negdje, ali ponavljam. Kakav naš život treba biti?

Naše riječi trebaju biti istinite, jasne i ljubazne. Tad ću biti vjerodostojan. Istinit. Što treba dokazivati drugome? Pa mi slijedimo Isusa koji je istina. I normalno je da budemo vjerodostojni, da ljudi mogu vjerovati ono što kažemo, da iza toga stojimo. Božja je da, da, ne, ne. To je jako važno. Što papa posebno ističe, čvrsta načela, ali koja ne vrijeđaju, to papa čini. Kada trebam reći oštrije, to treba reći sadržajem, a ne načinom. Često način izražava da sam slabiji, da sam kukavica pred istinom. Zato je prevažno oštrije sadržajem, a ljubazno načinom.

Kakav naš primjer treba biti?

Dobar, uvjerljiv i privlačan. Danas ljudi gladauju za dobrotom, i kada nas ljudi sretnu, oni očekuju da mi zračimo dobrotom. Ovo što papa uporno i kroz ovu encikliku, a i kroz svoje govore ponavlja, kako kršćanin može živjeti, a da nije radostan? To je zapravo ljudima donijeti poruku dobrote. Zračiti dobrotom. Tada ćemo postati uvjerljivi, da sam se stvarno opredjelio za Krista, i zato naš život treba biti onaj koji upućuje da smo mi otkrili cilj i da živimo za taj cilj. Ne smije nas zavesti samoljublje. Hvalu kad primamo, znajmo moliti sa psalmistom; "Ne nama Gospodine, ne nama, već svom imenu slavu daj".

Privlači li naš primjer?

Jednostavnost privlači, zašto je ovaj papa odjedanput osvojio svijet? Svojom jednostavnošću. Većina vas slijedi primjer sv. Franje. Što je on osvojio Crkvu? Jednostavnošću evanđelja. Ta jednostavnost treba živjeti u nama. Ali, ne miješajmo jednostavnost i traljavost. To nije isto. Naša osobnost neka bude plemenita, vjerna i pristupačna. Plemenita osobnost je osoba otmjena u mislima, riječima i čitavim vladanjem. Neka na nama ništa ne odvraća od Crkve, od Boga, nego da svi mogu pročitati da stvarno pripadamo Kristu, onako kako je ona žena rekla Petru; "I ti si galilejac, govor te tvoj izdaje". Kad bi se htjeli sakriti, da se ne možemo sakriti, nek se vidi da smo njegovi.

A onda vjerna osobnost, jest osoba postojana, nepokolebljiva. Čovjek za čiju se riječ može uhvatiti, kad je rekao, znaj da će to uraditi. Ružno je čuti kad kažu da "on laže".

Onda naša osobnost mora biti pristupačna, koja izaziva radost blizine, poštovanja. Od hirovitih ljudi se udaljava, ne volimo ni mi sa hirovitima biti. Gdje ćeš sa ježom živjeti, nabode se. Sa onima koji su plemeniti, blagi, drago ti je s njima razgovarati, jednostavno napaja te pozitivnom energijom. Zato je prevažno poslušati Isusa učite se od mene jer sam blaga i ponizna srca. Mi ćemo cijeli život učiti.

Zato Gospe, tebe molimo da živimo onako kako si ti bila poslušna u vjeri, Božju prihvatila, u srcu prebivala i vjerno živjela.

Isuse, učini nas trajnim učenicima, da svoje srce oblikujemo prema tvome srcu. Amen!

Osvrt na godinu vjere u Vrhbosanskoj nadbiskupiji i ostvarene programe

PRILOZI

Izlaganje mons. Meštrovića o Godini vjere u VN. Izlaganje održano na sjednici Svećeničkog vijeća VN, 9. listopada 2013. godine, prošireno za Vrhbosnu.

Raditi osvrt na Godinu vjere u Nadbiskupiji bez upita i kontakta s raznim strukturama i pastoralnim djelatnicima, s onima koji "su na terenu", u startu ne bi bio dobar pristup. Svakako je teško uraditi jedan objektivan osvrt i nije lako znati u potpunosti kako se sve ono što je činjeno odrazilo na one koji su „**davali i one koji su primali**“.

Poslao sam upit nekim osobama da se osvrnu na Godinu vjere u Nadbiskupiji. U daljnjem izlaganju saznat ćemo kome je sve upit poslan. Većina ih se odazvali na upitnik. Iskreno im zahvaljujem. Evo kratkog prikaza iz pristigle građe.

1. Dekanati

Od 13 dekana, 12 je poslalo kratki osvrt na Godinu vjere. Konzultirali su se sa župnicima dekanata. Kad je riječ o propovijedima, propovijedalo se o vjeri, za patrone, trodnevne i u raznim prigodama. Govorilo se o vjeri u župnim katehezama. Također za Prve pričesti, križme, posebno u pripremama na ove sakramente. Priprave na velike ispovijedi: korizma, Božić. Katehisti su poticali djecu na čitanje Biblije i KKC. U svim župama je obilježena Godina vjere, a u nekim na tih način. Drugačije je u velikim i većim župama, u gradovima, seoskim župama; malo skromnije u malim i povratničkim župama. Tema vjere predstavlja se vjericima svih uzrasta. Neki župnici preporučuju mladima da internetskim stranicama prate Papine poruke i ostala događanja u Katoličkoj crkvi na temu Godine vjere, a nakon toga svećenik razgovara s njima. Provodio se Nadbiskupijski program u svim dekanatima. U nekim dekanatima posvećeni Godini vjere bili su mjeseci svibanj, listopad, čitanje Biblije, KKC, prodalo se više Biblija, Kompendija KKC. U derventskom dekanatu 2012. za 20-tu godišnjicu izgnanstva organizirana trodnevna „Dani molitve i nade u vjeri“ na razini dekanata. U jednoj župi je organizirana svaki dan

molitva cijele župe za jednu obitelj i tako za sve obitelji župe, u drugoj župi se organizirao „Humanitarni ručak za misije“. Nekoliko župa je hodočastilo u Rim krajem rujna i početkom listopada. (Tako bi se mogli ukratko sažeti odgovori dekana).

2. Vrhbosansko bogoslovno sjemenište

Molitve: U Godini vjere podnevni pohod Presvetom prije ručka i molitvu za sinodu, te organiziranije krunice i adoracije.

Hodočašća: Grupa od 19 bogoslova je hodočastila u Svetu zemlju, a V. godina je hodočastila u Rim na susret s Papom. Bogoslovska zajednica je hodočastila u „Zaljev svetaca“ Boku Kotorsku, te na brdo Kondžilo na susret mladih. (Preč. Marko Zubak, rektor).

3. Franjevačka teologija Nedžarići

Na početku prošle akademske godine prof. fra Anto Popović održao je predavanje na Dan Teologije o dokumentu *Porta fidei*. U svibnju je svaki dan za razmatranje čitano u crkvi prije Večernje molitve iz Katekizma za mlade. Na temu vjere održavane su homilije.

(Fra Danimir Pezer, meštar).

4. Katolički bogoslovni fakultet Sarajevo

Godinu vjere smo shvatili kao novu prigodu za kreativni dijalog između vjere i razuma putem simpozija, skupova i studijskih dana.

U tom je smislu na KBF-u 16. studenoga 2012. održan kolokvij *Vjera pred izazovima današnjeg društva*.

Drugi skup bio je 14. i 15. prosinca 2012. u obliku Međunarodnog simpozija pod nazivom „*Vjera u Bibliji*“, na kojem je bilo osamnaest izlaganja vezanih uz temu vjere na način kako o tome govore svete knjige Staroga i Novoga Zavjeta.

Treći skup na KBF-u bio je simpozij profesora teologije koji je održan u uskršnom tjednu od 2. do 4. travnja. Na ovom su skupu sudjelovali profesori sa svih teoloških učilišta Hrvatske i BiH. Uz predavanja koja su obrađivala filozofsku tematiku, etičku i moralnu tematiku sa suvremenim pitanjima s kojima se susreće čovjek vjernik, ovaj je simpozij imao i dijaloški

i ekumenski karakter, jer je uz KBF i *Franjevačku teologiju* jedan dio simpozija bio u susretu na *Fakultetu islamskih nauka* i na *Pravoslavnom bogoslovskom fakultetu u Foči*.

(Mons. dr. Pavo Jurišić, dekan).

5. Franjevačko sjemenište Visoko

Sjemeništarcu su se uključivali na hodočašća, na egzortama (subotom) obrađivane su teme o vjeri. Bio je napravljen jedan kolaž slika i tekstova na velikoj oglasnoj ploči na temu Godina vjere. Nabavljeno je i nekoliko knjiga o vjeri za duhovno štivo (koje imaju skoro svaku večer). Sudjelovali su i u pobožnostima (listopadska i svibanjska s narodom u crkvi)

(Fra Josip Ikić).

6. Katehetski ured Vrhbosanske nadbiskupije

Poruke, što ih je uzoriti Kardinal putem Katehetskog ureda uputio za početak kateh. i šk. 2012/13. i 2013/14. god. razaslane svim župama i svim vjeroučiteljima.

Korone: Temu proljetne korone 2013.: Nova evangelizacija i župna kateheza obradio je pročelnik Katehetskog ureda i popratio uspjehom vizualnom prezentacijom u 9 dekanija.

XVI. i XVII. Katehetski dan (2012. i 2013, oba u Godini vjere. Tema prvoga: Pod vodstvom Duha Svetoga, drugoga: Vjera i fenomen nevjere danas.

Zalaganjem Katehetskog ureda, u Godini vjere, utemeljeno je kao Udruga HRVATSKO KATOLIČO DRUŠTVO PROSVJETNIH DJELATNIKA VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE (PDVN).

Pokret protiv psovke u našim školama je iniciran od Katehetskog ureda, godinama živi u našim školama.

(Petar Jukić, pročelnik).

7. Nadbiskupijski centar za pastoral mladih „Ivan Pavao II“ - Sarajevo

Dekanatski susret krizmanika održan pod geslom: „Gdje vam je vjera? (LK 8,25), te se kroz radionice raspravljalo o našoj vjeri. Ukupno je održano 3 susreta (Doborski, Tuzlanski i Sarajevski dekanat) na kojima je sudjelovalo 403 krizmanika.

Dekanatski križni put mladih održan je u Tuzlanskom i Brčanskom dekanatu pod geslom „Hodimo u vjeri“. Za geslo hoda mladih u pobožnosti križnog puta određeno je geslo koje je povezano s godinom vjere.

Duhovna obnova za igrače Katoličke malonogometne lige bila je u znaku vjere.

U razdoblju od 25. i 26. svibnja 2012. godine održana je 41. Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije pod geslom „Radujte se u Gospodinu uvijek“ (Fil 4,4). Geslo je povezano s godinom vjere.

U srpnju 2013., na temelju našeg istraživanja izdali smo publikaciju, doc. dr. sc. Šime Maršića pod nazivom „Mladi Vrhbosanske nadbiskupije u Godini vjere“.

U razdoblju od 12. do 14. travnja 2013. godine održana je i „I. nacionalna konferencija“ pod nazivom „Mladi i nova evangelizacija u BiH“.

(Dr. Šimo Maršić).

8. Crkvena glasila

a) Katolički tjednik

Kroz sustavni niz homilija čitateljima su približene teme: Isusovo zlatno pravilo, Tri bogoslovne kreposti, Sedam svetih sakramenata, Sedam glavnih grijeha, Sedam darova Duha Svetoga, Šest glavnih istina vjere, Dekalog, Blaženstva...

Također je u formi crtice predstavljena nekolicina „običnih“ katolika koji svoju vjeru žive kao stil života.

Na temu Godine vjere u KT-u je objavljeno nekoliko intervjua. Primjerice, s nadbiskupom mons. Nikolom Eterovićem, Francescom Mianom, fra Ivanom Dugandžićem, nuncijem mons. Luigiem Pezzutom, Natalijom Bogović...

Godina vjere bila je tema i nekoliko različitih rubrika: Uvodnika, Faktografije, Obitelji na dlanu, reportaže, Kolumne, a poglavito je tretirana u Teološkom pogledu (autor fra Tomislav Pervan) i Bogoslovlju u praksi (autor fra Luka Marković).

Informativni i novinarski žanrovi redovito su donosili vijesti o događajima kojima je izravan povod bila Godina vjere, a upriličeni su na prostoru Crkve u Hrvata, poglavito u BiH.

b) Svjetlo riječi

Prvi ovogodišnji broj (siječanj, br. 358) bio je u cijelosti posvećen temi Vjera - Čovjek i Bog.

Broj za veljaču bio je posvećen prorocima koji su djelovali iz vjere.

Kao uvod u Godinu vjere, izdan je posebni broj Svjetla riječi na 100 stranica - *Isus iz Nazareta u perspektivi međureligijske dijaloga*. Ovo je ujedno bio dar čitateljima Svjetla riječi. (Darko Rubčić, Svjetlo riječi).

c) **Katolička tiskovna agencija BKBiH** (kta) redovno je objavljivala sva događanja u Godini vjere.

d) **Službena internetska stranica Vrhbosanske nadbiskupije** (www.vrhbosanska-nadbiskupija.org) je također popratila događaje Godine vjere.

e) **Radio Marija**

Veći broj prigodnih emisija o vjeri. Prenosili smo tribine koje su uglavnom bile na temu vjere ili u nekoj vezi s vjerom. Prenosili poruke za početak godine vjere i čitali KKC o vjeri „Motuproprijo pape Benedikta XVI za najavu Godine vjere. Molili za vjeru, (p. Mato Anić, gl. urednik RM).

11. **Konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH**

Tema Redovničkog dana u Jajcu 22. 9. 2012.: *Vjera u životu redovnika.*

Tema Redovničkog dana u Rami/Šćitu, 7. 9. 2013.: *Uloga Blažene Djevice Marije u formaciji redovnika/ce.*

Predavanja: *“Marija – uzvišeni primjer u životu Kristovih učenika”* mr. s. Kata Karadža, ŠSF; *“Marija – model vjere”* mr. fra Danko Perutina, OFM.

12. **Isusovci** su organizirali tribine o vjeri. Održano je 9 i dalje nastavljaju.

Organizirali smo zajedničku molitvu redovnika i redovnica za duhovna zvanja.

13. U suradnji s duhovnikom bogoslova vlč. Žarkom Ošapom u Vrhbosanskoj bogosloviji, **redovnice grada Sarajeva i okolice** imale su zajedničku mjesečnu duhovnu obnovu pod vidikom vjere. Nabrajam samo neke naslove predavanja: *“Vjera u redovničkom životu”* fra Damir Pavić, OFM; *“Vjerski život u Knjizi o Tobiji”* vlč. dr. Drago Župarić; *“Redovnički zavjeti iz vjere”* dr. fra Ivan Šarčević, OFM; *“Krepost vjere”* o. Luka Lučić, SJ.

(s. Jadranka Obućina, tajnica Konferencije).

14. **Služavke Maloga Isusa**

U kući Navještenja u Gromiljaku održana su za sestre tri turnusa duhovnih vježi na temu Apostolskog pisma *Porta fidei*. Bio je više duhovnih obnova na temu vjere. Sestre su

hodočastile Stadlerovim stopama u Rim. Svakodnevne molitve za Nadbiskupiju i Nadbiskupijsku sinodu. Samo dio od onoga što je činjeno

(S. M. Admirata Lučić, provincijalna glavarica).

15. **Kćeri Božje Ljubavi**

Sestre su na različite načine u župnim zajednicama predstavljale vrijednosti Drinskih mučenica kao svjedokinja vjernosti Bogu. Održavani su susreti mladih u Sarajevu, Zadru, Zagrebu. Organizirano je više duhovnih obnova s temom o vjeri. Ovo je samo manji dio aktivnosti.

(s. Terezija Antunović).

16. **Salezijanci u Žepču**

U adventu i korizmi svako jutro u KŠC „Don Bosko“ zajednička jutarnja molitva popraćena nekom pobudnom mišlju, a u Godini vjere provučena niti vjere. Samo dio aktivnosti (Don Stipo Matijević)

17. **Školske sestre franjevke Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije** Prečistog Srca Marijina

Za sve sestre Provincije organiziran je:

Održan je seminar: Iz vjere Božje živimo svoju karizmu i poslanje.

Bile su mjesečne duhovne obnove kao i odgojno-informativni sastanci na temu apostolskog pisma *Porta fidei* (Vrata vjere).

Za najmlađe članice zajednice organizirana su tri seminaru Godina vjere-poziv na rast u vjeri

18. **Sestre uršulinke iz Zenice**

Kao zajednica imale su svaki dan dobro pripremljeno klanjanje pred Presvetim u kapelici. Posebno u ljetnim mjesecima često su se pridružili i mladi iz Župe.

U zajednici su redovito imale LECTIO DIVINA, dijeljenje Riječi Božje nad već unaprijed pripremljenim tekstovima predloženim cijeloj Provinciji. To isto su prakticirale sa zajednicom mladih u župi. U više navrata organizirale su duhovnu obnovu s različitim uzrastima djece i mladih na temu VJERE.

19. **Kontemplativni redovi**

a) **Sestre Klarise Brestovsko**

Uz čitanje Riječi Božje, sakramentalni život i proučavanje dokumenata Crkve: II. vatican-

ski Koncil, Katekizam Katoličke Crkve i drugo, pratimo kateheze i nagovore Pape, biskupa i naših svećenika kroz tisak i druge medije.

U studenom 2012. don Žarko Vladislav Ošap, duhovnik bogoslova u Sarajevu, održao nam je predavanje na temu: VJERUJEM, REDOVNICA – ŽENA VJERE I RAST U VJERI, kojim nam je dao vrijedne poticaje za život u radnom ispovijedanju vjere.

Sve one koji dolaze na naša vrata tražeći duhovnu ili materijalnu pomoć nastojimo poticati na vjeru. (SS. klarise iz Brestovskog).

b) Sestre karmelićanke

Od Nove godine svaki dan dvosatno klanjanje u Godini vjere za produbljenje vjere u našem narodu i za duhovna zvanja. Bilo ne nekoliko predavanja o vjeri te duhovne vježbe u lipnju (s. Lucija, Pleša).

Ostvareni programi (rezime):

- Dekanatski susreti po arhidakonatima
- Pastoralno vijeće i ŽEV

- Ministrantsko zborovanje
 - Susret svećenika Vrhbosanske nadbiskupije
 - Pjevački zborovi
 - Hodočašće u olovo
 - Hodočašće mladi u Komušinu
 - Susret dijecezanskih svećenika u rujnu
- Sva ova pastoralna događanja obuhvaćena su i prožeta temom vjere i dokumentima koji o toj temi govore. (Više u službenom glasilu *Vrhbosna* u godini 2013.).

Kao zaključak:

Već je spomenuto da je teško dati stvarni i objektivni prikaz i osvrt na Godinu vjere i ostvarene programe kao i ono što se događalo. Mi možemo govoriti o onome što je vidljivo. A puno toga se dogodilo u srcima mnogih što je nevidljivo.

mons. Ante Meštrović

Priopćenje na kraju plenarnog zasjedanja Vijeća europskih BK (CCEE) 2013.

BILJEŽIMO

Na kraju plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE), koje je održano od 3. do 6. listopada 2013. u Bratislavi, okupljeni predsjednici biskupskih konferencija iz europskih zemalja uputili su Priopćenje za javnost pod naslovom „Imamo nadu koju svijet traži“.

“Imamo nadu koju svijet traži”

Godišnje plenarno zasjedanje predsjednika biskupskih konferencija u Europi ove je godine održano u Bratislavi (Slovačka), u prigodi 1150. obljetnice dolaska svetih Ćirila i Metoda u zemlju slovačku, a na poziv mjesnog nadbiskupa i predsjednika Slovačke biskupske konferencije mons. Stanislava Zvolenskog. Na zasjedanju su sudjelovali, između ostalih, prefekt Kongregacije za biskupe (Sveta Stolica) kardinal Marc Ouellet i apostolski nuncij u Slovačkoj nadbiskup Mario Giordana.

Poruka pape Franje

U poruci upućenoj kardinalu Peteru Erdöu, predsjedniku CCEE-a, papa Franjo je izrazio svoje poštovanje i blizinu za rad biskupskih konferencija u Europi, a osobito za njihov doprinos u razmišljanju o temi laikata i za promicanje kulture „koja uvezuje u stalni sklad vjeru i razum, istinu i slobodu“. Tijekom zasjedanja predsjednici su više puta iskazali želju da zahvale Svetom Ocu za njegov nauk, njegovo svjedočenje i njegov misionarski primjer pa su mu uputili pismo kojim izražavaju svoju duboku povezanost s Petrovim nasljednikom.

Novi član CCEE-a

Na plenarnoj sjednici CCEE-a, na preporuku Kongregacije za biskupe (Sveta Stolica), jednoglasno je prihvaćena molba apostolskog administratora Estonije biskupa mons. Philippa Jourdana da postane član Vijeća europskih biskupskih konferencija. Stoga, CCEE sada čine 33 predsjednika biskupskih konferencija nazočnih u Europi i nadbiskupi Luksemburga i Kneževine Monako te maronitski ciparski nadbiskup i biskupi iz Chisinaua (Republika Moldavija) te biskupi eparhije Mukachevo i apostolski administrator Estonije.

Ponovni mandat generalnog tajnika

Mons. Duarte da Cunha jednoglasno je ponovno potvrđen za drugo petogodišnje razdoblje (2013.-2018.) na službu generalnog tajnika CCEE-a.

Susret s lokalnim predstavnicima vlasti

Premijer Robert Fico, u svom intervenciju na otvaranju susreta, naglasio je da su Crkva i Država u Slovačkoj zauzete u učinkovitoj suradnji za dobrobit građana zemlje. Sa svoje strane, predsjednik Republike Slovačke Ivan Gašparović, susrećući sudionike na primanju u petak, 4. listopada, podsjetio je da je istinska laičnost ona koja poštuje i cijeni vjersku dimenziju pojedinog društva. Činjenica da se zasjedanja događaju u prigodi proslave 1150 godina od dolaska svetih Ćirila i Metoda, za predsjednika Gašparovića je povod cijenjenja i zahvalnosti za duhovnu baštinu solunske braće koja čini dio konstrukcije i sustava vrijednosti europske civilizacije. Na večeri prigodom zatvaranja susreta također je bio nazočan Jan Figel, potpredsjednik Slovačkog parlamenta koji je podsjetio da kršćanske vrijednosti trebaju biti u temelju konstrukcije aktualnog europskog zajednice.

Bog i Država. Europa između laičnosti i laicizma

Središnjom temom susreta u Bratislavi htjelo se provjeriti i potvrditi ispravnost prostora priznatog religiji, a time, dakle, i ulogu vjerskih zajednica u društvima europskih zemalja koje prolaze između laičnosti i laicizma naginjući se sad na jednu sad na drugu stranu.

Uvod je povjeren profesorici Emili Hrabovec, docentici povijesti, koja je izložila zaključke istraživanja provedenog pri biskupskim konferencijama. Prof. Francesco D'Agostino, docent filozofije prava, dr. Martin Kugler, ravnatelj Promatranja o vjerskoj diskriminaciji i netoleranciji protiv kršćana u Europi, i kardinal Dominik Duka, praški nadbiskup, produbili su, nakon toga, pojedine aspekte povezane s pitanjima sekularizacije sa stajališta filozofije i teologije i, analizirajući trenutnu europsku situaciju, diskutirali su o modalitetima snažnijeg

svjedočenja vjere u sekulariziranoj Europi.

Zaključci istraživanja, izlaganja i rasprave koja je uslijedila, omogućili su da se naznače pojedine opće tendencije i definiraju pojedine perspektive djelovanja. Na osobit način, iako je općenito prihvaćena ideja laičnosti kao odvojenosti Crkve i Države, istraživanje je, međutim, pokazalo da termin laičnost ne izražava u svim kulturama isti pojam, kako pokazuje mnoštvo izraza koji se koriste za njegovo definiranje (neutralnost, tolerancija, ispravno odvajanje, dobronamjernost itd.). To je dovelo do činjenice da je pojam laičnosti u zemljama srednje i istočne Europe važan pojam, stran mnogim lokalnim kulturama. Ono što je, zapravo, postalo jasno jest identitet katoličke vjere koja je uvijek usredotočena na tu odvojenost između Crkve i Države. To ne znači da Država nije zainteresirana za religiozni fenomen ili da Država mora imati neku vrstu religije „neutralne i laicističke države“.

Osvrćući se na različita područja vezana uz upitnik (obrazovanje, sveučilišta, administracija, ali i učenje povijesti itd.), profesorica Hrabovec napomenula je kako se u različitim sferama društvenog života često primjećuje uplitanje određenog laicizma i pokušaj da se izgradi isključivo negativna slika o Crkvi i o vjeri. Odgovor Crkve ne može biti zatvaranje na način da se pretvori u tvrđavu u Europi. Bez obzira na to što se događa, kršćani imaju jasan identitet utemeljen na njihovoj vjeri koja je živa i koja budi nadu: ključna je riječ koja se pojavila nekoliko puta u raspravi i koja je i u središtu apostolske pobudnice „Ecclesia in Europa“ koja ove godine obilježava i desetu obljetnicu. Kršćani su nositelji nade, iskustva i sadržaja vjere koja je zanimljiva svima. U nekoliko navrata, biskupi su izrazili uvjerenje da nada, koju Crkva donosi, jest nešto što svijet traži. A ta ista nada mora dati kršćanima hrabrost suočiti se s teškim situacijama otvorenog duha za pitanja ljudi, gledajući prije svega evangelizacijsko poslanje Crkve, koja, slijedeći svoga Gospodina, osjeća se pozvanom dati savjet o svemu što pripada ljudskom životu. Nije riječ o površnosti ili o nedostatku kritičke prosudbe svijeta ili da se želi ostati u onom što se tiče duhovnog ambijenta. Biskupi, dakle, predlažu da se ima pozitivan i otvoren pristup u sučeljavanja sa stvarnošću i sa socijalnim dinamikama. Iz rasprave proizašla su pojedina prioritetna područja koja

nužno trebaju jasno promišljanje sa strane Crkve: pitanje odgoja, pastorala mladih, tema obiteljskog pastorala i brige obitelji te tema nezaposlenosti, osobito među mladima.

Profesor D'Agostino pružio je filozofsko razmišljanje počevši od intervenata pape Benedikta XVI. o Europi i poslanju Europe u svijetu. Sa svoje strane dr. Kluger je pokazao kako promatranje čina diskriminacije i vjerske netolerancije uspostavlja „sustav upozorenja“ u službi evangelizacije i socijalnog sklada. Na kraju, kardinal Duka je podcrtao važnost da Crkva sudjeluje u javnoj raspravi, ne radi branjenja privilegija ili svog položaja unutar društva već za zajedničko dobro Europe. Premda je današnji svijet sekulariziran, to ne znači da Crkva nema prostor gdje bi se mogla izraziti. Iskustvo totalitarnih režima, koji su podnijele mnoge europske zemlje, potiče vjernike da ne budu ponovno „Crkva šutnje“.

Ukratko, za biskupe zdrava laičnost jamči slobodu naviještanja evanđelja i socijalnog nauka Crkve što je izvor te baštine nade i humanizma na bazi spleta europske civilizacije.

Tijekom susreta biskupi su pokazali zahvalnost za službu Crkvi i društvu koju Stalna misija Svete Stolice pri Vijeću Europe i ComECE-a provode pri europskim institucijama.

Plenarno zasjedanje je povlašteno mjesto koje promiče osobne susrete između predsjednika biskupskih konferencija i koje omogućuje dijeljenje zahtjevnih izazova i hitnih pitanja. Među njima izdvojena su sljedeća:

- Situacija katolika u Bosni i Hercegovini, zemlji za koju se još uvijek čini da je zaboravljena sa strane međunarodnih vlasti. Suočeni s nastavkom ove „neriješene nepravde“, biskupi cijele Europe, osim pokazivanja svoje solidarnosti s lokalnom Crkvom, ujedinjuju svoje glasove s građanima te zemlje sve dok ne bude istinske političke zauzetosti u rješavanju problema.

- Pozornost biskupa privukao je izostanak izvršenja sudske odluke u Bukureštu u vezi s rušenjem, sa strane gradonačelnika rumunjskog glavnog grada, velike zgrade pokraj katoličke katedrale u tom gradu.

- Tema izbjeglica koji dolaze u Europu zahtijeva sa strane europskih država učinkovitu solidarnost kako se ne bi ponovno dogodila situacija poput one koja je ovih dana doživljena u Lampedusi.

- Složena je također situacija Crkve u Slov-

eniji s kojim su upoznati biskupi izražavajući svoje jedinstvo i solidarnost s mjesnim biskupima i katoličkim narodom

- Gospodarska kriza u različitim europskim državama ima također velik odraz na Crkvu u Europi. Često se kršćanske zajednice susreću s brojnim molbama za pomoć koje ne mogu zadovoljiti zbog nedostatka sredstava. Apel na veću solidarnost između bogatih i siromašnih zemalja bio je jako prisutan.

Na kraju, sudionici su saslušali osobno svjedočanstvo mons. Williama Shomalija, pomoćnog biskupa Latinskog patrijarhata u Jeruzalemu, koji je predsjedao i molitvenom bdijenju za Svetu Zemlju, i njegovog blaženstva Ignacea Youssifa III. Younana, antiohijskog patrijarha Sirijaca, o dramatičnoj situaciji na Bliskom Istoku i u Svetoj Zemlji i o uvjetima teškog trpljenja kršćana, prisiljenih da napuste svoju zemlju. S obzirom na situaciju u Siriji, biskupi se nadaju da će diplomatske inicijative, koje su u ti-

jeku, biti učinkovite i da neće biti licemjerja među onima koji govore da žele riješiti problem.

Ujedinjeni sa Svetim Ocem, biskupi traže da put dijaloga bude poduzet s više odlučnosti i da se u molitvi ujedine političke odluke koje vode hitnom gašenju vatre i prestanku ulaska u zemlju oružja kojim se hrani rat.

Svjetlo i milost liturgije časova i svakodnevnih Euharistija vodili su radove koji su imali svoj vrhunac u hodočašću u katedralu u Nitri, koja čuva relikvije sv. Ćirila, i u činu povjeravanja Europe zaštititi svetih Ćirila i Metoda, suzaštitnika Europe i slavenskih apostola.

Kao svjedočanstvo liturgijskog i duhovnog bogatstva Crkve u Europi, slavljena je božanska liturgija u grkokatoličkoj katedrali u Bratislavi pod predsjedanjem njegovog blaženstva Sviatoslava Shevchuka, i animirana ljepotom pjesama te produbljena molitvom lokalne zajednice.

cta

Pozivi biskupa Biskupske konferencije BiH da se pristupi popisu stanovništva

Biskupi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine pozvali su i zajedno i pojedinačno da se pristupi predstojećem popisu stanovništva za koji se sve praktične informacije mogu se pronaći na web stranici Agencije za statistiku BiH: www.popis2013.ba Donosimo pozive biskupa:

Biskupi Biskupske konferencije pozvali su da se pristupi popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini u svom priopćenju za javnost upućenom na kraju 58. redovnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održanog u prostorijama Biskupskog ordinarijata u Banjoj Luci, 16. i 17. srpnja 2013. U Priopćenju od 17. srpnja 2013., između ostalog stoji:

„...Biskupi podsjećaju sve vjernike, članove svojih biskupija, kako one u domovini tako one u inozemstvu da će od 1. do 15. listopada 2013. biti proveden opći popis stanovništva u Bosni i Hercegovini. Radi se o vrlo važnom događaju koji će svojim statističkim podacima, a posebice onim demografskim, ne samo ponuditi informacije o sadašnjem stanju nego bi rezultati mogli uvjetovati budućnost društva Bosne i Hercegovine u cjelini, a time i hrvat-

skog naroda i Katoličke Crkve u BiH.

U vezi s tim pozivaju sve vjernike da na vrijeme pripreve potrebne važeće osobne dokumente i da se odazovu na popis. Moralna je obveza svakog katolika javno i ponosno očitovati svoju vjersku pripadnost i uvijek se izjasniti katolikom, pa i na popisu stanovništva, jer je javno ispovijedanje vjere jedna od temeljnih obveza svakoga katoličkog vjernika. A časna je obveza čuvati i njegovati svoj narodni identitet, posebice u ovim vremenima u Bosni i Hercegovini gdje skoro svi katolici pripadaju hrvatskom narodu“, stoji u spomenutom Priopćenju biskupa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine.

Nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, 26. kolovoza 2013. uputio je dopis župnicima Vrhbosanske nadbiskupije kojim ih potiče da animiraju javnost i sve vjernike kako bi časno i dostojanstveno obavili svoju građansku dužnost u vezi s popisom stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. koji će se provesti od 1. do 15. listopada

2013. Spomenuti dopis prenosimo u cijelosti:

„Na redovnom zasjedanju BK u Banja Luci uputili smo uobičajenu poruku i kratki poziv svim vjernicima za popis stanovništva. Citiram poruku iz Priopćenja: 'Biskupi podsjećaju vjernike, članove svojih biskupija, kako one u domovini tako i one u inozemstvu, da će od 1. do 15. listopada 2013. godine biti proveden opći popis stanovništva u Bosni i Hercegovini. Radi se o vrlo važnom događaju koji će svojim statističkim podacima, a posebice onim demografskim, ne samo ponuditi informacije o sadašnjem stanju nego bi rezultati mogli uvjetovati budućnost društva Bosne i Hercegovine u cjelini, a time i Hrvatskog naroda i Katoličke Crkve u BiH.

...Moralna je obaveza svakog katolika javno i ponosno očitovati svoju vjersku pripadnost i uvijek se izjasniti katolikom, pa i na popisu stanovništva, jer je javno ispovijedanje vjere jedna od temeljnih obaveza svakog katoličkog vjernika. A časna je obaveza čuvati i njegovati svoj narodni identitet, posebice u ovim vremenima u Bosni i Hercegovini gdje skoro svi katolici pripadaju Hrvatskom narodu'.

Zbog toga molim sve župnike i pastoralne djelatnike da animiraju javnost i sve vjernike kako bi časno i dostojanstveno obavili svoju građansku dužnost. Premda su rat i njegove posljedice izmijenili strukturu vjernika i naroda u našoj Nadbiskupiji, kao i u cijeloj Bosni i Hercegovini, trebali bismo i odzivom na ovaj popis pokazati svoju ljubav i privrženost prema rodnoj grudi, mjesnoj Crkvi i svome narodu. I na taj način ćemo posvjedočiti svoj vjerski i nacionalni identitet te spremnost izgrađivati društvo i državu u kojoj će biti mjesta za sve nas i naše različitosti.

Molim Vas da na kraju nedjeljne Mise u obavijestima ovu poruku prenesete doslovno ili svojim riječima, ali bez ikakve politizacije“, stoji u dopisu kardinala Puljića župnicima Vrhbosanske nadbiskupije koji im je zaželio blagoslovljen rad uz srdačan pozdrav u Gospodinu.

Mons. dr. Franjo Komarica, biskup banjolučki, 11. rujna 2013. uputio je župnim uredima Banjolučke biskupije i cijeloj javnosti poticaj u vezi s predstojećim popisom stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2013. koji će se provesti od 1. do 15. listopada

2013. Poticaj biskupa Komarice prenosimo u cijelosti:

Popis stanovništva u jednoj zemlji je prigoda da svaki pripadnik te zemlje pruži dokaz svoga identiteta i legitimiteta. To je potrebno osobito u onom slučaju kada mu se bilo jedno ili drugo dovodi u pitanje, osporava ili onemogućuje.

Mnogi katolici, ne samo s područja Banjolučke biskupije, nego i cijele naše domovine Bosne i Hercegovine (kao i mnogi drugi naši sugrađani) tijekom rata, a onda i u poraću ostali su nažalost, bez nekih od temeljnih ljudskih i građanskih prava.

Među tim pravima je i pravo na svoju imovinu, vlastiti nacionalni identitet, na vlastiti materinski jezik, a u nekim slučajevima i na slobodno ispovijedanje svoje vjere, te pravo biranja svojih političkih predstavnika.

Popis pučanstva, koji će se obavljati od 1. do 15. listopada 2013. prigoda je za svakog pripadnika Katoličke Crkve – koji se nalazi na području Banjolučke biskupije ili koje od drugih nad/biskupija - da jasno izrazi svoj vjerski i nacionalni identitet, kao i da popiše svoju – makar i opustošenu imovinu. Zato je svakako potrebno da svaki katolik obavi svoju moralnu dužnost i odazove se skorašnjem popisu stanovništva.

Mi, članovi Biskupske Konferencije BiH već prije dva mjeseca u zajedničkom apelu pozvali smo svakog katolika da „svjestan svoje temeljne obveze javno i ponosno očituje svoju vjersku pripadnost“ i izjasni se na popisu kao katolik. A časna je obveza ne zaniijekati svoj nacionalni identitet i čuvati svoj materinski nacionalni jezik.

Popisati će se svi koji žive na području Bosne i Hercegovine.

Ali, tu mogućnost imaju također i svi drugi katolici odnosno građani iz BiH koji trenutno žive u inozemstvu. Za njih postoji poseban obrazac, koji - osim imena i prezimena, jedinstvenog matičnog broja, općine prebivališta, nacionalnosti, vjeroispovijesti, materinskog jezika - sadrži i pitanje o državi u kojoj se dotična osoba nalazi te o razlogu boravka i dužini boravka u toj zemlji.

I ovom prilikom potičem sve, osobito vas, koji se nalazite izvan svoga rodnog kraja i svoje rodne zemlje Bosne i Hercegovine, da se doista potrudite i prijavite na popis odnosno da dođete do potrebnih obrazaca koje ćete savje-

sno ispuniti, te da tako, na dostojanstven i miloljubiv način, pokažete svoju ljubav prema svojim vjerskim i nacionalnim korijenima, prema Crkvi svoga rodnog kraja i svojih predaka, kao i svoju dužnost da ponovno dobijete ono što vam je bespravno oduzeto – svoj ljudski, kao i svoj vjerski i nacionalni identitet i legitimitet, svoju očevinu, baštinu i imovinu u svome rodnom kraju.

Pokažimo svi na djelu da smo istinski branitelji i promicatelji istine drevne narodne mudrosti: „Tuđe poštuju, a svoga se ne stidi niti odreci!“

Potičem sve župnike da na prikladan način prenesu ovu poruku svim svojim župljanima u zemlji i inozemstvu, kao i svim drugim zainteresiranim našim sugrađanima.

*Banja Luka 11. rujna 2013.
Franjo Komarica
biskup banjolučki*

Generalni vikar Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanske biskupije don Željko Majić uputio je Okružnicu svim župnicima u Mostarsko-duvanjskoj i Trebinjsko-mrkanskoj biskupiji 3. kolovoza 2013., podsjećajući na Popis stanovništva koji je predviđen u listopadu ove godine. Okružnicu prenosimo u cijelosti:

Predmet: Popis stanovništva

Velečasni župniče!

Na Tebi je da prikladno, jasno i razgovijetno vjernicima protumačiš, ovim ili sličnim riječima, smisao i značenja općega Popisa stanovništva, koji će od 1. do 15. listopada 2013. godine biti proveden u Bosni i Hercegovini.

Poruka BK BiH. U Priopćenju s 58. redovitog zasjedanja biskupa BK BiH, među ostalim, čita se: „Radi se o vrlo važnom događaju koji će svojim statističkim podacima, a posebice onim demografskim, ne samo ponuditi informacije o sadašnjem stanju nego bi rezultati mogli uvjetovati budućnost društva Bosne i Hercegovine u cjelini, a time i hrvatskog naroda i Katoličke Crkve u BiH. U vezi s tim biskupi pozivaju sve vjernike da na vrijeme pripreve potrebne važne osobne dokumente i da se odazovu na popis. Moralna je obveza svakoga katolika javno i ponosno očitovati svoju vjersku pripadnost i uvijek se izjasniti katolikom, pa i na popi-

su stanovništva, jer je javno ispovijedanje vjere jedna od temeljnih obveza svakoga katoličkog vjernika. A časna je obveza čuvati i njegovati svoj narodni identitet, posebice u ovim vremenima u Bosni i Hercegovini gdje skoro svi katolici pripadaju hrvatskom narodu.“

Primjer Gospe i sv. Josipa. Popis stanovništva nije novost suvremenoga društva. I u Svetom Pismu čitamo kako su se nazaretski stanovnici Marija i njezin zaručnik Josip odazvali naredbi cara Augusta i podvrgli se „popisu svega svijeta“. Svi su išli u svoj grad. Tako i Josip, budući da je bio iz doma i loze Davidove, zaputi se sa zaručnicom Marijom iz Nazareta u Judeju - u grad Davidov - Betlehem da se podvrgne popisu. A Marija bijaše trudna (Lk 2,1-5). Vidimo kako se mudri i dobri Bog poslužio naredbom poganskoga cara Augusta u ostvarenju svoga vječnog spasonosnog plana, vremenitoga rođenja svoga vječnog Sina u kraljevskom gradu Betlehemu, a Josip i Marija svojim urednim odazivom doprinijeli da se obistini proročanstvo: „A ti, Betleheme Efrato, najmanji među kneževstvima Judinim, iz tebe će mi izaći onaj koji će vladati Izraelom; njegov je iskon od davnina, od vjernih vremena“ (Mih 5,1).

Stoga ćemo i mi ozbiljno shvatiti ovu naredbu civilnih vlasti te na prikladan način, uporno i uvjerljivo u propovijedi i u oglasima i župnim listićima, pozivati vjernike da, bili prognani, raseljeni, privremeno iseljeni ili trajno na području BiH nastanjeni, sukladno zakonu, „pođu u svoj grad“, odgovorno pristupe popisu i na taj način doprinesu da Bosna i Hercegovina i dalje bude zemlja i vjekovnih Hrvata kao konstitutivnoga naroda. Pravo biti popisan ima svaki onaj koji ima državljanstvo ove zemlje, ali mora biti prijavljen. Stoga se o ovome već sada treba dokumentacijski pobrinuti. Kasno će biti kada popis otpočne.

Jasan identitet. Probni popis pokazao je da se velik broj probno popisanih ne snalazi u iskazu svoga nacionalnog i vjerskog identiteta. A nekomu kao da je stalo do toga da bude nejasno! Što se nije uspjelo ratnom agresijom, daytonskom nepravednom tvorevinom, podjelom zemlje na dva politička entiteta, stalnim daytonskim i ustavnim promjenama, „asimilacijom i emigracijom“, domaćim i međunarodnim sudom i svakovrsnim drugim političkim smicalicama, to se očekuje postići Popisom da ispadnemo zanemariva manjina! Tako je

ostavljena mogućnost da se na pitanja nacije i vjere (br. 24 i 25) ne treba izjašnjavati. Stoga ćemo vjernicima odlučno posvijestiti da, uz nedotakljiv ponos krajevine pripadnosti, nacionalnost nadilazi krajevenu određenost. Zato, na primjer, hrvatski katolik u Hercegovini po nacionalnosti ne može biti Hercegovac, nego samo Hrvat kojemu je materinski jezik hrvatski, a po vjeroispovijesti ne može biti koji vjernik ili nevjernik nego samo katolik, kako već omogućuje i rubrika. Ako ovako mi Hrvati katolici ne postupimo, bit ćemo automatizmom svrstani u red „ostalih“, tj. neizjašnjenih, neopredijeljenih, bezimernih, i time na određen način zaniijekati neprocjenjivu narodnu vrijednost hrvatskog identiteta i moralnu vri-

jednost katoličkog identiteta, koji je natopljen ne samo spasiteljskom krvi Kristovom, nego i krvlju tolikih mučenika i hrabrih branitelja. A u tom bismo slučaju buduće naraštaje učinili strancima i lutalicama u zemlji otaca njihovih.

Stoga, na Popis se pravovremeno s dokumentima pripravi, odgovorno odazovi i pravim se nacionalnim i religioznim imenom svjesno nazovi!

S poštovanjem Te pozdravlja

Don Željko Majić
generalni vikar

Izvor: www.ktabkbih.net

Priopćenje sa Susreta biskupa koji su odgovorni za društvene komunikacije Biskupskih konferencija Europe

Barcelona, 12. studeni 2013.

Od 8. do 10. studenog 2013. u Barceloni u Španjolskoj održan je Susret biskupa koji su odgovorni za društvene komunikacije Biskupskih konferencija Europe. U ime Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine na susretu je sudjelovao vojni biskup u BiH mons. dr. Tomo Vukšić, predsjednik Vijeća za sredstva društvenih priopćivanja BK BiH. Biskup Vukšić je u večernjim satima u subotu, 9. studenog predvodio i svečanu Večernju u jednoj od crkava u Barceloni. Nakon Susreta izdano je Priopćenje za javnost:

PRATITI ČOVJEKA U DIGITALNOM SVIJETU Susret biskupa koji su odgovorni za društvene komunikacije Biskupskih konferencija Europe Barcelona - Španjolska, 8.-10. studenog 2013

Nova sredstva društvenih komunikacija sve više označavaju društvo. Također na europskom kontinentu, facebook, twitter i druge društvene mreže postale su povlaštena mjesta informacija i mogućnosti za izgradnju ljudskih odnosa, posebno među mladima. Mogu duboko dirnuti ljude, ponovno stavljajući u središte jezične oblike i metode, stare i moderne. Ovdje se otvaraju nove mogućnosti i obveze da bi se svima donijelo radosnu vijest Evanđelja. Evangelizacija može također prolaziti kroz simboliku izraženu u umjetnosti i u odnosu između liturgije i arhitekture. Dolazak pape Franje također je izmijenio percepciju Crkve u medijima. Pontifeks je premašio deset milijuna sljedbenika. Je li onda moguće evan-

gelizirati preko interneta? U svjetlu koncilskog dekreta „Inter Mirifica“, koji ove godine obilježava pedesetu godinu objavljivanja, četrdesetak biskupa i delegata Biskupskih konferencija za društvene komunikacije tražili su u Barceloni odgovore na pitanja o izazovima Isusova propovijedanja danas.

Tijekom tri dana (8.-10. studenog) četrdeset sudionika - biskupa i delegata biskupskih konferencija za društvene komunikacije u Europi - sučelili su se s aktualnom komunikacijom Crkve u Europi na temu „Evangelizirati europsku dušu“. Susret, koji je organizirala Komisija za društvene komunikacije CCEE-a i kojoj je predsjedao mons. José Ignacia Munilla Aguirre, biskup San Sebastiana, održan je u Barceloni

zahvaljujući gostoprimstvu mjesnog nadbiskupa kardinala Lluisa Martinezza Sistacha.

U Barceloni, sudionici su raspravljali o izazovima koji traže objašnjenja: za današnju misijsku djelatnost Crkve, za komuniciranje pape Franje, za korištenje novih tehnologija, za lik arhitekta Antonia Gaudi koji komunicira Božju ljepotu kroz ljepotu arhitekture osobito u inovativnoj i sakralnoj arhitekturi Sagrade Familie (katedrala Svete Obitelji u Barceloni). Kao što je istaknuo don Michel Remery, zamjenik glavnog tajnika CCEE-a, na osobit način kršćani su pozvani komunicirati dobro, koristeći svako sredstvo, s posebnom pozornošću na ljepotu. Ovisno od njegovog cilja, svaka istinska kršćanska komunikacija biva učinjena prije svega s autentičnim svjedočanstvom odnosa življenog s Kristom koji je na najljepši način pokazao papa Franje. Tijekom susreta sudionici također su informirani o načinima korištenja novih tehnologija koje su radikalno izmijenile komunikaciju Barcelonske nadbiskupije ili također njihovo korištenje u promicanju i informiranju onih koji se javno očituju kao sudionici „manif pour tous“ (manifestacija za sve), društvenog pokreta nastalog u Francuskoj kao posljedica odluke francuske vlade da se izglasa zakon o braku istospolnih parova i usvajanju djece s njihove strane. Također tema aplikacija za smartphone sa svjedočenjem Gustava Entrala, programera aplikacija za smartphone a posebno PopeApp, bili su predmet rasprave. Sva ta iskustva izvori su inspiracije za sudionike i pokazuju da ta sredstva mogu biti jasni odgovori na izazove postavljene pred Crkvu danas.

Temeljno predavanje povjereno je mons. Claudiju Maria Celliju, predsjedniku Papinskog vijeća za društvene komunikacije, koji je ponovno podsjetio na povijest crkvenog učiteljstva u odnosu na evangelizacijsko poslanje Crkve kroz sredstva društvene komunikacije polazeći od koncilskog dekreta „Inter Mirifica“.

U ovo doba, koje je sve više obilježeno ocharavajućom promjenom oblika komunikacija koje donose nove komunikacijske izričaje, Crkva razvija pozornost i korištenje društvenih komunikacijskih sredstava za vršenje svoga evangelizacijskog poslanja. Ona se mora sučeliti na osobit način s novim tehnologijama povezanim uz širenje pristupa internetu i mobilnoj telefoniji kao i najmodernijim komunikacijskim izričajima.

Crkva nije pozvana evangelizirati internet, nego evangelizirati na internetu. Riječ je o naviještanju evanđelja s najsuvremenijim odgovarajućim i učinkovitim metodama komunikacije. Komunikacija se ne može samo sastojati od riječi, već prije svega od ljubavi kojom se približava osobama gdje se nalaze, u ovom slučaju na digitalnom kontinentu, pratećih ih.

Facebook i twitter su instrumenti koji, po svojoj kapilarnoj raširenosti, dopuštaju također informacije i novi pristup politici, kako je posvjedočio Ludovine de la Rochère, predsjednik „Manif pour tous“, predstavljajući iskustvo masovne francuske mobilizacije.

Transmedijalnost je naprotiv redovita riječ koja je bila u temelju ponovnog promišljanja komunikacije Barcelonske nadbiskupije, kako je predstavio kardinal Sistach i ravnatelj Nadbiskupijskog ureda za društvene komunikacije đakon Ramon Ollé. Polazeći od tradicionalnog biskupijskog biltena, domaći stručnjaci znali su implementirati raznoliki sustav s produbljenim vjerskim informacijama koji uvezuju „tradicionalne“ komunikacije i nove tehnologije, odgovarajući tako na potrebu prilagodbe sadržaja predloženog različitoj dobi korisnika.

Mons. Jose Ignacio Munilla, predsjednik Komisije CCEE-a, zadržao se na komunikaciji pape Franje, u prvih osam mjeseci njegova pontifikata: radi se o dubokom i jednostavnom načinu komuniciranja koja smjera na bit kršćanske poruke. Kada papa Franjo govori o Evanđelju, ne govori o sadržaju stranom svom životu: govori o Nečemu u koga vjeruje. U isto vrijeme, mnogi su podvukli pozornost kojom se obraća svakoj osobi. Njegova poruka nije za mase, ali dira u srce pojedinog čovjeka. Stoga, primjer pape Franje bio je prigoda za promišljanje o načinima navještaja: počevši od metoda ili prije svega od vjere koju komunikator - biskup ili netko drugi - žele komunicirati.

Tijekom susreta u Barceloni sudionicima je predstavljena nova web stranica Vijeća europskih biskupskih konferencija koja je od petka online na adresu: www.ccee.eu

Na kraju, sudionici su naglasili važnost da se ponovno nađu zajedno među biskupima koji obavljaju istu službu na polju društvenih komunikacija kako bi olakšali međusobnu podršku u sučeljavanju sa zajedničkim izazovima i kako bi razmijenili iskustava.

hta

Održan kolokvij o odnosu Crkve i države u povijesno egzistencijalnoj perspektivi

U organizaciji Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu, 22. studenog održan je kolokvij, znanstveni skup, na temu: "Odnos Crkve i države u povijesno egzistencijalnoj perspektivi".

Nakon uvodnih riječi profesora na KBF-u preč. dr. Darka Tomaševića, pozdrav predavačima i svim nazočnima uputio je dekan mons. dr. Pavo Jurišić. Podsjećajući da se ove godine obilježilo 1700 godina od Milanskog edikta, citirao je mons. Stanislava Hočevara, nadbiskupa metropolite beogradskog, koji je u pozivu na proslavu Milanskog edikta u Nišu poručio da u „ovom povijesnom trenutku ne možemo i ne smijemo šutjeti.“ „Ni mi nismo željeli šutjeti, pa smo i organizirali ovaj kolokvij“, obrazložio je dekan Jurišić. Prigodnu riječ potom je uputio kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski i veliki kancelar KBF-a, koji je pozdravio sve nazočne i izrazio radost činjenicom da fakultet u skladu s tradicijom nastavlja organizirati kolokvij u petak uoči svetkovine Krista Kralja. Zahvalio je svim sudionicima, a na osobit način onima koji su prihvatili znanstveno obraditi temu kolokvija, za koju je istaknuo da se već više godina razmatra na zasjedanjima predsjednika europskih biskupskih konferencija. Kazavši kako je u složenoj situaciji u Bosni i Hercegovini teško govoriti o „državnoj vertikali“, izrazio je nadu da će svojim razmišljanjima sudionici doprinijeti izgradnji cjelokupnog društva, vrednota i principa u njemu.

Mons. prof. dr. sc. Tomo Vukšić, vojni biskup u BiH razlagao je na temu „Odnos rimske države prema kršćanstvu u IV. stoljeću. Od proгона preko tolerancije do državne vjere“. Ističući kako je tijekom četvrtoga stoljeća odnos državne vlasti Rimskoga carstva prema slobodi vjere prolazio kroz različite faze, podsjetio je da je do 311. godine rimska poganska religija bila državna vjera, a kršćanstvo bilo žestoko proganjeno, a da od 313. godine ni jedna vjera nije više bila državna. „Tako se dogodilo da je rimsko društvo i država, u razdoblju samo od 70 godina prošlo put od jedne državne vjere (rimska religija), preko tolerancije prema kršćanstvu i slobode svih vjera, do druge državne vjere (kršćanstvo)“, pojasnio je mons. Vukšić.

Kao komentar prošlih događanja i kao korisnu opomenu onima koji se danas bave uređenjem odnosa Crkve i države ukazao je na zapažanje koje je izrekao sv. Jeronim, komentirajući taj prijedeni proces te položaj i snagu Crkve i njezin odnos prema državnoj vlasti na kraju četvrtoga stoljeća: „Crkva, otkako je došla pod vlast kršćanskih careva, rasla je u moći i bogatstvu, a smanjivala se u kreposti.“

Prof. dr. sc. Slavko Kovačić s Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Splitu govorio je na temu „Odnos Crkve i države u srednjem vijeku“. Istaknuo je da su posebnosti zapadno-europskoga srednjega vijeka na svim područjima života, pa i odnosu Crkve i države, najuočljivije u vremenskom razmaku od oko 800. do oko 1300. godine. Ustvrdio je da se u tadašnjemu shvaćanju nije strogo razlučivalo što spada na nositelje svećeničke službe, a što na nositelje svjetovno-političke, „jer se smatralo da su i jedni i drugi, svatko na svoj način, dužni brinuti za Crkvu i državu te tako pridonositi općemu dobru i napretku, duhovnom i vremenitom“. Dodao je da u praksi najčešće nije sve bilo tako idealno. Na osobit način istaknuo je odnos Karla Velikoga prema Crkvi, za kojeg je kazao da je u Crkvi vladao na sasvim drugačiji način od bizantskih careva. Naglasivši da su u njegovo doba često održavane tzv. mješovite (crkveno-državne) i čisto crkvene sinode, kazao je kako su zaključci doneseni na tim sinodama imali savjetodavno značenje sve dok ih Karlo Veliki ne bi prihvatio pa proglasio i državnim zakonima iako su bili puni crkvenih propisa.

Na temu „Odnos Crkve i države u novom vijeku“ govorio je mr. sc. Juro Babić koji je istaknuo da je poslije francuske revolucije Crkva izgubila svoju političku snagu, ali da je intenzivirala svoju duhovnu akciju, te je kazao kako je autoritet Svete Stolice u internacionalnoj politici gotovo nestao. Napominjući da je najteži jaz nastao između Crkve i modernog svijeta, rekao je da je Crkva, lišena mnogih ljudskih, ekonomskih i političkih sredstava bolje razumjela važnost milosti i slobode na kojim se temelji vjera i intimna solidarnost s Kristom siromašnim i patnikom. Dodao je da je izvukla od gubitka zemaljske nemoći novu dublju

životnost. „Znamo dobro da separatizam nikad nije značio potpunu nezainteresiranost prema Crkvi ali znamo i teške napade koje je Crkva podnosila kroz 19. i početkom 20. stoljeća od strane liberalnih režima. Ove borbe su prekinule definitivno vezu između trona i oltara. Dovoljno je spomenuti osudu Pija X. svakog miješanja vlasti u izbor pape, imenovanje francuskih biskupa od strane pape, bez ikakvog miješanja države, a napose sloboda koju su uživali dva posljednja vatikanska koncila“, rekao je, između ostalog, mr. Babić.

„Odnos Crkve i države u svjetlu II. vaticanskog sabora“ naziv je predavanja profesora na KBF-u u Sarajevu mons. dr. Franje Topića koji je podsjetio da se Drugi Vatikanski koncil bavi pitanjima odnosa Crkve i društva, ponekad i države, zatim angažmana vjernika u društvu u nekoliko svojih dokumenata: u konstituciji o Crkvi „Lumen Gentium“ br. 31, u dekretu o apostolatu vjernika „Apostolicam actuositatem“, u deklaraciji o vjerskoj slobodi „Dignitatis humanae“ i u konstituciji o Crkvi u svijetu „Gaudium et spes“. Ustvrdio je da koncilski slika o ovoj temi postaje jasnije ukoliko se prikažu osnovne ideje iz „Gaudium et spes“, koja se, kako je kazao, po naravi bavi ovim pitanjima. Podsjećajući dalje da sedam grijeha 21. stoljeća objavljeni u „Kompendiju socijalnog nauka Crkve“ iz 2005. godine predstavljaju stav Katoličke Crkve prema suvremenim društvenim pojavama, primijetio je da su vlast i država potrebne za funkcioniranje ljudskog života. „One izviru iz ljudske naravi i moralnog zakona, a onda to znači i da imaju i božanski izvor“, kazao je mons. Topić, koji je dodao da su opće dobro i poštivanje osobe su ključni kriteriji za prosudbu svake vlasti, političara, režima i stranke.

Prof. dr. sc. Ivica Raguž s Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu govorio je o odnosu Crkve i države u postmodernoj teologiji. Najprije je prikazao poimanje odnosa Crkve i države prema gledanju njemačkog teologa Erika Petersona. Pojasnio je zašto Peterson smatra da se Crkva opredijelila za pojam ekklesia, a ne za sinagogu. Spomenuo je i da su se, prema Petersonovu mišljenju, nacionalne države pojavile kao neuspjeh pokušaja konzerviranja Rimskog carstva čime je nužno došlo do ugrožavanja kršćanske slike povijesti. Kazao je da se, prema Petersonovu mišljenju, Francuska revolucija u središte stavila gnostičkog „opće-

nitoga čovjeka“, uzela si pravo da predstavlja čovječstvo kao takvo pa je u tom smislu svaka nacionalna država htjela apsolutistički predstavljati čovječstvo te je to nužno dovelo do međunacionalnih ratova. Istaknuo je da Peterson smatra da se tomu gnostičkom pokušaju treba suprotstaviti kršćanska vjera koja kazuje konkretnog čovjeka, a to nije „opći čovjek“ nego čovjek koji je predmet Božje objave u Kristu i koji se ne ukida u „općem čovjeku“ nego se može pronaći jedino u Isusu Kristu.

Na temu: „Odnos Crkve i države u BiH iz katoličke perspektive“ govorio je mons. dr. sc. Pero Sudar, pomoćni biskup vrhbosanski, koji je uvodno naglasio da je jedna od prepreka opsežnijem i temeljitijem pristupu temi kolokvija činjenica da se bosansko-hercegovačko društvo nalazi u tranziciji „koju je jedva moguće definirati, što predstavlja vrlo ozbiljnu teškoću nastojanju da se pronikne u narav njegova stvarnog odnosa prema vjeri i religiji“. Ističući da povijest ukazuje kako odnos države i Crkava i vjerskih zajednica u BiH nije nikada bio, niti je danas, prvenstveno i isključivo, u službi općega dobra, ustvrdio je da država uvijek nalazi načine da Crkve i vjerske zajednice, u većoj ili manjoj mjeri, koristi za svoje političke ciljeve. Pojasnivši potom da u je bh. društvu svaki krivo postavljeni odnos države prema Crkvama i vjerskim zajednicama i obrnuto nužno diskriminirajući, izrazio je mišljenje da je to jedna od najopasnijih posljedica jer „opasnije nego drugdje, potiče i hrani, na jednoj strani, laicizam a, na drugoj, nacionalizam, koje je, prije pola stoljeća, papa Ivan XXIII detektirao kao dva velika zla što truju današnji svijet.“ Zaključno je ukazao na potrebu i važnost postojanja zajedničke istinske brige i zauzetosti za čovjeka države i Crkava i vjerskih zajednica na jednoj, te Crkava i vjerskih zajednica međusobno, na drugoj strani.

Prof. dr. sc. Dževad Hodžić u svom je predavanju govorio na temu „Odnos države i vjerskih zajednica u BiH iz islamske perspektive“, tijekom kojeg je izrazio mišljenje da je povrat oduzete imovine Islamskoj zajednici, Crkvama i vjerskim zajednicama jedno od ključnih pitanja odnosa države i vjerskih zajednica i jedna od temeljnih pretpostavki za izvornu duhovnu i socijalnu misiju i ulogu Crkava i vjerskih zajednica u BiH. Također, ustvrdio je da bi država BiH i bh. društvo trebalo bi prepoznati

i priznati socijalne potencijale religija i njihovu društvenu ulogu, na temelju kojeg bi država „trebala na zakonski definiranim osnovama i na principu proporcionalno ujednačenog/pravičnog odnosa, kao 'nevladinim organizacijama' koje vrše višestruko korisnu socijalnu, humanitarnu, prosvjetnu i kulturnu funkciju u našem društvu Crkvama i vjerskim zajednicama osigurati i proporcionalnu financijsku

potporu koja ne bi bila, kao što je sada slučaj, prepuštena volontarističkoj i arbitrarnoj volji političara koji povremene financijske potpore Crkvama i vjerskim zajednicama pripisuju u svoje osobne ili stranačke zasluge i tako značajno doprinose politizaciji odnosa vjerskih zajednica i države“.

hta

Apostolska pobudnica "Evangelii Gaudium"

Prilog Radio Vatikana o apostolskoj pobudnici "Radost Evanđelja" u kojoj papa Franjo razmišlja o naviještanju Evanđelja u današnjem svijetu

Radost Evanđelja ispunja srce i cijeli život onih koji se susreću s Isusom – tim riječima započinje apostolska pobudnica 'Evangelii Gaudium', objavljena 26. studenog, u kojoj papa Franjo razmišlja o naviještanju Evanđelja u današnjem svijetu. Pritom je, među ostalim, obuhvatio i prinos Sinode održane u Vatikanu od 7. do 28. listopada prošle godine, o temi „Nova evangelizacija za prijenos vjere“.

Papa u pobudnici ističe nekoliko putova za hod Crkve sljedećih godina. Sveti Otac prije svega namjerava pokrenuti „novo evangelizacijsko razdoblje“, obilježeno radošću. Snažan je to poziv svima krštenima da obnovljenim žarom i dinamizmom drugima donose Isusovu ljubav koju osjećaju u svojem životu, kao i radost i ljepotu njegova prijateljstva, i to u stalnom poslanju. Kršćani su pozvani biti „evangelizatori s Duhom“, koji mole i rade; na njihovim usnama ima odjekivati prvi navještaj ili 'kerygma': Isus Krist te voli, dao je svoj život kako bi te spasio, i sada je živ, kraj tebe, svakoga dana, da te prosvijetli, ojača, da te oslobodi.

Druga je točka obnova u kreativnosti i odvajanosti, počevši od nove prvotne svježine Evanđelja. Potrebno je pastoralno i misionarsko obraćenje, koje ne može ostaviti stvari onakvima kakve jesu, te reforma crkvenih struktura kako bi sve postale više misionarske. Sveti Otac misli i na „preobrazbu papinstva“, na putu veće kolegijalnosti i zdrave decentralizacije. Valja pronaći nove putove i kreativne metode, i ne bojati se ponovno razmotriti običaje i pravila Crkve koji nisu izravno povezani s jez-

grom Evanđelja, a od kojih su se neki u prošlosti čvrsto ukorijenili. Papa, osim toga, ističe da je potrebno povećati odgovornost laikâ, koje pretjerani klerikalizam drži na rubu odlukâ, te da valja proširiti prostor za veću nazočnost ženâ u Crkvi, i posebno na mjestima na kojima se donose važne odluke.

Treće, potrebna je otvorena, gostoljubiva i milosrdna Crkva. Papa potiče Crkvu da njezina vrata budu uvijek otvorena. Crkva je mjesto milosrđa, a ne osude, jer Bog se u praštanju nikada ne umara. Ni vrata sakramenata ne bi se trebala zatvarati iz bilo kojega razloga. Euharistija nije nagrada za savršene, nego velikodušni lijek i hrana za slabe. Takva uvjerenja imaju i pastoralne posljedice, koje smo pozvani razmatrati mudro i odvažno.

Često se ponašamo kao nadzornici milosti, a ne kao oni koji ju podupiru. Međutim, Crkva nije carina; ona je očev dom u kojemu ima mjesta za svakog čovjeka, zajedno s njegovim teškim životom – stoji u pobudnici. Papa Franjo ponovno ističe da mu je draža Crkva koja je ranjena i prljava zbog toga što je izišla na ulice, nego Crkva koja je zatvorena u spletu obuzetosti i procedurâ. Ako nešto ima pobuditi u nama sveti nemir ... to je činjenica da brojna naša braća žive bez Isusova prijateljstva.

Navještaj Evanđelja treba imati pozitivna obilježja: blizinu, poštovanje, sućut, strpljenje za napor na putu dozrijevanja. I svećenici u propovijedima imaju izbjegavati čisto moralističko ili indoktrinirano propovijedanje; a propovijedi imaju biti pozitivne kako ljude ne bi ostavile „zarobljene negativnošću“, nego im uvijek imaju pružati nadu, rabeći riječi koje pale žar u srcima.

Četvrta je točka, dijalog i susret s drugim

kršćanima (ekumenizam je, naime, neizostavni put evangelizacije), s drugim religijama (što je uvjet potreban za mir u svijetu), kao i s nevjernicima. Taj dijalog valja voditi u jasnomu i radosnomu identitetu koji ne potamnjuje evangelizaciju. Pritom Papa posebno primjećuje da u ovo vrijeme veliku važnost zadbiva odnos s muslimanima.

Ponizno moli zemlje islamske tradicije da kršćanima jamče vjersku slobodu, vodeći također računa o slobodi koju islamski vjernici uživaju u zapadnim zemljama! Protiveći se pokušaju da se religije stave u područje privatnosti, Papa ističe da dužno poštovanje prema manjinama agnostika i nevjernika ne smije prigušiti uvjerenja vjernika koji su u većini.

I na kraju, peto poglavlje: Neka Crkva bude proročki glas, sposoban odvažno govoriti ... i protiv struje. Sveti Otac tu ponovno ističe opredjeljenje Crkve za siromašne, i traži siromašnu Crkvu za siromašne. Upozorava na sadašnji gospodarski sustav koji je – kako je istaknuo – u temelju nepravedan. Takvo gospodar-

stvo ubija jer prevladava zakon jačega. Današnja kultura odbacivanja potaknula je nešto novo: isključeni, naime, nisu izrabljeni, nego su otpad, 'višak'.

Molim Gospodina da nam podari više političara koji uistinu imaju na srcu društvo, narod, život siromašnih! – ističe Sveti Otac u pobudnici. Kršćanske zajednice koje zaboravljaju siromašne osuđene su na rasulo. Među tim slabima za koje se Crkva želi brinuti nalaze se i djeca koja se imaju roditi, a koja su najnezaštićenija i najnevinija od svih... Težnja da se problemi riješe uklanjanjem ljudskoga života, nije znak napretka – ističe Sveti Otac te napominje da obitelj prolazi kroz duboku kulturnu krizu koja podupire način života koji izobličava obiteljske veze. Osim toga, Papa upozorava i na nove progone kršćana.

Pobudnica završava molitvom Mariji, 'Majci evangelizacije'. Gledajući Majku Božju, povjerujemo ponovno u revolucionarnu snagu nježnosti i ljubavi.

kta/rv

Vrhbosanska nadbiskupija bogatija za petoricu novih đakona

U prvu nedjelju Došašća, 1. prosinca 2013. u župnoj crkvi sv. Ante Padovanskog u Žepču nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, pod Svetim misnim slavljem, zaredio je petoricu svećeničkih kandidata Vrhbosanske nadbiskupije za đakone. Koncelebriralo je oko 30 svećenika među kojima su bili generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. Luka Tunjić i žepački župnik i dekan preč. Zlatko Ivkić.

U ime svih vjernika župe Žepče na početku Euharistijskog slavlja riječi dobrodošlice i pozdrava kardinalu Puljiću, kandidatima za ređenje, njihovim najbližima i svim nazočnima uputio je župnik Ivkić. Iskazao je veliku radost što je kardinal Puljić izabrao upravo župu Žepče da podijeli red đakonata novim klericima. „Želim doista da vam u lijepom sjećanju ostane ovaj dan“, rekao je župnik Ivkić obraćajući se ređenima te pozvao vjernike da za njih mole kako bi ostali vjerni onome što preuzimaju po svetom redu đakonata.

Pozdravljajući okupljene kardinal Puljić je pojasnio da bi, prema crkvenim odredbama, ređenje trebalo biti u katedrali, ali da u iznimnim slučajevima biskup može odabrati i župnu crkvu kako bi podijelio sveti red. „Ja sam odlučio da ovdje u Žepču ljudi vide i dožive taj događaj kako bi žarče molili za duhovna zvanja i to ne samo za nova zvanja nego i za postojeća. Mi svi trebamo ustrajati u vjeri. Na poseban način treba moliti za nova duhovna zvanja te osobito za one koji će danas biti zaređeni“, rekao je kardinal Puljić započinjući Svetu misu.

Nakon naviještene riječi Božje, rektor Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa preč. Marko Zubak predstavio je ovogodišnje kandidate za đakoniat: Bojana Ivešića, Olivera Jerkovića, Gabrijela Jukića, Marka Škrabu i Vladu Vrebca jamčeći da su ispunili sve potrebne uvjete za red đakonata.

Nakon toga uslijedila je prigodna propovijed kardinala Puljića u kojoj se najprije osvr-

nuo na misna čitanja. Napominjući kako je započelo vrijeme Došašća, kazao je kako je Advent prilika da čovjek spozna svoju ograničenost i prolaznost. „Zato je prevažno da u ovo vrijeme, koje zovemo Došašćem, postanemo svjesni sebe, vremena i svoga cilja kamo idemo“, istaknuo je kardinal Puljić te dodao: „Često mislimo da je Bog onaj koji će suditi, a zapravo stoji jedna druga stvarnost, a to je naše životno opredjeljenje. Ono je, zapravo, sud. Kako smo se opredijelili, tako ćemo živjeti u vječnosti“.

Govoreći o svećeničkom pozivu, kardinal Puljić je istaknuo da je obitelj izuzetno važna za duhovna zvanja. „Pred nama su mladići koji su nikli iz obitelji“, napomenuo je kardinal Puljić te se osvrnuo na referendum na kojem se toga dana u Republici Hrvatskoj odlučivalo o ustavnoj definiciji braka kao zajednice žene i muškarca. Istaknuo je kako je porazno da se nakon tolikog napretka kulture mora dokazivati ono što je Bog od početka ustanovio. „Bitno je da u obitelji ima više djece, a onda će i Bog pozvati nekoga od njih da ga izbliza slijedi u svećeničkom ili redovničkom životu. Rekla bi blažena Majka Terezija da se ne radi o krizi zvanja nego o krizi obitelji i krizi vjere. Obitelj je prva škola vjere, prvo sjemenište i tu niče zvanje“, naglasio je kardinal Puljić.

Obraćajući se ređenima, kardinal Puljić im je kao uzor stavio Gospu te im poželio da njihov „Evo me“ bude poput njenog. „Dragi mladići, svet je taj 'Evo me' jer jedino što u životu moramo ispuniti jest volja Božja. Kada god budemo slijedili svoju volju, bit ćemo frustrirani, nezadovoljni, prazni. Zato vam želim dati podršku kao onaj koji će vas rediti i koji će još jedno vrijeme biti vaš ordinarij. Ne dajte se smutiti ni zavesti nego bdijte, a na to nas poziva i današnji evanđeoski odlomak kako bi taj 'Evo me' živjeli svaki dan“, istaknuo je kardinal Puljić te pozvao svećenike da otvorena srca prihvate nove klerike i pomognu im da ustraju i ostanu vjerni.

Kardinal Puljić je potom ređenima progovorio o obvezama koje preuzimaju kao đakoni: poslušnosti, molitvi božanskog časoslova i celibatu te ih pozvao na svetost. „Časoslov naroda Božjega ćete moliti na svoja usta, ali za Crkvu jer od danas više niste privatne osobe nego ste osobe Crkve i Krista“, kazao je kardinal Puljić i upozorio ih na težinu celibata u svi-

jetu u kojemu prevladava hedonizam na svim razinama: internetu, televiziji i javnom mnijenju te ih pozvao na svetost. „Imajte uvijek izgrađen osjećaj za sveto. Svetost dolazi iz onoga što činiš. Svete stvari sveto čini pa ćeš se posvetiti. Zato vas pozivam da vam ovaj dan bude duboko urezan u vaš život i vjeru“, rekao je kardinal Puljić.

Završavajući svoju propovijed kardinal Puljić je pozvao rodbinu ređenika i sve ostale vjernike da mole za duhovna zvanja, kako za postojeća tako i za buduća.

Usljedio je obred ređenja tijekom kojeg je, između ostalog, kardinal Puljić položio ruke na glave ređenika te izmolio posvetnu molitvu, a ređenici su obećali poslušnost svom ordinariju i njegovim zakonitim nasljednicima te preuzeli obvezu molitve časoslova i celibata.

Tijekom Mise liturgijsko pjevanje animirali su Župni zbor sv. Ante i zbor bogoslova Vrhbosanske katoličke bogoslovije „Stjepan Hadrović“ pod ravnanjem prof. vlč. Marka Stanušića.

Po završetku euharistijskog slavlja uslijedilo je zajedničko druženje za uzvanike oko obiteljskog stola uz zvuke duhovnog i narodnog melosa.

Sakramentom svetog reda đakonima se utiskuje neizbrisivi biljeg koji ih suobličuje Kristu koji je postao „đakon“ odnosno poslužitelj svih. Po svetom redu đakon, između ostalog, preuzima obveze pomagati biskupu i prezbiterima u slavljenju božanskih otajstava, osobito euharistije, dijeliti svetu pričest, prisustvovati ženidbi i blagoslivljati je, naviještati evanđelje i propovijedati, voditi sprovode i posvetiti se različitim službama kršćanske ljubavi.

Za đakone su zaređeni:

Bojan Ivešić, rođen 17. ožujka 1990. u Zavidovićima, od oca Ivica i majke Marije, rođ. Šimić, kršten u župi sv. Josipa Zavidovići, 15. travnja 1990. Krizman 25. 05. 2003. Osnovnu školu je završio u Žepču, kao i gimnaziju u KŠC-u „Don Bosco“. Primljen je među kandidate za đakoniat i prezbiterat 25. ožujka 2011. U službu čitača postavljen je 26. ožujka 2012., a u službu akolitata 8. travnja 2013. u katedrali Presvetog Srca Isusova od uzoritog kardinala Vinka Puljića.

Sve službe su mu podijeljene u nazočnosti poglavara i bogoslovske zajednice. Uspješno je diplomirao na KBF-u u Sarajevu, 12. studenoga 2013. te je stekao naslov magistar teologije.

Oliver Jerković, rođen 4. svibnja 1988. u Rostovu, od oca + Bože i majke Kate, rođ. Sabelja, kršten u župi sv. Ilije Rostovo, 12. lipnja 1988. Krizman 26. 05. 2002. u Novom Travniku, gdje je i završio osnovnu školu. Gimnaziju je završio u KŠC-u „Petar Barbarić“ u Travniku. Primljen je među kandidate za đakonat i prezbiterat 25. ožujka 2011. U službu čitača postavljen je 26. ožujka 2012., a u službu akolitata 8. travnja 2013. u katedrali Presvetog Srca Isusova od uzoritog kardinala Vinka Puljića.

Sve službe su mu podijeljene u nazočnosti poglavara i bogoslovske zajednice.

Uspješno je diplomirao na KBF-u u Sarajevu, 12. studenoga 2013. te je stekao naslov magistar teologije.

Gabrijel Jukić, rođen 25. rujna 1974. u Žepču, od oca Ive i majke + Kate, rođ. Trogrlić, kao peto dijete u obitelji, kršten u župi sv. Ante Padovanskog Žepče, 2. studenoga 1974. Krizman 18. 06. 1989. u Žepču. Osnovnu i srednju strojarску školu završio je u Žepču. Primljen je među kandidate za đakonat i prezbiterat 25. ožujka 2011. U službu čitača postavljen je 26. ožujka 2012., a u službu akolitata 8. travnja 2013. u katedrali Presvetog Srca Isusova od uzoritog kardinala Vinka Puljića.

Sve službe su mu podijeljene u nazočnosti poglavara i bogoslovske zajednice. Uspješno je diplomirao na KBF-u u Sarajevu, 12. studenoga 2013. te je stekao naslov magistar teologije.

Marko Škraba, rođen 22. studenog 1989. u

Bugojnu, od oca Pave i majke Zorice, rođ. Arčina, kao prvi od troje djece. Kršten je u župi sv. Terezije Djeteta Isusa, 26. prosinca 1989. Krizman 29. 05. 2003. u Bistrici. Osnovnu školu je završio u Uskoplju, a srednju u gimnaziji i sjemeništu „Petar Barbarić“ u Travniku. Primljen je među kandidate za đakonat i prezbiterat 25. ožujka 2011. U službu čitača postavljen je 26. ožujka 2012., a u službu akolitata 8. travnja 2013. u katedrali Presvetog Srca Isusova od uzoritog kardinala Vinka Puljića.

Sve službe su mu podijeljene u nazočnosti poglavara i bogoslovske zajednice. Uspješno je diplomirao na KBF-u u Sarajevu, 12. studenoga 2013. te je stekao naslov magistar teologije.

Vlado Vrebac, rođen 12. kolovoza 1989. u Sarajevu, od oca Dragislava i majke Marine, rođ. Pekić, kršten u župi Uznesenja BDM Stup, 12. listopada 1989. Krizman 30. 05. 2004. u katedrali Sarajevo. Osnovnu školu završava u Kiseljaku i Stupu, a gimnaziju pohađa u Visokom i Sarajevu. Primljen je među kandidate za đakonat i prezbiterat 25. ožujka 2011. U službu čitača postavljen je 26. ožujka 2012., a u službu akolitata 8. travnja 2013. u katedrali Presvetog Srca Isusova od uzoritog kardinala Vinka Puljića.

Uspješno je diplomirao na KBF-u u Sarajevu, 12. studenoga 2013. te je stekao naslov magistar teologije.

cta/d.k.

Međunarodni znanstveni simpozij o Krunoslavu Draganoviću

Sarajevo, 8. – 10. studenoga 2013.

Od 8. do 10. studenog 2013. na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu održan je Međunarodni znanstveni simpozij o vrhbosanskom svećeniku dr. Krunoslavu Draganoviću. Organizatori simpozija su: Hrvatskog kulturnog društva Napredak, Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu, Hrvatskog katoličkog dobrotvornog društva i Hrvatskog instituta za povijest u Zagrebu. Donosimo sažetak većine izlaganja:

Predsjednik HKD-a Napredak i profesor na KBF-u mons. dr. **Franjo Topić** u svom izlaganju pod naslovom „Život i značenje Krunoslava Draganovića za Crkvu i hrvatski narod“, napomenuo je da su „Hrvati iskusili i u domovini i u svijetu koliko je moćna propaganda i koliko je točna ona stara galska maksima iz 387. prije Krista: Vae victis – jao pobijeđenima“. „Pobjednička jugoslavenska mašinerija proglašavala je cijeli hrvatski narod genocidn-

im, a slično i Crkvu u Hrvata od Viktora Novaka do Bulajića i Kestića“, kazao je dr. Topić „Više je učinio u brizi za prognanike nego mnoge institucije i organizacije koje su imale osigurana sva sredstva, ljude i novac... Sasvim je normalno da su svi protivnici hrvatskog naroda i Crkve u Hrvata bili i Draganovićevi protivnici, i to je tako do danas. Podsjećam samo kao potkrepu obima i uspjeha njegovog rada da je Draganović uspio sam osigurati oko 10.000 radnih mjesta Hrvatima u Austriji i Njemačkoj i da je oko 30.000 prognanih dobrim dijelom zbrinuo u Južnu Ameriku, a kroz Bratovštinu osigurano je mnoštvo hrane, odjeće, stipendija i svega drugoga“.

Dr. don **Petar Vrankić**, bivši profesor na Vrhbosanskoj katoličkoj bogosloviji a sada profesor srednjovjekovne i novije crkvene povijesti na Katoličkom fakultetu Sveučilišta u Augsburgu, govorio je o Draganovićevom djelovanju u Italiji (1943.-1958.) u svjetlu arhivskih izvora i najnovijih publikacija.

Izlažući na temu: „Doprinos Krunoslava Draganovića hrvatskoj crkvenoj historiografiji“, dr. don **Milenko Krešić**, župnik župe Trebinje i profesor na Teološkom institutu u Mostaru, donio je naslove članaka i publikacija koje je objavio dr. Draganović.

Dr. Ivo Banac je obradio temu: „'Orientalni momenat' Draganovićeve Bosne“.

Dr. fra **Robert Jolić**, glavni urednik mjesečnika Hercegovačke franjevačke provincije „Naša ognjišta“ i župnik župe sv. Marka u Klobuku, u svom je izlaganju na temu „Draganović u pisanoj ostavštini Dominika Mandića“ podsjetio da je krajem listopada 2013. u Mostaru i na Širokom Brijegu upriličen znanstveni simpozij u prigodi 40. obljetnice preminuća dr. fra Dominika Mandića, koji je utemeljen većinom na preobilnoj pisanoj ostavštini dr. Mandića od oko 35.000 dokumenata, a u kojima se nalaze i zapisi o njegovoj korespondenciji s prof. Krunoslavom Draganovićem. Između ostalog, kazao je kako je Mandić pažljivo pratio zbivanja vezana za Draganovićev misteriozni nestanak, radi čega je bio iskreno radostan kad mu se Draganović konačno i osobno javio pismom iz Sarajeva početkom 1971. godine. Zaključio je da su Dominik Mandić i Krunoslav Draganović spadali među najpoznatije hrvatske svećenike, pa i općenito osobe u iseljeništvu, te je kazao kako su se poznavali i surađi-

vali više od 40 godina, počevši od 1931. kad su se upoznali do Mandićeve smrti 1973. godine.

U predavanju pod naslovom „Arhivska ostavština prof. Krunoslava Draganovića“ vlč. **Andrija Lukinović**, svećenik Zagrebačke nadbiskupije i djelatnik nadbiskupijskog arhiva, na početku je ustvrdio da su arhivski dokumenti svakako najpouzdaniji svjedoci povijesne istine o pojedincima i događajima, a povjesničarima i drugim istraživačima najpouzdaniji izvor za spoznavanje povijesne istine, a da se, gledajući na Draganovića i njegovu ostavštinu, može zaključiti kako je on to itekako imao na umu. „Unatoč golemoj djelatnosti koju je razvio i svim burama i olujama kroz koja je prošao, on je svjesno i promišljeno godinama skupljao i čuvao dokumente koji će biti najpouzdaniji svjedok istine o njemu i događajima u kojima je za života sudjelovao“, kazao je g. Lukinović, koji je primijetio da je arhivska ostavština prof. dr. Draganovića obilata i za povjesničare dragocjeni izvor podataka bez koje je „nezamislivo pisati povijest hrvatske poslijeratne emigracije, kako crkvene i znanstvene tako i političke, gospodarske i demografske. Sva nije doduše na jednom mjestu niti je arhivski obrađena“.

Profesorica **Vera Katz** obradila je temu: „Političke prilike u Bosni i Hercegovini u vrijeme Draganovićevog povratka“.

Mons. **Milan Simčić**, umirovljeni dugogodišnji podtajnik Kongregacije za nauk vjere, zbog zdravstvenih razloga nije mogao sudjelovati na simpoziju pa je pročitano njegovo izlaganje pod naslovom „Draganovićev odnos s Državnim Tajništvom Svete Stolice od 1943. do 1967.“ Istaknuo je da u životu i djelovanju prof. Draganovića posebno mjesto zauzima njegova veza i odnos s Državnim Tajništvom Svete Stolice, budući da se malo se zna o tom poglavlju njegove djelatnosti u Rimu, te je pojasnio da o tome ne postoji pismenih tragova, osim pokojeg kratkog navoda i komentara u dopisivanju ili u povjerljivu razgovoru s najbližim prijateljima i suradnicima. Izlaganje je obuhvaćalo tri vremenska razdoblja: od 1943. do 1945., dakle u ratno doba; od 1945. do 1958., u poslijeratno doba i za vrijeme tzv. hladnoga rata; od 1958. do 1960. kad napušta Zavod sv. Jeronima... Osvrćući se na poratni period, kazao je kako svibnju 1945. počinje nova faza života i djelatnosti prof. Draganovića na diplo-

matskom polju kod Saveznika i kod Vatikana u „velikoj epopeji njegove socijalno-karitativne djelatnosti u najtragičnijem razdoblju naše poratne povijesti“. Istaknuo je da je Draganović obilazio logore hrvatskih izbjeglica u Austriji i Italiji, susretao se više puta s raznim uredima Državnog Tajništva tražeći podršku i preporuku Vatikana kod Saveznika u zbrinjavanju hrvatskih izbjeglica, te provjerio i izvijestio Svetu Stolicu o bleiburškoj tragediji, o izručenju hrvatske vojske partizanima, o masovnim smaknućima razoružanih vojnika i civila i o marševima smrti. Podsjetio je da je Draganović bio neprestano na nišanu Titove propagande, koja je za cilj imala optužiti ga da organizira terorističke napade na jugoslavenske diplomate po svijetu, i koja je nastojala uvjeriti Svetu Stolicu da je upravo politička djelatnost Draganovića najveća zapreka da se srede odnosi između Vatikana i Jugoslavije.

Svećenik splitske nadbiskupije **dr. Josip Dukić** je imao izlaganje na temu: „Povratak Krunoslava Draganovića u domovinu prema pisanju onodobnog domaćeg i stranog tiska“. Naveo je najprije u kojim se časopisima pojavila vijest da je dr. Draganović „nestao“, a potom koji su časopisi obrađivali ovu problematiku i na koji način.

Dr. **Jure Krišto**, znanstveni suradnik s Hrvatskog instituta za povijest, u predavanju pod nazivom „Krunoslav Draganović i spašavanje hrvatskih izbjeglica nakon Drugog svjetskog rata“ naglasio je da u povijesti o Draganoviću i njegovim raznolikim poslovima postoji „mnogo izmišljotina, fantastičnih konstrukcija, nacionalnih i nacionalističkih predrasuda i obilje nepoznavanja nekih osnovnih podataka i sadržaja“. Primijetivši kako saveznička podjela izbjeglih Hrvata načelno nije bila nepravedna, ukazao je da je problem bio što su saveznici, vjerujući na riječ komunističkim vlastima, ratnim zločincima smatrali sve one koje su te vlasti stavljale na listu. Ističući da je spašavanje Hrvata nakon Drugog svjetskog rata bio sastavni dio skrbi opće Crkve za izbjeglice i prognanike, pojasnio je da su se hrvatski svećenici, a među njima i Draganović, spremno uključili u tu skrb.

Izlaganje pod nazivom „Draganovićevo skupljanje izvješća o stradanju Hrvata u Bleiburgu i na Križnom putu“ održao je vlč. **Anto Jelčić**, predsjednik HKDD-a i župnik sarajevske župe sv. Luke Evanđeliste u Novom Gradu,

koji je izrazio mišljenje da je Bleiburg simbol svih patnji i stradanja hrvatskog naroda koncem i nakon Drugog svjetskog rata, te kroz cijelo vrijeme komunističkog režima u Jugoslaviji. Podsjetio je da u vrijeme dešavanja tragedije prof. Draganović nije bio u Bleiburgu ni na Križnom putu, ali da je kroz nekoliko narednih godina susretao mnoge očevidce. Ustanovio je da je Draganović tada počeo promišljati kako skupiti što više istinitih podataka i dobiti veći broj izvješća od preživjelih očevidaca, bilo razgovorom ili pismeno od prijatelja koji su tada bili po logorima i nekim europskim zemljama. Ustvrdio je da je Draganović prikupio oko 2000 izvješća, u kojima su se neki očevidci potpisali punim imenom i prezimenom, obećavši da će svjedočiti gdje bude potrebno, dok su se pak drugi bojali dati svoje pravo ime i prezime.

U svom izlaganju pod naslovom „Doprinos Krunoslava Draganovića istraživanju komunističkih zločina“ djelatnica u Hrvatskom institutu za povijest dr. **Martina Ravančić Grahsek** istaknula je da je sakupljačka djelatnost Krunoslava Draganovića pridonijela da historiografija ima zanimljiv i koristan, iako i nesređen, fond. Ukazala je kako njegovi materijali zasigurno ne mogu biti sami po sebi dovoljni za istraživanje ratnih i poratnih zločina, ali da zasigurno čine jedan nužan segment istraživanja. Napomenula je kako je glavni nedostatak prikupljenih dokumenata neutemeljenost i proizvoljnost brojčanih procjena, na što je, kako je rekla, upozorio i sam Draganović.

Predavanje pod naslovom „Odnos Krunoslava Draganovića prema poglavniku Anti Paveliću i ustaškom pokretu“ održao je dr. **Mario Jareb**, viši znanstveni suradnik Hrvatskoga instituta za povijest u Zagrebu, koji je na početku istaknuo da je Krunoslav Draganović jedan od rijetkih Hrvata koji su djelovali tijekom Drugog svjetskog rata i u poraću čije ime i danas izaziva veliko zanimanje brojnih domaćih i inozemnih povjesničara i publicista. Kazavši kako neki publicisti Draganoviću pripisuju spašavanje velikoga broja ustaških ratnih zarobljenika, ustvrdio je da površni čitatelji takvih djela mogu steći dojam o njegovoj bliskoj povezanosti s ustaštvom i sa samim poglavnikom Antom Pavelićem. „Pritom takvi autori uglavnom sve izbjegle Hrvate smatraju ustašama, a ove pak redom smatraju ratnim zločincima na temelju ratnih poslijeratnih jugoslavenskih

komunističkih pritužbi koje nekritički prihvaćaju“, kazao je dr. Jareb... Podsjetio je da je Vinko Nikolić 1984. godine prenio više navoda iz Draganovićeve prikaza razgovora s Pavelićem, prema kojima mu je Draganović naglasio da je on kroz četiri godine Države „učinio mnogo dobra i mnogo zla“, ali da to prepušta hrvatskom narodu i povijesti, da o tome sude.

Gospodin **Hrvoje Jurčić** je iznio svoje svjedočanstvo o dr. Draganoviću, s naslovom: *Moji doživljaji s Draganovićem, o životu s njim u Pressbaumu, naši zajednički dani u Haus-Hof und Staatsarchivu u Wienu, moj zadnji susret s njim u Muenchenu prije njegovog puta u Trst*“.

Domagoj Tomas u predavanju naslovljenom „Odnos Krunoslava Draganovića i Ivana Tomasa“ pojasnio je da se izlaganje zasniva na analizi odnosa utemeljenim na Tomasovim tekstovima i pismima iz njegove bogate korespondencije. Ističući da su njih dvojica u stalnom kontaktu od Draganovićevo dolaska u Rim 1943., napomenuo je da se, prema dostupnim izvorima, može ustvrditi da njihovo poznanstvo datira od ranije. Naglasio je kako su nakon završetka Drugog svjetskog rata zajednički surađivali u okviru Bratovštine sv. Jeronima za pomoć hrvatskim izbjeglicama na osiguravanju duhovnih i materijalnih potreba za Hrvate u savezničkim izbjegličkim logorima.

O Krunoslavu Draganoviću u svjetlu crkveno-državnih odnosa u komunističkoj Jugoslaviji govorio je dr. **Miroslav Akmadža** s Hrvatskog instituta za povijest. Ustanovio je da su Jugoslavenske komunističke vlasti u iseljenom svećenstvu vidjele jednog od svojih glavnih neprijatelja, koji predstavlja stalni oslonac Svete Stolice, te da je stoga Krunoslav Draganović, radi svoje istaknutosti, često bio predmet spora u crkveno državnim odnosima. Podsjetio je da je na sjednici Savezne komisije za vjerska pitanja u prosincu 1957. konstatirano da u odnosima s Svetom Stolicom glavnu prijetnju predstavlja zavod Sv. Jeronima u Rimu, u kojem se nalaze dva „ustaška svećenika“ Krunoslav Draganović i Ivan Tomas, te da vrše neprijateljsku promidžbu protiv Jugoslavije. Govoreći o Draganovićevom odlasku iz Zavoda, ponovio je svjedočenje uglednih hrvatskih katoličkih svećenika u Rimu, Fabijama Veraje i Milana Simčića, prema kojim Draganović nije imao ništa protiv toga da napusti Zavod, ali je smatrao razboritim da crkvene vlasti iskoriste

„kartu Draganović“ da bi što više postigle kod komunističkog režima.

Predavanje pod naslovom „Političke prilike u Jugoslaviji u vrijeme Draganovićevo povratka“ iznio je dr. **Zdenko Radelić** s Hrvatskog instituta za povijest u Zagrebu. Podsjećajući na odnose između državnih vlasti i Katoličke Crkve, ustanovio je da tijekom 1960-ih godina spajaju represivne metode vladanja, s tim, kako je ustvrdio predavač, da je komunistička vlast i dalje nastojala da Crkva ostane isključivo u sferi vjere i da se ne izjašnjava o društvenim temama i o položaju vjernika. Zaključio je da je glavna značajka vremena u kojem se Draganović vratio u Jugoslaviju javno otvaranje nacionalnog pitanja, sukob između reformista i protoreformista te gospodarska kriza.

Mons. dr. **Mato Zovkić**, umirovljeni profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu izlagao je na temu „Draganovićevo djelovanje nakon prisilnog povratka iz emigracije (1968.-1983.)“. Pojasnio je da ovakvom formulacijom naslova predavanja izražava osobno uvjerenje da je Draganović bio silom doveden u Jugoslaviju 10. rujna 1967., te je podsjetio da je sa njim živio desetak godina u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu kao jedan od svećenika profesora. Spomenuo je da je jednog dana kod stola Draganović kazao kako je prije deset godina „dođen u ovu državu!“, što, kako je napomenuo mons. Zovkić, nitko nije komentirao znajući da on s njima u zemlji ne smije govoriti o načinu svoga dolaska pod cijenu života. „Nakon što je 10. rujna 1967. 'dođen' u Jugoslaviju zbog naivnog povjerenja dvojici lažnih prijatelja koji su bili jugoslavenski špijuni te kroz 14 mjeseci rešetan od policijskih isljednika komunističkog režima, Draganović je pušten na kontroliranu slobodu te 13. studenog 1968. smješten kod sestara milosrdnica na Ilidži gdje je preuzeo službu kućnog svećenika“, ustvrdio je mons. Zovkić dodavši kako je nadbiskup Čekada, iako je odbacio traženje ondašnje vlasti da ga smjesti u nadbiskupsku rezidenciju u Sarajevu, iskazivao puno povjerenje prema Krunoslavu Draganoviću kao svećeniku i znanstveniku.

Simpozij je završio misnim slavljem u katedrali Srca Isusova u Sarajevu, 10. studenoga, i pohodom grobu pokojnog prof. Draganovića na groblju Bare. Misnom slavlju je predsjedao nadbiskup vrhbosanski Vinko kard. Puljić u

zajedništvu s pomoćnim biskupom mons. dr. Perom Sudarom te uz koncelebraciju 17 svećenika i sudjelovanje predavača na simpoziju, članova bogoslovne zajednice, redovnica i drugih vjernika.

Krunoslav Draganović rođen je 30. listopada 1903. u Bosni i Hercegovini, u Brčkom, od oca Petra i majke Marije. Po ocu potječe iz hrvatske bosanske obitelji Orkići -Draganovići. Zaređen je za svećenika vrhbosanske nadbiskupije 1. srpnja 1928. Kroz četiri godine (1928.-1932.) vršio je razne službe u Vrhbosanskoj nadbiskupiji, gdje je pokazao svoje velike sposobnosti kao organizator, pokretač novih akcija i kao izvrstan predavač. Godine 1935. Postiže doktorat na temu: *Masovni prelasci s katoličan-*

stva na pravoslavlje u hrvatskom govornom području u vrijeme turske vladavine. Obnašao je brojne službe u vrhbosanskoj nadbiskupiji, potom predaje povijest u Zagrebu, a od 1943. Diplomatski djeluje pri hrvatskom predstavništvu kod Svete Stolice i koordinator između Caritasa Zagrebačke nadbiskupije i Hrvatskog Crvenog križa sa internircima u talijanskim logorima i zatvorima. U poslijeratnim godinama je razvio karitativnu djelatnost. 1967. Prisilno je doveden u Jugoslaviju. Po povratku, jedno vrijeme je radio kao profesor crkvene povijesti na Katoličkoj teologiji u Sarajevu. Umro je u Sarajevu 5. srpnja 1983. godine.

hta/I.O.

Pero Pranjčić:

Vremenita dobra i vremenita dobra u Crkvi

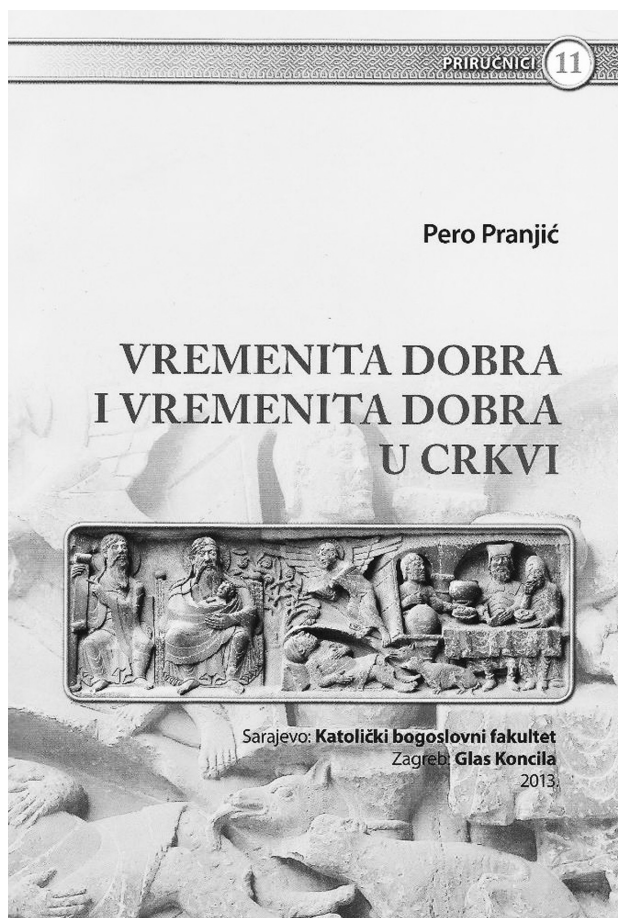
U četvrtak, 31. listopada 2013. iz tiska je izašla nova knjiga umirovljenog profesora crkvenog prava na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu dr. sc. Pere Pranjčića pod nazivom *Vremenita dobra i vremenita dobra u Crkvi*. Radi se o komentaru pete knjige Zakonika kanonskog prava. Međutim uz komentar pete knjige ZKPa, ovaj priručnik, namijenjen prije svega studentima teologije, obrađuje i komentira i druge kanone koji se dotiču tematike vremenitih dobara u Crkvi.

Iako na hrvatskom govornom području postoji komentar pete knjige ZKPa, profesora Nikole Škalabrina, novost Pranjčićeve knjige je u tome što u prvom dijelu donosi biblijsko-teološki kao i povijesni pregled vremenitih dobara, tj. promišlja biblijsko-teološki koja je svrha vremenitih dobara u Crkvi, koliko ona koriste čovječanstvu ako se ono njima pravilno služi, te koliko donosi nerada ako ih se zlorabi, a pogotovo kad im se robuje.

Knjiga koja ima 367 stranica je podijeljena u tri poglavlja: Biblijsko-povijesni vid vremenitih dobara; Peta knjiga ZKPa – Vremenita dobra u Crkvi; te Propisi o vremenitim dobrima u drugim knjigama ZKPa. Na kraju se donosi obimna literatura kako na hrvatskom jeziku, tako i na drugim svjetskim jezicima.

Knjiga je izašla u izdanju Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu te suizdanju Glasa Koncila iz Zagreba kao jedanaesta knjiga u nizu „Priručnici“. Knjigu je lektorirala prof. dr. sc. Marija Znika, a korektori su uz urednika Darka Tomaševića bili studenti KBFA u Sarajevu, Bojan Ivešić i Oliver Jerković.

Jedan od recenzenata knjige, prof. dr. sc. fra Velimir Blažević u svojoj recenziji ističe da je „Pero Pranjčić uložio puno truda u proučavanju i obrađivanju teme o vremenitim dobrima općenito i posebno o crkvenim dobrima kako u biblijsko-teološkom tako i kanonsko-pravnom pogledu. U današnje vrijeme i na našim prostorima, kad se iznose prigovori Crkvi glede posjedovanja i služenja vremenitim dobrima, a i kad doista u Crkvi ima pojava neprimjerenog raspologanja i upravljanja vremenitim dobrima, tema o crkvenim vremenitim dobrima: o potrebi da ih Crkva ima, o načinima stjecanja i raspologanja

vremenitim dobrima, te o korištenju, raspologanju i upravljanju crkvenim vremenitim dobrima sigurno je zanimljiva i važna.

Knjiga je zamišljena u prvom redu kao priručnik studentima na crkvenim učilištima, koji se spremaju za svećenike i proučavaju kanonsko pravo, ali će dobro doći i svima onima koji u Crkvi obnašaju različite službe koje uključuju brigu i odgovornost za stjecanje potrebnih vremenitih dobara za različite namjene, kao i za čuvanje vremenitih dobara, te za ispravno njihovo korištenje i upravljanje.“

Drugi recenzent knjige dr. sc. Klara Čavar u svojoj recenziji je istaknula da je „profesor Pranjčić na zanimljiv način prikazao problematiku vezanu za vremenita dobra u Crkvi. Njegovu knjigu ne možemo nazvati klasičnim komentarem kanonskog prava, odnosno V. knjige Zakonika kanonskog prava, prije bismo ovo djelo mogli nazvati cjelovitim prikazom razvoja misli i odredbi vezanih za materijalna dobra i njihovo mjesto u Crkvi.

Tema materijalnih dobara u Crkvi danas je vrlo aktualna, autor ju je obradio vrlo kritički, temeljeći nauk o vremenitim dobrima uvijek na teološkim temeljima, ne gubeći iz vida da Crkvi materijalna dobra trebaju samo za izvršenje njenog poslanja a ne za gomilanje ili bogaćenje. Čitajući knjigu dobije se prilično jasan uvid u odnos Crkve prema materijalnim dobrima kroz

različita povijesna razdoblja kao i njen odnos prema materijalnim dobrima danas.“

Knjiga se može nabaviti u Hrvatskoj na prodajnim mjestima Glasa Koncila, a u BiH u knjižari Izidor Poljak, J. Stadlera 5, Sarajevo.

kta/d.t.

NOVE KNJIGE

Vlč. Marijan Kopic

1936. – 2013.

Dana 8. studenog 2013. Godine u Svećeničkom domu VN u Sarajevu, u sedamdesetsedmoj godini života i pedesettrećoj godini svećeništva, preminuo je umirovljeni svećenik vrhbosanske nadbiskupije vlč. Marijan Kopic. Pokopan je u subotu, 9. studenog na gradskom groblju Bare.

Misu zadušnica za pokojnog Marijana u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u Sarajevu slavio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s pomoćnim biskupom mons. dr. Perom Sudarom i uz koncelebraciju 34 svećenika među kojima je bio i župnik rodne župa pokojnog Marijana Oštra Luka–Bok preč. Bartol Lukić. Na Misu su sudjelovala i dvojica od četvorice živuće braće pokojnog svećenika Marijana te jedna od dvije žive sestre i druga rodbina kao bogoslovna zajednica, časne sestre i drugi vjernici.

Prije Mise nazočnima se obratio ravnatelj Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu vlč. Fabijan Stanušić te podsjetio da je vlč. Marijan u spomenutom domu živio od 2. svibnja 2011. i da je od dolaska u mirovinu 1998. godine živio u zgradi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa. „Uz naglašenu hiperaktivnost, posebno na području misija, brige za studente i izbjeglice, slijepce i slabovidne osobe do zanimanja za druge religije i drugačije osobe, može se kratko sažeti Marijanov život. Dvije riječi bile su mu omiljene: 'brat' i 'duša', kazao je vlč. Fabijan zahvalivši osoblju Svećeničkog doma za brigu koju su pokazali posebno tijekom dva posljednja mjeseca kada je otkrivena Marijanova teška bolest.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić uputio je riječi sućuti rodbini pokojnog svećenika Marijana te kazao da, gledano očima vjere, čovjek nije ono što o njemu drugi govore i pišu niti ono što čovjek sam o sebi misli nego ono što Bog o njemu vidi. „Opraštajući se od našeg vrhbosanskog svećenika Marijana, mogu reći da je njemu sada sve jasno što mu na zemlji nije bilo jasno jer je sada oči u oči s Bogom. Nama to ostaje tajna i mi ne možemo prosuđivati ono što je Bogu pridržano. Bog prosuđuje ljudska srca i ljudske savjesti“, kazao je kardinal Puljić napominjući da, nakon što čovjek zakor-

ači u vječnost, vjera i nada prestaju jer čovjek tada gleda vječnu stvarnost. Rekao je da ostaju samo djela ljubavi koja je donio pred Boga te da je to samo Bogu znano. Podsjetio je na Isusovu opomenu apostolima i svima drugima da ne sude druge ljude. „Mi ljudi smo vrlo ograničeni i opterećeni predrasudama, Bog proniče ljudska srca“, kazao je kardinal Puljić prisjećajući se da je kao bogoslov u svojim studentskim danima prvi put vidio tada mladog svećenika vlč. Marijana kada je, na poziv poglavarice sestara, oduševljeno držao predavanje djevojkama.

Nadalje, nadbiskup je naglasio da kao nadbiskup moli za pokojnog svećenika Marijana, po čijim je riječima i rukama u slavlju Euharistije Isusa dolazio pod prilikama kruha i vina, da ga Krist Gospodin primi za svoj stol u nebeskom kraljevstvu. „Svu ljubav koju je pokojni svećenik Marijan imao prema Tebi, Gospodine, i prema bližnjima saberi u jedan kalež koji prikazujemo s Tvojom Krvlju i to primi za njegovu dušu“, riječi su kardinala Puljića koji je uputio molitvu Gospodinu i za sve žive, a posebno za svećenike da izgaraju iz ljubavi prema dušama koje su im povjerene. Pozvao je rodbinu pokojnoga Marijana da mole kako bi između sebe izmolili onog koji bi pošao putem svećeništva i naslijedio pokojnog Marijana te izgarao za duše u mjesnoj Crkvi vrhbosanskoj.

Na kraju Mise kancelar Vrhbosanske nadbiskupije preč. Ilija Orkić ukratko je prikazao životni put svećenika Marijana:

Marijan Kopic, rođen je 12. prosinca 1936. od roditelja Ive i Mande r. Ivanović u mjestu Oštra Luka, župa Oštra Luka-Bok. Njegova rodbina i župljani su ga zvali Miro. Osnovnu školu pohađa u Oštroj Luci, srednju u Zagrebu, a teologiju u Đakovu gdje je i zaređen za đakona 11. travnja 1961. i za svećenika 29. lipnja iste godine. Najprije je bio imenovan župnim vikarom u Morančanima, da bi se ubrzo vratio na dovršetak bogoslovnog studija u Đakovo (1962. godine). Potom postaje župni vikar u Derventi; da bi 1. rujna 1963. bio imenovan župnikom u Rastičevu na Kupresu. Od 8. listopada 1963. do 30. lipnja 1964. nalazi se na odsluženju vojnog roka. Povratkom iz vojske pono-

vno je župnik u Rastičevu. U ljeto 1967. imenovan je dušobrižnikom u Innsbrucku (Austrija). Godinu dana kasnije je imenovan ravnateljem bogoslova u Eichstätetu. U Hrvatskoj katoličkom misiji u Ravensburgu je aktivan od 1975. godine, da bi dekretom Ordinarija u Ravensburgu 1978. bio imenovan upraviteljem misije u Ulmu. Dana 17. studenoga 1981. upućen je kao misionar u Zair - dijeceza Kalemie - Kirungu. Zbog teške tropske malarije ubrzo se vratio iz Afrike (1982.) i nekoliko godina je na liječenju i oporavku – kako navodi u svom pismu od 25. lipnja o. g. Godine 1987. odlazi na svećenički rad u Rottenburg i dopušteno mu je djelovanje u biskupiji Augsburg. Dekretom Ordinarija u Augsburgu od 26. ožujka 1996. je umirovljen. Od 1998. godine je umirovljenik u Sarajevu, i ujedno pastoralno skrbi o slijepim i slabovidnim osobama u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Za boravka u Njemačkoj, pomagao je liječenju nekoliko svećenika, te se brinuo da više bogoslova dođe na kurs njemačkog jezika, kako bi bolje naučili njemački jezik. Pomagao je u vrijeme rata – 1992 – 1995. mnoge ranjenike i izbjeglice iz Bosne i Hercegovine. U svom pismu o iskustvu vjere (lipanj 2013.), napisao je: „Potrebno je zaista da svećenik ima veliku i čvrstu vjeru, da voli svoj svećenički poziv, ali je u kriznim momentima, još važnije da ima veliku ljubav prema svojoj biskupiji“. Preminuo je u prijednevnim satima 8. studenoga

2013. u Svećeničkom domu u Sarajevu. U oporuci, između ostalog stoji: „Svima praštajući sve molim za oprostjenje zahvalan Bogu za život i milost svećeništva.“ Prema njegovoj želji, materijalna dobra ostavlja Bogosloviji.

Kardinal Puljić je vodio i sprovodne obrede na groblju Bare, a na sahranu je došlo i nekoliko slijepih i slabovidnih osoba u znak zahvalnosti za zauzimanje za njih - vlč. Marijana. Riječi zahvalnosti za učinjena dobra uputila je i profesorica Ina Krsmanović ističući da je svećenik Marijan posvetio život vjeri i dobrim djelima. Prema njezinim riječima, bio je „izuzetan čovjek, velikoga srca, prijatelj istinske dobrote, ljubazan, gostoljubiv, iskren i u riječima i u srcu“. „Mnogo dobrote zasadio je na ovom svijetu; posjećivao je bolesnu djecu, bolesnike, siromašne i pomagao im kako riječju tako i djelom. Pomagao je ljudima u teškoj materijalnoj situaciji i suosjećao s patnjama čovjeka“, kazala je profesorica Krsmanović ističući da s ljubavlju čuva uspomenu na pokojnog Marijana, na njegovu dobrotu i pažnju. Pokojni svećenik Marijan sahranjen je u svećeničku grobnicu na groblju Bare – Sarajevo.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

kta/Ilija O.

PASTORALNI KALENDAR - 2014.

SIJEČANJ 2014.

1	S	MARIJA BOGORODICA , <i>Nova godina - Međunarodni molitveni dan za mir</i>
2	Č	Bazilije V., Grgur N., Grgo, Gregor
3	P	Ime Isusovo, Danijel, Florencije, Genoveva
4	S	Andela Folinjska, Emanuel, Borislava - <i>Prva subota – molitva za duhovna zvanja</i>
5	N	2. PO BOŽIĆU , Gaudencije, Radoslav, Miljenka
6	P	BOGOJAVLJENJE – Tri kralja , Gašpar, Melkior, Baltazar - <i>Dan sv. Djetinjstva</i>
7	U	Rajmund, Lucijan, Krispin, Zorislav
8	S	Severin, Teofil, Bogoljub, Apolinar - <i>Stadlerov dan</i>
9	Č	Hadrijan, Honorat, Julijan, Živko
10	P	Miltiad, Petronije, Agaton, Dobroslav - + Alojzije Žagar 1971.
11	S	Honorat, Teodozije, Časlav, Neven
12	N	KRŠTENJE GOSPODINOVO , Ernest, Tatjana, Bernard
+ Franjo Momčinović 1957.
13	P	Hilarije, Remigije, Radovan, Veronika - + Ivan Kulijer 1937.
14	U	Feliks, Srećko, Rajko, Makrina - + Andrija kordić 1995
15	S	Pavao Pustinjak, Mavro, Anastazija - + Ljubomir Ivan Roje 1945.
16	Č	Marcel, Oton, Mislav - + Jakov Kovačević-Stiješić 1991.
17	P	Antun opat , Ante, Lucije, Lavoslav <i>Patron: Gorice</i> ; + Ivan Krajina 1997
18	S	Priska, Margareta Ugarska, Biserka - <i>Molitvena osmina za jedinstvo kršćana</i> ;
+ Stjepan Ilić 1964. + Smiljan Franjo čekada 1976; + Branko Karlić 2007.
<i>KREŠEVSKI DEKANAT</i>
19	N	2./GODINU , Mario, Ljiljana, Marta, Makrije + Juraj Heruc 1910,
+ Jozo Tomić st. 2006.
20	P	Fabijan, Fabijana, Sebastijan
21	U	Agneza , Janja, Neža, Epifanije - <i>Svećenički tjedan u ZGB</i>
22	S	Vinko đakon, Vinka, Irena R., Vice - + Ambrozije Mijić 1946.
23	Č	Emerencijana, Ema, Vjera
24	P	Franjo Saleški , Bogoslav - 171. god. Rođenja Josipa Stadlera
25	S	OBRAĆENJE SV. PAVLA , Ananija, Henrik – <i>Završetak molitvene osmine za jedinstvo</i> ;
<i>RAMSKI DEKANAT</i>
26	N	3./G. , Timotej i Tit – <i>Nadbiskupijski molitveni dan za mir</i>
27	P	Andela Merici, Anđelka, Julijan, Vital
28	U	Toma Akvinski , Tomislav, Tomo, Leonid
29	S	Valerije, Konstancije, Zdeslav, Akvilin
30	Č	Martina, Tina, Hijacinta, Gordana, Darinka
31	P	Ivan Bosco , Marcela, Viktor, Klaudije - + Petar Anić 2002; <i>KŠC - Žepče</i>

VELJAČA 2014.

- 1 S Brigita, Gita, Miroslav, Sever – *Prva subota: molitva za duhovna zvanja;*
+ Anto Vujičić 1990.; + Dragan Čturić 2004. ; *SARAJEVSKI DEKANAT*
- 2 N 4./G. Prikazanje Gospodinovo u hramu - SVIJEČNICA –**
Dan posvećenog života – Dan života
- 3 P Blaž, Vlaho, Tripun, Tripo, Oskar - + Franjo Bauer 1940; + Mato Božić 2009.
- 4 U Maria de Mattias, Eutih, Diodor, Gilbert
- 5 S **Agata**, Dobrila, Modest, Jagoda
- 6 Č **Pavao Miki i dr.**, Doroteja, Dora
- 7 P Maksim, Julijana, Rikard, Držislav – Nikola Đebić(Gjebić) 1930; + Petar Tunjić 2009.
- 8 S Jeronim, Jerko, Jozefina, Mladen – *Stadlerov dan;* + Dragutin Alaupović 1967;
SUTJEŠKI DEKANAT
- 9 N 5./G., Skolastika, Apolonija, Sabin, Sabina: proslava sv. Tripun u Kotoru – kard.**
- 10 P **Alojzije Stepinac**, Alojzija, Lojzika, Vjekoslav – *Patron: Orašje*
- 11 U BDM Lurdska, Marija, Mirjana - *Dan bolesnika;* + Zvonko Petrović 2004.
- 12 S Eulalija, Melecije, Zvonimir, Zvonka
- 13 Č Katarina Ricci, Kristina, Božidara
- 14 P Valentin, Zdravko, Valentina, Vital - + Josip Matković 1998.
- 15 S Onezim, Faust, Klaudije, Vitomir, Vito; *BUGOJANSKI DEKANAT*
- 16 N 6./G., Julijana, Samuel, Daniel, Miljenko; + Stjepan Prgomet 1956.**
- 17 P Bartol, Benedikt, Flavije - + Stjepan Fontana 1971. *Duhovne vježbe za svećenike*
- 18 U Šimun, Bernardica
- 19 S Konrad, Rajko, Blago, Ratko - + Mato Momčinović 1920.
- 20 Č Leon Čudotvorac, Lav, Lea
- 21 P Petar Damiani, Damir, Natalija, Zaharija
- 22 S **KATEDRA SV. PETRA**, Petar, Izabela, Tvrtko - + Ivan Zirdum 1954.;
TRAVNIČKI DEKANAT
- 23 N 7./G., Polikarp, Romana, Grozdan**
- 24 P Montan, Goran, Modest, Sinerot - + Ivan Čondrić 1946, Danijel Franjo Dujić 1920.
- 25 U Nestorije, Cezarije, Hrvoje, Donat, Berislav
- 26 S Aleksandar, Aleksa, Viktor, Robert - + Ivan Starčević 1982,
- 27 Č Gabrijel Žalosne Gospe, Donat Zadarski - + Petar Perić 1943.
- 28 P Roman, Bogoljub, Vikica, Teofil - + Ivan Pavlinac 1970; + Stjepan Oršić 1908;
+ Juraj (Đuro) Majetić 1964.

OŽUJAK 2014.

1	S	Feliks, Albin, David, Hadrijan – <i>Prva subota: molitva za duhovna zvanja;</i>
+ Marko Paradžik 1977; + Šimo Janjić 2003. <i>ŽEPAČKI DEKANAT</i>
2	N	8./Kroz G. , Iskra, Ines, Čedomil, Lucije - + Stanislav Božić 1087;
+ Josip Mikić 2008.
3	P	Marin, Marinko, Ticijan, Kamilo
4	U	Kazimir, Eugen, Natko
5	S	Pepelnica , Teofil, Lucije I., Hadrijan, Vedran
<i>post i nemrs + Zvonimir Blažun 1975.</i>
6	Č	Ruža, Koleta, Agneta, Zvezdana, Viktor
7	P	Perpetua, Felicita, Eugen, Efrem, Tereza - + Stjepan marković 1961;
+ Mato Bičvić 1989.
8	S	Ivan od Boga, Boško, Ivša, Poncije – <i>Stadlerov dan</i> ; + Augustin Nikić 1936.;
<i>DERVENTSKI DEKANAT</i>
9	N	1. KOR. , „Čista“, Franciska R., Franjka, Fanika
10	P	Emil, Makarije, Kajo, Simplicije
11	U	Firmin, Tvrtko, Blanka, Kandid
12	S	Bernard, Budislav, Maksimilijan, Fina <i>kvatre</i>
13	Č	Patricija, Sabina, Rozalija, Ratka
14	P	Matilda, Milijana, Borka, Paulina, Eva <i>kvatre</i>
15	S	Mengin, Zaharije, Veljko, Vjekoslava <i>kvatre -</i>
+ Antun Buljan 1964.; <i>TUZLANSKI DEKANAT</i>
16	N	2. KOR. , „Pačista“, Hilarije, Julijan, Euzebija, Tacijan - + Franjo Kovačević 1940.
17	P	Patrik, Patricija, Gertruda, Konrad, Domagoj
18	U	Ćiril Jeruzalemski, Ćiro, Aleksandar, Eduard
19	S	JOSIP, ZARUČNIK BDM , Josipa, Joso – Patron: MO; G. Dubica; Rankovići;
Sa-Marindvor; Špionica; Teslić; Zavidovići; Zenica, KŠC – Sarajevo./ <i>kardinal u Dubici</i>
20	Č	Niceta, Dionizije, Vlado
21	P	Kristijan, Vesna, Vlasta, Serapion, Kasijan
22	S	Oktavijan, Lea Rimska, Leonarda, Jaroslav; <i>ŠAMAČKI DEKANAT</i>
23	N	3. KOR. , „Bezimena“, Oton, Anuncijata, Rebeka – <i>Nedjelja solidarnosti</i>
24	P	Latin, Javorka, Simon – + Rikard Weis 1945; <i>Dan svjedoka vjere</i>
25	U	BLAGOVIJEST , Marijana, Marijan, Maja – Patron: Bogoslovija
26	S	Montan i Maksima
27	Č	Lidija, Rupert, Lada
28	P	Priska, Guntram, Renata, Sonja
29	S	Bertold, Eustazije - + Mirko Perčinlić 1966.; <i>DOBORSKI DEKANAT</i>
30	N	4. KOR. , „Sredoposna“, Zosim, Bogoljub, Leonard - + Franjo Jurić 1948.
31	P	Benjamin, Balbina, Gvido, Natalija

TRAVANJ 2014.

- 1 U Venancije, Anastazije, Staš, Mavro, Paulin - + Julijan Kozinović 2010
- 2 S Franjo Paulski, Teodora, Božidara, Leopold – Vincencij Ferrarij Paulko 1921.
- 3 Č Siksto, Krest, Rikard, Svevlad, Radojko -
- 4 P Marija, Maja, Marijan, Izidor, Platon
- 5 S Vinko Fererski, Irena, Kresencija: *Prva subota – molitva za duhovna zvanja*
- 6 N **5. KOR., „Gluha“, Irenej, Petar Ver., Prudencije,**
- 7 P Ivan de , Herman, Teodor, Serapion - + Franjo Kopic 1929.
- 8 U Dionizije, Timotej, Diogen, Klement, Julijan - + Drago Sučić 1988; *Stadlerov dan*
- 9 S Maksim, Demetrije, Liberan, Libor, Hugo - + Božo Markotić 1995;
+ Marko Kamenjaš 2007.
- 10 Č Mihovil, Magdalena, Bonifacije - + Ilija Violloni 1945; + Petar Živković 1985.
- 11 P **Stanislav**, Stanko, Stanislava, Filip, Izak - + Petar Grgić 1982.
- 12 S Sofija, Julije I., Zenon, Saba, Damjan - + Antun Bogdan 2001.
- 13 N **CVJETNICA**, Martin I., Hermenegildo, Ida – *katedrala 10,30h*
- 14 P Valerijan, Maksim, Zdravko, Lambert
- 15 U Teodor, Krescencije, Rastislav - + Miodrag Mišković 2008.
- 16 S Benedikt, Bernardica, Leonida, Optat – *Posveta ulja – katedrala 10,30 –
Djelo sv. Petra PMD*
- 17 Č **Veliki četvrtak**, Šimun, Inocent, Robert - katedrala 18h Misa Večere Gospodnje
- 18 P **Veliki petak**, Euzebije, Anastazije, Romano (*post i nemrs*)
Obredi u katedrali 18h
- 19 S **Velika subota**, Marta, Leon, Berta – + Antun Dujmušić 1943;
- 20 N **USKRS**, Anicet, Sulpicije, Marcijan, Agneta, Dina –+ Bernard Batvić 1921.
Misa u katedrali 10,30h
- 21 P Anzelmo, Konrad; *Uskrsno primanje u 11h.*
- 22 U Soter i Kajo, Vojmil, Leonida
- 23 S Juraj, Jure, Đurđica, Đuro, Georg, Adalbert – *Patron: Derventa, Morančani, Vitez*
- 24 Č Fidel Sigmarigenski, Fidelis, Fides, Vjera - + Petar čalić 2010.
- 25 P **MARKO EV.**, Klarencije, Maroje, Ermin – *Patron: Gradačac, Ilijaš, Plehan, Potočani*
- 26 S Kleto, Pashazije, Julije, Stanislav, Višnja - + Augustin Halili 1976.
Krizma: P.S. Dolac 11h i Brajkovići 17h.
- 27 N **2. USKR., - N. Bož. Milosrđa**, Ozana Kot., Euzebije, Polion;
krizma: P.S. Busovača11h.
- 28 P Petar Chanel, Ljudevit M. Grignon, Vital; - + Matej (Matko) Livajušić 1978.
- 29 U **KATARINA SIJENSKA**, zaštitnica Europe, - + Josip Bezić 1893; + Stjepan Jularić 1999.
- 30 S Pio V., Venancije - + Josip Kalčik 1994. *Svećenički sabor*

SVIBANJ 2014.

- 1 Č **Josip Radnik**, Jeremija, Žigmund – + Ivan Mitrović 1912;
Patron: Turbe, Pale; Hodočašće u Olovo: Krizma: P.S. Turbe 11h; T.V. Lukavac 11h.
- 2 P **Atanazije**, Antonin, Boleslav, Boris / *partnerstvo s Klagenfurtom*
- 3 S **FILIP I JAKOV AP.**, Jakiša, Jakica; *Prva subota: molitva za duhovna zvanja;*
Krizma: T.V. Morančani 11h, i Šikara 17h; P.S. Podkraj 11h i Ovčarevo 17h.
- 4 N **3. USKR.**, Antonina, Florijan, Cvjetko - + Ivan Vlašić 1984. *Klagenfurt;*
T.V. Tuzla 11h ; P.S. Guča Gora 11h.
- 5 P Peregrin, Maksim; - + Anto Alaupović 1948.
- 6 U Dominik Savio, Marijan, Irenej Srijemski
- 7 S Dujam, Duje, Flavije, Gizela; - + Josip Matišić 1921.
- 8 Č Arsen, Amat, Ida, Ulrika Nisch - + Marko nedić 1952; + Jozo Perić 2005;
+ Marko Josipović 2009; *Stadlerov dan*
- 9 P Izaija, Dionizije, Pahomije, Herma, Beata; - + Josip vasilina 1988.
- 10 S **Ivan Merz**, Gospa Trsatska – *Dubrave: Šimunovo; Ministranstvo zborovanje;*
Krizma: A.N. Nova Bila 11h; T. V. Husino 17h. i V.P. Bučići 17h; P.S. Prud 17h.
- 11 N **4. USKR.**, Franjo Hieronim, Zvezdana; *Krizma: T.V. Živinice 11h;*
V.P. Vitez 11h i P.S. Grebnice 11h.
- 12 P **LEOPOLD B. MANDIĆ**, Nerej, Ahil - + Anto Šarić 2010;
Patron: Brijesće, Dragunja, Maglaj.
- 13 U Gospa Fatimska, Servancije, Agneta
- 14 S **MATIJA AP.**, Mate, Matko, Matea
- 15 Č Izidor, Sofija, Sonja; - + Jakov Barišić 1942
- 16 P Ivan Nepomuk, Genadije, Florencije
- 17 S Paškal, Paško, Gizela, Heraklije; - + Milidrag Bujas 1991.;
Krizma: A.N. Rankovići 11h; V.P. Tolisa 11h i Dubrave 17h.
- 18 N **5. USKR.**, Ivan I., Venancije, Feliks S., Srećko; - + Ivan Subašić 1945.:
Krizma: V.P. Par selo 11h
- 19 P Urban, Teofil, Rajko, Ivon
- 20 U Bernardin Sijenski, Lidija, Zlatka, Zlata; - + Petar Ajvazović 1945.
- 21 S Kristofor Magallanes, Timotej, Dubravka; - + Anđelko Franjičević 1954;
+ Vlastimil Antun Fijala 1986.
- 22 Č Rita iz Cascie, Helena, Jelka, Renata
- 23 P Deziderije, Željko, Želimir, Željana, Spes
- 24 S Marija Pom., Ivana, Šimun Stilita; - + Andrija Jagatić 1901.
patron: Glogarice/ CH _ kardinal; Krizma: A.N. Novi Travnik –
Presv. Trojstvo 11h; susret PMI – katedrala Sa
- 25 N **6. USKR.**, Beda Č., Grgur VII., Marija Magdalena; - + Caleb Violoni 1917/ *CH - kardinal*
- 26 P Filip Neri, Zdenko
- 27 U Augustin Kanterberijski, Julije, Bruno; - + Josip Konopka 1988.
- 28 S German, Vilim, Herkulan, Velimir
- 29 Č **UZAŠAŠĆE GOSP-SPASOVO**, Euzebije, Ervin, Većeslav; *patron: N. Travnik*
- 30 P Bazilije, Emilija, Anastazije
- 31 S **POHOD BDM**, Petronila, Silvije – *Dan mladih – Komušina;*
Krizma: V.P. Radunice 17h; P.S. Boće 17h.

LIPANJ 2014.

1	N	7. USKR. , Justin, Mladen, Liberije, Slobodan; <i>Krizma: V.P. Novi Šeher 11h; P.S. Ulice 11h.</i>
2	P	Marcelin i Petar, erazmo, Eugen; - + Vinko Vidaković 2006.
3	U	Karlo Lwanga i dr. , Klotilda
4	S	Kvirin Sisački, Optat, Nikola, Predrag; - + Marijan Ivandić 1945; + Josip Perčinlić 1945; + Mirko Radoš 1945.
5	Č	Bonifacije , Bono, Dorotej, Eutih, Franko; - + Stjepan Ezgeta 1933; + Stjepan Pašalić 1950.
6	P	Norbert, Artemije, Paulina, Neda
7	S	Koloman, Robert, Radoslav, Antun de Fatatis; - + Franjo Bulić 1999. <i>Prva subota: molitva za duhovna zvanja; Krizma: V.P. Domaljevac 11h i Orašje 17h; P.S. Novi Travnik-Uzašašće G. 11h i Travnik 17h; T.V. Breške 11h i Drijenča 17h.</i>
8	N	DUHOVI - PEDESETNICA , Fortunat, Vilim, - + Ivan Barčanac 1993; <i>Patron: Fojnica, Nova Bila; Stadlerov dan; Krizma: V. P. Sarajevo 11h P.S. N. Grad 11h.</i>
9	P	Marija Majka Crkve , Efrem, Kolumban, Rikard; - + Franjo Kralik 1976. <i>Patron: Garevac</i>
10	U	Bogumil, Dijana, Biserka
11	S	Barnaba ap. , Borna, Ratimir, Roza, Ruža <i>kvatre</i>
12	Č	Bazilid, Onofrije, Leon, Lav, Eshil, Placid
13	P	Antun Padovanski , Ante, Antonija <i>kvatre</i> <i>Patron: Boće, Bugojno, Bukovica, Busovača, Dobretići, Drijenča, Gračac, Lukavac, Rastićevo, G. Močića-Sijekovac, Sivša, Sočanica, Vukanovići, Žepče, Podhum-Žitače.</i>
14	S	Rufin, Valerije, Zdravko, Zdravka, Elizej <i>kvatre; Krizma: V.P. Dragunja 11h i Ilijaš 17h. P.S. Bistrica 11h i Maglaj 17h.</i>
15	N	PRESVETO TROJSTVO , Amos, Vid, Vito, Toma, Germana; <i>Patron: Vidovice, N. Travnik; N. Sarajevo; Krizma: Kraljeva Sutjeska 11h ; P.S. Derventa 11h.</i>
16	P	Auro, Zlatko, Zlata, Aurelije, Beno
17	U	Diogen, Inocent, Rajner, Petar, Laura
18	S	Marko, Marcelijan, Paula, Amando
19	Č	TIJELOVO , Romuldo, Gervazije, Protazije, Deodat; - + Marijan Džojić 1921.
20	P	Margareta, Naum Ohridski, Florencija; - + Josip Fuks 1954; Zdravko Mandić 2012.
21	S	Alojzije Gonzaga , Alojzija, Lojzika, Vjekoslav; -+ Nikola Burić 1993; <i>Patron: Pećnik, Travnik sjemenišna crkva; Krizma: V.P. Vareš 11h i Vijaka 17h.; P.S. Zovik 11h i Poljaci 17h.</i>
22	N	10./G. , Paulin N., Ivan Fisher, Toma Mor; - + Mato Ivkić 1993.; <i>Krizma: V.P. Osova 11h; P.S. Špionica 11h</i>
23	P	Marija, Josip, Flavije, Aron; - + Anto Lutter 1992. <i>kardinal u Podmilačju 18h.</i>
24	U	ROĐENJE IVANA KRSTITELJA , Ivan, Ivana; <i>Patron: Bijelo Brdo, D. Tramošnica, Jelah, Kraljeva Sutjeska, Lug-Brankovići, Otinovci. Podmilačje, Tarčin, Travnik, Uzdol, Živinice.</i>
25	S	Maksim, Prosper, Adalbert, Salamon; - + Jozo Tomić 2007.
26	Č	Ivan i Pavao, Virgilije, Zoran, Deodat
27	P	PRESVETO SRCE ISUSOVO , Robert, Radoslav, Ćiril Al., <i>Patron: VN, katedralna župa, Bos. Šamac, Brčko; Čajdraš; Doboj; Glavice; Novo Selo, Pećine, Prozor, Zvornik; Ređenje svećeničko</i>
28	S	Prečisto Srce Marijino , Irenej, Fortunat, Vilim; <i>Patron: Foča k/Dervente; Posavska Mahala, Skopaljska Gračanica; Krizma: T.V. Zenica-Čajdraš 11h, i Žepče 17h; P.S. Kopanice 11h i Gorice 17h;</i>
29	N	11./G., PETAR I PAVAO, AP. , Paula, Krešimir; <i>Patron: Brajkovići, G. Komušina, Kakanj, Kulina, Lovnica, Novo selo-Balegovac, Tuzla. PAPAN DAN.</i>
30	P	Prvomučenicima Svete Rimske Crkve, Bazilid; - + Dragutin Kamber 1969.

SRPANJ 2014.

1	U	Aron, Martin, Teodorik, Oliver, Predrag
2	S	Oton, Višnja, Ostoja, -+ Antun Jeglič 1937.
3	Č	TOMA AP. , Tomislav, Rajmund
4	P	Elizabeta Port., Elza, Laura, Berta
5	S	ĆIRIL I METODIJE , Antun, Marta; + Krunoslav Draganović 1983.
<i>Patron: Bogoslovska crkva sv. Ćirila i Metodija; Proa subota: molitva za duhovna zvanja.</i>
6	N	12./G. , Marija Goretti, Marica, Suzana, Agata; + Stipo Barišić 1944.
7	P	Vilibald, Vilko, Benedikt XI., Odon, Goran
8	U	Akvila, Priska, Priscila, Prokopije, Pankracije; <i>Stadlerov dan</i>
9	S	Marija Prop. Isusa Petković , Marija – <i>Zaštitnica misija u BiH.</i>
10	Č	Feliks, Filip, Rufina, Viktorija; + Marijan Šoljić 1986.
11	P	BENEDIKT OPAT , Pio, Placid, Olga, Budimir; + Nikola Pranjić, st. 1998.
12	S	Proklo, Hilarije, Fortunat, Mohor, Živko
13	N	13./G. , Gospa Bistrička, Henrik
14	P	Kamilo de Lellis, Angelina, Gašpar
15	U	Bonaventura , Bono, Dobroslav, Vladimir; <i>Patron: BL, Visoko</i>
16	S	Gospa Karmelska, Karmela, Karmelo; + Božidar Bralo 1945; + Ivan šarić 1960;
<i>Patron: Karmel na Stupu</i>
17	Č	Nadan, Hijacint, Justa, Rufina, Marcelina
18	P	Emilije, Emilija, Ljuba, Teodozija, Bruno
19	S	Makrina, Simah, Aura, Zora, Zlatka, Zlata
20	N	14./G. , Ilija Tišbijac, Apolinar; <i>Patron: B. Brod; Čemerno, Doljani, Kandija, Kiseljak, Korićani, Novi Šeher, Rostovo, Sol. Kula, Turić, Ularice, Zenica. (Kard. BL).</i>
21	P	Lovro Brindiški, Danijel pr., Dane, Danica; + Ivan Rajić 1989.
22	U	Marija Magdalena , Manda, Magda; + Andrija Antunović 1934;
+ Dominik Stojanović 2009.
23	S	BRIGITA ŠVEDSKA , Ezekijel, Apolinar
24	Č	Kristina, Eufrazija, Boris, Ljudevita
25	P	JAKOV AP. , Jakša, Jaka, Kristofor, Krsto; + Branko Grulich 1989.
26	S	Joakim i Ana-roditelji BDM , Anka, Anica; - + Andrija Avelin Predmersky 1914.
<i>Patron: Banbrdo, Domaljevac, Par Selo, Potkraj, Radunice, Žabljak../
kardinal u Domaljevcu</i>
27	N	15./G. , Klement Ohr., Klemo, Celestin I.; + ladislav Buljan 1986.
28	P	Prohor, Nikanor, Viktor I., Nazarije, Celzo
29	U	Marta , Lazar, Urban II., Vilim
30	S	Petar Krizolog, Julija, Maksima
31	Č	Ignacije Lojolski , Vatroslav, Fabije, Ognjen; <i>Patron: Grbavica</i>

KOLOVOZ 2014.

1	P	Alfonz Liguori , Jonatan;
2	S	Euzebijije, Petar Juliani, Stjepan I., Krunoslav (Gospa od Anđela); + Dragan Čuić 1939.
<i>Patron: G. Tramošnica; Prva subota: molitva za duhovna zvanja</i>
3	N	16./G. , Augustin Kažotić, Martin, Spaso; + Martin Anić 2006.
4	P	Ivan Marija Vianney, Justin, Krescencije
5	U	Gospa Snježna, Kasijan, Margareta, Nives; <i>Patron: Deževica, Poljaci</i>
6	S	PREOBRAŽENJE GOSPODINOVO , Just, Oktavijan; + Ivan Trobentar 1977;
+ Rudolf Romer 1962; + Franjo Tomašević 2007. <i>Patron: Borovica</i>
7	Č	Siksto II., Kajetan, Donat, Albert
8	P	Dominik , Nedjeljko, Dinko, Dominko, Neda; + Emil-Stjepan Čondrić 1945?
<i>Stadlerov dan; Patron Gorazde</i>
9	S	TEREZIJA BENEDIKTA OD KRIŽA , Edita, Tvrtko; + Antun Mohorić 1937.
10	N	17./G. , Lovro, Lovorko, Laura, Klaudije; + Marko Jozinović 1994.
<i>Posveta crkve na Ulicama</i>
11	P	Klara, Jasna, Jasminka, Suzana, Rufin; + Dragutin Čelik 1958; + Joso Filipović 2006.
12	U	Ivana Franciska de Chantal, Franjka, Francika; + Zvpnko Raić 2006.
13	S	Poncijan i Hipolit, Poncije, Antioh, Maksim + Ivan Kristić 1960; + Josip Džajkić 2000.
14	Č	Maksimilijan M. Kolbe , Kova, Koviljka; Stjepan Gašparević 1937.; <i>kard. Kondžilo 18h.</i>
15	P	UZNESENJE BDM – V. GOSPA , Mara, Tarzicije; <i>Patron: Breške, Dolac, Haljinići, Komušina, Koraće, Kreševo, Olovo, Osova, Rama-Ščit, Suho Polje, Uskoplje-G.Vakuf, Tolisa, Stup. (kard. na Stupu u 19h)</i>
16	S	Stjepan Ugarski, Rok, Roko, Krunoslav, Kruno; <i>Patron: Prud</i>
17	N	18./G. , Miron, Klara, Natalija; + Ivan Dujmušić 1937.
18	P	Jelena Križarica, Jelka, Jela, Helena, Leonardo; + Marko Majurić 1933.
19	U	Ivan Eudes, Magna, Timotej, Ratko, Jordan; + Stjepan Sokolović 1972.
20	S	Bernard , Samuel pr., Maria de Mattias; + Tomo Igrec 1938.
21	Č	Pio X. , Agaton, Sidonije; + Izidor Poljak 1924.
22	P	BDM Kraljica , Vladislava, Regina- <i>Patron: Bijeljina</i>
23	S	Ruža Limska, Ružica, Rozalija, Roza, Flavio
24	N	19./G. , Bartol ap., Bartolomej, Bariša, Emilija; + Nikola Krilić 1924.
25	P	Ljudevit, Josip Kalasancijski, Sever
26	U	Melkizedek, Aleksandar, Branimir – <i>Susret generacije u Travniku</i>
27	S	Monika , Cezarije, Amadeo, Bogoljub, Anđelka
28	Č	Augustin , August, Tin, Pelagije, Vivian, Živko
29	P	Glavosijek Ivana Krstitelja , Ivan, Bazila; <i>Patron: Odžak</i>
30	S	Petar, Margarita, Didak/ <i>XVIII. Katehetski dan</i>
31	N	20./G. , Josip iz Arimateje, Nikodem, Aristid

RUJAN 2014.

1	P	Jošua, Siksto, Terencije, Verena, Viktor - <i>Seminar za jurisdikciju</i>
2	U	Prosper, Just, Ingrid - <i>Seminar za jurisdikciju</i>
3	S	Grgur Veliki , Grga, Gregor, Gordana - + Božidar Bralo 1945. + Pero Anić 2013.
4	Č	Mojsije, Marin, Bonifacije I., Ida, Irmgard
5	P	Majka Terezija, Urban, Teodor, Božidar
6	S	Zaharija pr., Eleuterij, Magnus – <i>Prva subota: molitva za duhovna zvanja</i>
7	N	21./G. , Marko Križ., Regina, Dragica
8	P	MALA GOSPA , Hadrian, Amon, Serafina – Patron: + Ivan Kozinović 1931.
<i>Patron: Bežlja, Brestovsko, Brusnica, Husino, Modriča, Ulice. Stadlerov dan</i>
9	U	Petar Claver, Hijacint, Hijacinta
10	S	Nikola Tolentinski, Pulherija, Sebastijan - + Tomislav Jablanović 1986.
11	Č	Adelfo, Gašpar, Bonaventura
12	P	Ime Marijino, Mirjam, Gvido – <i>Patron: Gromiljak, Oštra Luka-Bok, Svilaj</i>
13	S	Ivan Zlatousti , Zlatko, Amat, Ljubo, Ljuba – <i>Obljetnica posvete Prvostolnice</i>
14	N	22./G. , Uzvišenje sv. Križa, Višeslav, Slavko – <i>Katehetska nedjelja;</i>
<i>Patron: Bistrica kraj Žepča; Jelaške, Klopče, Franjevačka provincija Bosna Srebrena.</i>
15	P	Žalosna Gospa, Dolores, Valerije, Valerija - + Mate(Matej) Pezer 1959;
+ Floro Čulinović-Čulina 1996; Patron: Čardak
16	U	Kornelije i Ciprijan , Eufemija, Ljudmila - + Tadija Mihačević 1955.
17	S	Robert Bellarmino, Robert, Lambert <i>kvatre – Dijecezanski svećenici</i>
18	Č	Josip Kupertinski, Ariadna, Senarijen
19	P	Januarije, Eustahije, Teodor <i>kvatre + Marijan Pešić 1991.</i>
20	S	Andrija Kim Taegon i dr. muč. <i>kvatre</i>
21	N	23./G. , Matej ap. i ev., Matea - + Anton Zajac 1982.
22	P	Emerita, Mauricije, Silvan, Silvana -
23	U	Pio iz Pietrelcine , Zaharija i Elizabeta
24	S	Anatolij, Vuk, Dalmacije, Pacifik - + Franjo Gavran 1980; + Ivan Ćoruša 2001;
+ Stjepan Džalto 2008.
25	Č	Kleofa, Firmin, Tvrtko - + Tadija Jukić 2011.
26	P	Kuzma i Damjan, Damjana, Gideon, Kresencija;- + Mato Bekavac 1938;
+ Čedomil Čekada 1981.
27	S	Vinko Paulski , Vincent, Vinko, Vinka, Gaj
28	N	24./G. , Vjenceslav, Većeslav, Lovro Ruiz
29	P	MIHAEL, GABRIJEL, RAFAEL, arkandeli - + Anto Paradžik 2004;
<i>Patron: Kolibe, Kopanice; Ovčarevo, Vareš.</i>
30	U	Jeronim , Jerko, Jerka, Grgur, Časlav

LISTOPAD 2014.

- 1 S **Terezija od Djeteta Isusa**, Terezija, Tereza – *Patron: Bistrica kraj Uskoplja-G.Vakuf*
- 2 Č **Anđeli Čuvari**, Anđeo, Anđelko, Anđela - + Viktor Vincens 1989; + Franjo Pilić 1996.
- 3 P Dionizije, Areopagita, Kandida, Svjetlana
- 4 S **Franjo Asiški**, Franjo, Franka, Franciska; + Petar Vidiović 19884;
Patron: Dobrinja, Guča Gora, Rumboci, Srednja Slatina, Šikara, Zovik, Žeravac;
Prva subota: molitva za duhovna zvanja.
- 5 N **25./G.**, Mauro, Placid, Miodrag, Faustina K.
- 6 P Bruno, Fides, Vjera, Vjerica
- 7 U **BDM od krunice**, Ruža, Rozalija, Justina; - + Stjepan Hadrović 1934,
+ Dragan Dujmušić 1943, + Anto-Emil Čehulić 1982; *Patron: Krepšić*
- 8 S Demetrije, Pelagija, Hugo – *Stadlerov dan*
- 9 Č Dionizije, Dionizija, Ivan Leonardi, Abraham patrijarh
- 10 P Danijel, Samuel, Hugolin, Angela; - + Josip Lušić 1991.
- 11 S Filip, Andronik, Mainard, Gaudencije – *Hodočašće u Mariju Bisticu*
- 12 N **26./G.**, Maksimilijan, Makso, Velibor, Serafin
- 13 P Teofil, Bogoljub, Romul, Venancije
- 14 U Kalist I., Divna, Stanislav
- 15 S **Terezija Avilska**, Tereza, Tekla
- 16 Č Hedviga, Marija Magdalena Alacoque
- 17 P **Ignacije Antiohijski**, Vatroslav, Vatro
- 18 S **LUKA EV.**, Lukica, Lukša, Amabilis; - *Patron: SA-N.Grad; KBF-Sarajevo*
- 19 N **27./G.**, Ivan B., Pavao od Križa, Petar Al.; + Juraj Čosić 1918; + Marko Tvrčković 1940,
+ Andrija Mlakić 1959, + Stjepan Kočiš 1980.; *Misijska nedjelja*
- 20 P Kornelije, Andrija, Adelina, Vendelin; + Mato Adžamić 1920.
- 21 U Uršula, Kajo, Hilarion; + Ivan Gojsilović 1934; + Jozo Vidaković 2005.
- 22 S **Ivan Pavao II.**, Marko Jeruzalemski, Filip; + Antun Jović 1916;
+ Eugen Tvrčković 1937; + Josip Kudić 2000; *Dan Nadb. Centra za mlade VN*
- 23 Č Ivan Kapistranski, Teodoret, Severin; + Josip Riffel 1918; + Ivan Jablanović 1957.;
posveta crkve u Vidovicama
- 24 P Antun Maria Claret, Proklo Carigradski
- 25 S **Katarina Kotromanić**, Krizant, Darija, Krispin - + Rudolf Klamfl 1994.
Hodočašće na Bobovac, molitva za Domovinu
- 26 N **28./G.**, Dimitrije Srijemski, Lucijan, Marcijan
- 27 P Namat, Bartol, Bartolomej, Bare, Flor, Florijan; - + Viktor Baier 1998,
+ Ivo Balukčić 2012. .
- 28 U **ŠIMUN I JUDA TADEJ AP.**, Tada, Siniša, Sabina
- 29 S Narcis, Honorat, Časlav
- 30 Č Marcijan, Marcel, Marsela, Klaudije, Gerard
- 31 P Wolfgang, Vuk, Vukmir, Kristofor

STUDENI 2014.

1	S	SVI SVETI – katedrala 10,30h Groblje sve. Josipa u 15h;
Prva subota: molitva za duhovna zvanja
2	N	29./G., Dušni dan – Bare u 11h - katedrala u 18h. + Ivan Čavar 2007;
+ Mijo Josipović 2012.
3	P	Martin iz Porresa, Silvija, Berard, Ida; + Petar Zubak 1931. - BK BiH
4	U	Karlo Boromejski , Dragutin, Drago, Dragica; – BK BiH
5	S	Srijemski mučenici, Elizabeta, Emerik; + + Anton Zovko 1928; + Anto Bajić 1993.
6	Č	Melanija, Leonard pustinjač, Teobald, Kristina
7	P	Baldo, Lazar stilita, Engelbert, Anđelko; + Danijel Pušić 1973; + Mijo Thon 1986.
8	S	Gracija Kotorski , Klaudije, Nikostrat; + Marijan Kopic 2013.;
<i>Patron: Franjevačka teologija u SA, Stadlerov dan</i>
9	N	30./G., Posveta Lat. bazilike, Vitomir
10	P	Leon Veliki , Lavoslav, Lav, Demetrije
11	U	Martin Tourski , Martin, Martina; + Josip Skalec 1928; <i>Patron: Bučići</i>
12	S	Jozafat , Kunibert, Didak; + Ante Petrović 1986.
13	Č	Stanislav Kostka, Mitar, Ivan Trogirski
14	P	NIKOLA TAVELIĆ , Nikolina, Nikoleta
15	S	Albert Veliki, Albertina, Sidonija
16	N	31./G., Margareta Škotska, Gertruda, Gera; + Anto Livajušić 1074.
17	P	Elizabeta Ugarska, Alfej i Zakej; + Anto Čondrić 1981.
18	U	Posveta bazilike sv. Petra i Pavla, Roman
19	S	Obadija pr., Maksim, Matilda, Salomeja
20	Č	Feliks iz Valoisa, Srećko, Edmund; + Franjo Mikić 1927.
21	P	Prikazanje BDM , Zdravka, Zdravko, Valent, Valentina; + Nikola Mandić 1937;
+ Stjepan Lukić 1962; + Juraj Zirdum 1982.
22	S	Cecilija , Benigna, Dobrila
23	N	KRIST KRALJ , Klement I., Felicita, Lukrecija; <i>Patron: Cer</i>
24	P	Andrija Dung-Lac i dr. , Krizogon; + Franjo Horvat 1975.
25	U	Katarina Aleksandrijska, Kata, Katica; + Vlado Jurjević 1993; + Ambrozije Mikić 2008.
26	S	Siricije, Konrad, Delfina; + Ivan Miletić 1943.
27	Č	Fakundo, Virgil, maksim, Valerije
28	P	Jakov Markijski; <i>Patron: Grbenice</i>
29	S	Saturnin, Filomen, Iuminata; + Franjo Mišetić 1927.
30	N	1. DOŠAŠĆA , Andrija ap., Andro, Andrea; + Ivan Mršo 2000.- <i>Đakonsko ređenje</i>

PROSINAC 2014.

1	P	Nahum pr., Florencija, Leoncije, Kazimir	
2	U	Blanka, Habakuk pr., Bibijana, Kromacije	
3	S	Franjo Ksaverski , Sofonija pr., Lucije	
4	Č	Ivan Damašćanski, Barbara, Adolf Kolping: <i>Patron: Breza</i>	
5	P	Krispina, Saba; + Josip R ajić 1951; + Anto Lamešić 1973.	
6	S	Nikola biskup, Nikola, Nikša, Nikica: <i>Prva subota: molitva za duhovna zvanja</i>	
7	N	2. DOŠ. , Ambrozije, Ambroz, Sabina, Urban	
8	P	BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BDM , Imakulata ; + Josip Stadler; + Ilija Gavrić 1948.
<i>Patron: Crkvice, Dubrave, Vijaka; katedrala 10,30h</i>	
9	U	Valerija, Zdravka, Ciprijan;	
10	S	Gospa Loretska, Julija	<i>kvatre</i>
11	Č	Damaz, Danijel, Hugolin, Artur	
12	P	BDM Guadalupska, Spiridon, Špiro	<i>kvatre</i>
13	S	Lucija , Luca, Svjetlana, Otilija	<i>kvatre</i>
14	N	3. DOŠ. , „ <i>Gaudete</i> “, Ivan od Križa, Venancije; <i>Dan Caritasa</i>	
15	P	Drinske mučenice , Viktorija; + Đuro Cezner 1944.	
16	U	Hagaj pr., Adon, Sebastijan	
17	S	Modest, Hijacint; + Luka Janjić 1996; + Filip Josipović 2001.	
18	Č	Malahija pr., Gracijan	
19	P	Anastazije, Urban, Vladimir, Eva; + Zvonimir Baotić 1995.	
20	S	Zefirin, Slobodan; + Ivan Koščak 1915; + Ambrozije Benković 1970;	
21	N	4. DOŠ. , Petar Kanizije, Mihej pr.; + Ivan Čalušić 2011;	
22	P	Toma Holland	
23	U	Ivan Kentijski, Ivon	
24	S	Badnji dan , Delfina, Irmina, Irma ; <i>katedrala 24h</i>	
25	Č	BOŽIĆ , Božo, Boža, Boško, Natalija; <i>katedrala 10,30h.</i>	
26	P	STJEPAN PRVOMUČENIK , Stjepko, Kruno; <i>primanje u 11h</i>	
27	S	IVAN AP. I EV. , Ivo, Ivona, Ivana, Ivančica; + Anton Čović 1968.	
28	N	SVETA OBITELJ , Nevina dječica, Neven, Nevenka, Mladen; <i>patron: Kupres</i>	
29	P	Toma Becket, Tomislav, David kralj	
30	U	Feliks I., Jukundo, Rajner	
31	S	Silvestar I., Silvio, Donata, Paulina ; <i>Katedrala 18h</i>	

